

Vihhti

Tilinpäätös 2013

Vihdin kunta

Toimintakertomus 2013

Toimintakertomuksen sisältö

1	YLEISTÄ	3
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1.2	KUNNAN ORGANISAATIO	5
1.2.1	LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2013	5
1.2.2	KUNNANVIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO 2013	6
1.2.3	HENKILÖSTÖ	7
1.3	YLEINEN KEHITYS MAASSA JA HELSINGIN SEUDULLA	8
1.4	KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	10
1.5	ARVIOITA MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ YMPÄRISTÖTEKIJÖISTÄ	13
2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	14
3	TOIMINNAN RAHOITUS	15
4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	16
5	KOKONAISTULOT JA –MENOT	19
6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	20
6.1	YLEISTÄ	20
6.2	TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTA	26
7	SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	30
7.1.	Sisäinen valvonta	30
7.2.	Konsernivalvonnan järjestäminen	31
8	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	31
9	PALVELUKESKUSTEN TOIMINTA JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET	32
9.1	TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	32
9.2	VIHDIN KUNTA Kaikki kunnan tuloskortit	33
	KONSERNIHALLINNON KESKUS	33
	Konsernihallinto	33
	HALLINTOKESKUS	38
	Hallinto ja talous	42
	Ateria- ja puhdistuspalvelut	45
	SIVISTYSKESKUS	49
	Varhaiskasvatus	50
	Koulutus	53
	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	56

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS	63
Tukipalvelut	64
Kunnallistekniset palvelut	65
Maankäyttöpalvelut	66
Ympäristöpalvelut	71
Tilapalvelu	75
10 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	77
10.1 TULOSLASKELMA	77
10.2 VEROTULOT	78
10.3 VALTIONOSUUDET	79
11 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	80
11.1 KÄYTTÖTALOUS	80
11.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	103
11.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	107

1 YLEISTÄ

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2013 oli uusien luottamushenkilöiden ensimmäinen toimintavuosi. Uusi valtuusto on jo ottanut kantaa kuntarakenneselvitykseen ja metropolialueen esiselvitykseen. Valtuusto totesi selkeästi, että Vihti on osa metropolialuetta ja suuntautuu pääkaupunkiseudulle. Kuntajakoselvitys käynnistettiin Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kanssa.

Vuotta 2013 hallitsivat kuntarakenteeseen ja kansalaisten peruspalvelujen tuottamiseen liittyvät asiat. Kuntarakenteen rinnalla valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa hyvin toimiva sosiaali- ja terveydenhuolto yhdenvertaisesti koko maassa ja samalla vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja. Ratkaisut molemmista uudistuksista jäivät vuoden 2014 puolelle.

Valtuusto valmisteli aktiivisesti uutta kuntastrategiaa. Tavoitteena on määritellä muutama selkeä kärkitavoite, joita kohti Vihti ponnistelee. Myös kunnan asukkailla ja kunnan henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua strategian valmisteluun. Vaikka osallistuminen jäi melko vähäiseksi, saatiin asukkailta ja henkilöstöltä arvokkaita näkemyksiä Vihdin kehittämistyöhön. Strategia valmistui luonnosvaiheeseen vuoden 2013 lopulla, sen viimeistely ja hyväksyminen tapahtuu vuoden 2014 puolella.

Toiminnallisesti ja päätöksenteon kannalta vuotta 2013 voidaan pitää varsin onnistuneena. Hidas talouskehitys, jopa taantuma, toi haasteita toiminnalle. Työttömyys kasvoi kertomusvuoden aikana voimakkaasti, työttömyysprosentti oli vuoden lopussa jo 9,4. Tämä näkyi niin asukkaiden kuin kunnankin arjessa. Kunnan asukasmäärän kasvu jäi 0,9 prosenttiin, muuttovoitto oli nimellinen, tämäkin johtunee epävarmasta taloustilanteesta. Matalasuhdanteesta huolimatta yritystontteja onnistuttiin määrällisesti myymään selvästi edellisvuosia enemmän.

Verotulot kasvoivat kuitenkin voimakkaasti, kasvu oli 7,3 %. Tämä johtui suurelta osin tilitysoikaisista vuodelta 2012 ja tilitysjärjestelmän muutoksesta. Hyvästä verotulojen kasvusta huolimatta vuosi 2013 oli 2,2 miljoonaa alijäämäinen. Kunnan menot kasvoivat 5,6 %, mikä on aivan liikaa. Alijäämä oli ennakoitua pienempi. Kunnan investoinnit jäivät 11,2 miljoonaan euroon, joten lainamäärä kasvoi ennakoitua vähemmän. Asukasta kohden lainaa oli vuoden lopussa 2 661 euroa, se on enemmän kuin kunnissa keskimäärin.

Verotulojen kasvu vuonna 2014 ja sen jälkeen on ennusteiden mukaan melko pientä, lisäksi valtionosuusleikkaukset ja järjestelmän uudistus alentavat valtionosuuksia. Haasteemme on toiminnan tehostaminen ja palvelujen priorisointi menojen kasvun alentamiseksi huomattavasti ja samalla kuitenkin turvata riittävä palvelutaso. Tämän saavuttamiseksi teemme työtä nyt ja tulevaisuudessa.

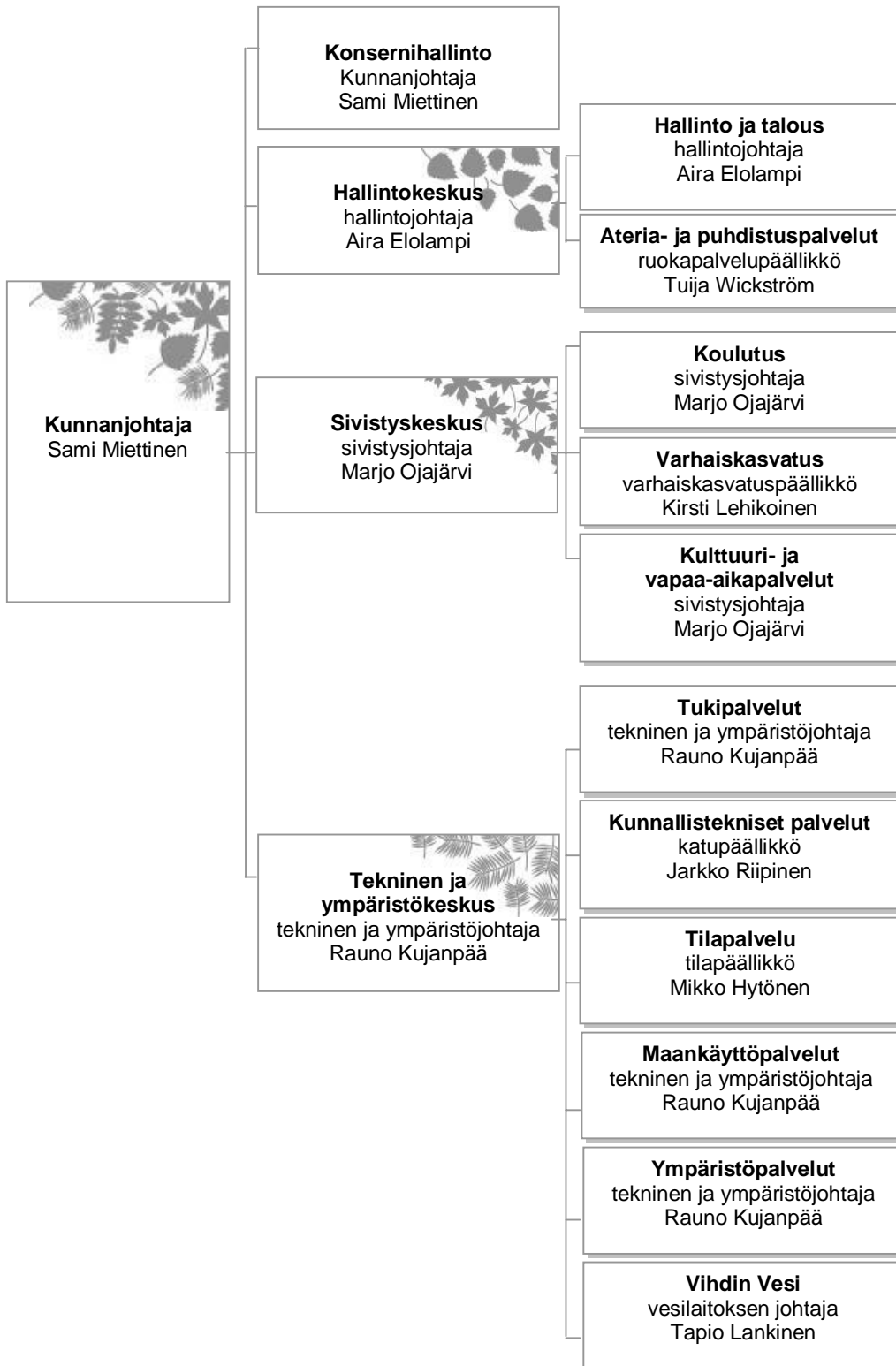
Sami Miettinen
kunnanjohtaja

1.2 KUNNAN ORGANISAATIO

1.2.1 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2013

 Kunnanvaltuusto	pj Tiina Noro	I vpj Risto Salmi	II vpj Eerikki Viljanen
 Tarkastuslautakunta	pj Mike von Wehrt	vpj Markku Eurajoki	
 Kunnanhallitus	pj Kari Viherkanto	I vpj Anu Rajajärvi	II pj Tuija Sundberg
 Keskusvaalilautakunta	pj Ritva Sallmén	vpj Hanna Jokela	
 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	pj Sari Metsäkivi	vpj Kari Anttila	
 Kulttuuri- ja kansalais-toiminnan lautakunta	pj Simo Takanen	vpj Karita Rodas-Peräkylä	
 Liikuntalautakunta	pj Asko Autelo	vpj Olli Ikonen	
 Nuorisolautakunta	pj Antti Hyytiäinen	vpj Teemu Mali	
 Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	pj Kim Lehtola	vpj Arvo Keskinen	
 Ympäristölautakunta	pj Jorma Luhtasela	vpj Erkki Jokela	

1.2.2 KUNNANVIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO 2013

Tilivelvollisiksi toimialoillaan on määritelty seuraavien toimielinten jäsenet: kunnanhallitus, keskusvaalilautakunta, kasvatus- ja koulutuslautakunta, nuorisolautakunta, liikuntalautakunta, kulttuuri- ja kansalaistoiminnan lautakunta, kaavoitus- ja tekninen lautakunta, ympäristölautakunta ja sen jaostot ja vesihuoltolaitoksen johtokunta sekä seuraavat viranhaltijat: kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talous- ja strategiajohtaja, henkilöstöjohtaja, ruokapalvelupäällikkö, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, liikuntatoimenjohtaja, nuorisotoimenjohtaja, tekninen ja ympäristöjohtaja, vesilaitoksen johtaja, tilapäällikkö, kaavoituspäällikkö, katupäällikkö, johtava rakennustarkastaja ja ympäristöpäällikkö.

1.2.3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstötyön painopistealueet vuonna 2013

Vuonna 2013 henkilöstötyön painopistealueina olivat henkilöstökulujen hillintä ja työhyvinvoinnin kehittäminen. Näiden ja muidenkin koko kuntaa koskevien henkilöstötavoitteiden toteutumisesta on kerrottu tarkemmin hallintokeskuksen toimintakertomuksessa.

Vuonna 2013 henkilökulut olivat 48,8 M€. Henkilöstökulujen osuus kunnan toimintakuista oli 32,1 %. Henkilöstökulut alittivat talousarvion 275 T€. Kasvua vuoden 2012 tilinpäätökseen nähden oli 1,9 M€, eli 4 %. Vaikka henkilöstökulut siis kasvoivat, saatiin henkilöstökulujen kasvu edellisen vuoden 7,9 %:n kasvusta merkittävästi laskemaan.

Taloudellisesti tiukassa tilanteessa henkilöstön jaksamiseen ja työhyvinvointiin panostettiin edellisen vuoden tapaan. Merkittävä lisäpanostus työhyvinvointiin edistämiseen saatiin, kun kunnassa aloitti työhyvintointikoordinaattori/työsuojelupäällikkö työnsä keväällä 2013. Alkuvaiheessa painopistealueena oli erityisesti pitkään sairauden vuoksi poissaolleiden työntekijöiden tilanteiden kartoittaminen ja työhön paluun valmistelu yhteistyössä työterveyshuollon sekä KELAn edellyttämän varhaisen tuen mallin käyttöönoton koordinointi koko kunnassa. Sairaspoissaolot vähenivätkin koko kunnassa jo toisena vuonna peräkkäin. Erityisesti väheneminen tapahtui pitkissä sairaspöissaoloissa. Vuonna 2013 Vihdin kunnan työntekijät olivat keskimäärin poissa sairauden vuoksi 15,9 kalenteripäivää, 12,2 työpäivää (vuonna 2012 17,6 kalenteripäivää, 13,6 työpäivää). Kaikkiaan sairaus- ja kuntoutustukipäiviä oli yhteensä 1800 kalenteripäivää (1274 työpäivää) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vähennys on merkittävä. Työpanokseksi muutettuna vähennys tarkoittaa noin viiden henkilön lisätyöpanosta koko vuoden aikana tai vastaavaa säästöä sijaiskustannuksissa.

Henkilöstöresurssi

Henkilöstöresurssin kehittymistä on jo useamman vuoden ajan seurattu henkilötyövuosia, eli todellista tehtyä työaika seuraamalla. Henkilötyövuosien määrää seurataan ns. tehty työaika -tunnusluvulla, joka kuvaa todellista kunnassa tehtyä työaika (=palvelussuhdeajat, joista on vähennetty vuosilomat, sairauslomat, muut työlomat yms. keskeytykset). Henkilötyövuosien määrä koko kunnan tasolla ylittää talousarviossa 2013

suunnitellun määrän yli 17,78 henkilötyövuodella. Merkittävin nousu tapahtui koulutuksen tulosalueelle, jossa htv:t poikkesivat talousarviosta 14,35.

Vuoden 2013 osalta on edellisvuosien tapaan laadittu erillinen henkilöstöraportti, jossa henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja ja työelämän tilaa on kuvattu tarkemmin.

HENKILÖTYÖVUOSIEN SEURANTA 2010 - 2013

		<i>Toteutunut tehty TA 2010</i>	<i>Toteutunut tehty TA 2011</i>	<i>Toteutunut tehty TA 2012</i>	<i>TA 2013</i>	<i>Toteutunut tehty TA 2013</i>
KONSERNIHALLINNON KESKUS	Konsernihallinto		3,16	2,91	3,77	3,70
HALLINTOKESKUS	Hallinto ja talous	21,00	17,88	18,65	15,65	16,01
	Ruoka- ja siivouspalvelut	100,52	97,59	99,85	103,88	103,10
SIVISTYSKESKUS	Koulutus	358,95	370,53	395,35	400,8	415,15
	Varhaiskasvatus	274,81	275,77	296,94	303,32	306,29
	Kulttuuri- ja kansalaistoimi	33,30	33,95	37,15	37,07	38,32
TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖKESKUS	Tekninen	67,97	70,14	73,03	72,44	72,04
	Vesilaitos	10,66	10,27	10,72	10,45	10,55
YHTEENSÄ		867,21	879,29	934,6	947,38	965,16

1.3 YLEINEN KEHITYS MAASSA JA HELSINGIN SEUDULLA

Ennakkotietojen mukaan palkansaajien yhteenlaskettu käytettävissä oleva reaalitytö supistui viime vuonna 1,1 prosenttia. Tähän vaikutti ennen kaikkea työllisyyden heikkeneminen. Vuonna 2014 työllisyys heikkenee enää hieman, mutta palkansaajien yhteenlaskettujen reaalitytöjen odotetaan supistuvan 0,8 prosenttia ansiökehityksen hidastuessa.

Pitkään heikkona jatkunut suhdannetilanne heijastuu nyt selvästi työmarkkinoille. Työllisyys supistui koko 2013 vuoden ajan ja sen heikkeneminen kiihtyi kesän jälkeen. Työllisyys heikkenee ennusteen mukaan vielä vuonna 2014.

Suomen tehdasteollisuuden kustannuskilpailukyvyyn arvioidaan suhteellisilla yksikkötyökustannuksilla mitaten heikentyneen viime vuonna noin viisi prosenttia vuosien 2011 ja 2012 tapaan. Palkkojen nousuvauhti hidastui viime vuonna, mutta työn tuottavuuden kehitys oli rakennemuutoksen ja suhdanteiden kanssa kamppailevassa teollisuudessa edelleen heikko. Viime vuonna myös euron vahvistuminen heikensi kustannuskilpailukykyä. Tulevina vuosina koko talouden yksikkötyökustannukset eivät enää kasva kilpailijamaita nopeammin, koska ansiökehitys hidastuu.

Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätösarvotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien vuosikatteet paranivat 669 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Tätä selittää toimintamenojen kasvun taittuminen sekä verotulojen ja valtionosuuksien edellistä vuotta voimakkaampi nousu. Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 6,8 prosenttia ja valtion-

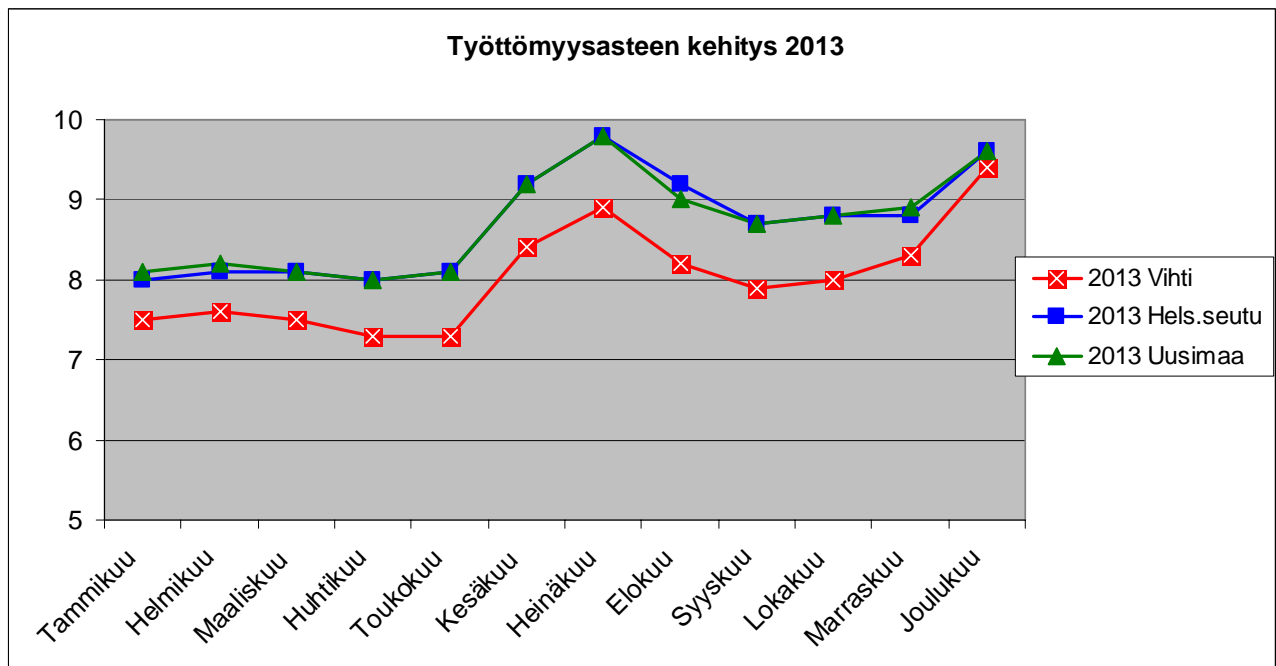
osuudet 2,9 prosenttia. Verotulojen kasvu johtui suurilta osin tilitysoikaisuista ja tilitysjärjestelmän muutoksesta. Tämä 1,5 miljardin euron verorahoituksen lisäys riitti kattamaan toimintakatteiden heikkenemisen, mikä näkyy vuosikatteen paranemisena.

Kuntien toimintamenot, ilman liikelaitoksia, kasvoivat 3,0 prosentilla edellisestä vuodesta. Palkkamenoissa oli kasvua 2,2 prosenttia ja palveluiden ostoissa 3,4 prosenttia. Kuntien toimintatulot kasvoivat 1,4 prosenttia. Toimintamenojen kasvu oli hitaampaa kuin edellisvuosina.

Vuosikatteen arvioitiin jäävän negatiiviseksi 36 kunnassa, kun edellisenä vuonna näin oli 84 kunnassa. Vuosikate kattoi poistoista ja arvonalentumisista 99,5 prosenttia ja investoinneista 51,7 prosenttia. Tunnusluvut parantuivat edellisestä vuodesta, vaikka sekä poistoissa että investointimenoissa oli kasvua. Kuntien investointimenot kasvoivat 3,7 prosenttia.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2013 lopussa 13,8 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 13,4 prosenttia, noin 1,6 miljardilla eurolla. Lainakannan kasvu oli edellistä vuotta suurempaa. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta oli 2 553 euroa, kun vastaava luku oli edellisenä vuonna 2 262 euroa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) työllisyyskatsauksen mukaan koko maassa oli joulukuun 2013 lopussa työttömänä työnhakijana henkilökohtaisesti lomautetut mukaan lukien 329 899 henkilöä, ja työttömyysaste oli 12,6 %. Vuoden 2012 joulukuuhun verrattuna työttömyys lisääntyi koko maassa 47 725 henkilöllä, eli 16,9 %. Uusia avoimia työpaikkoja koko maassa ilmoitettiin joulukuun 2013 aikana 27 464.

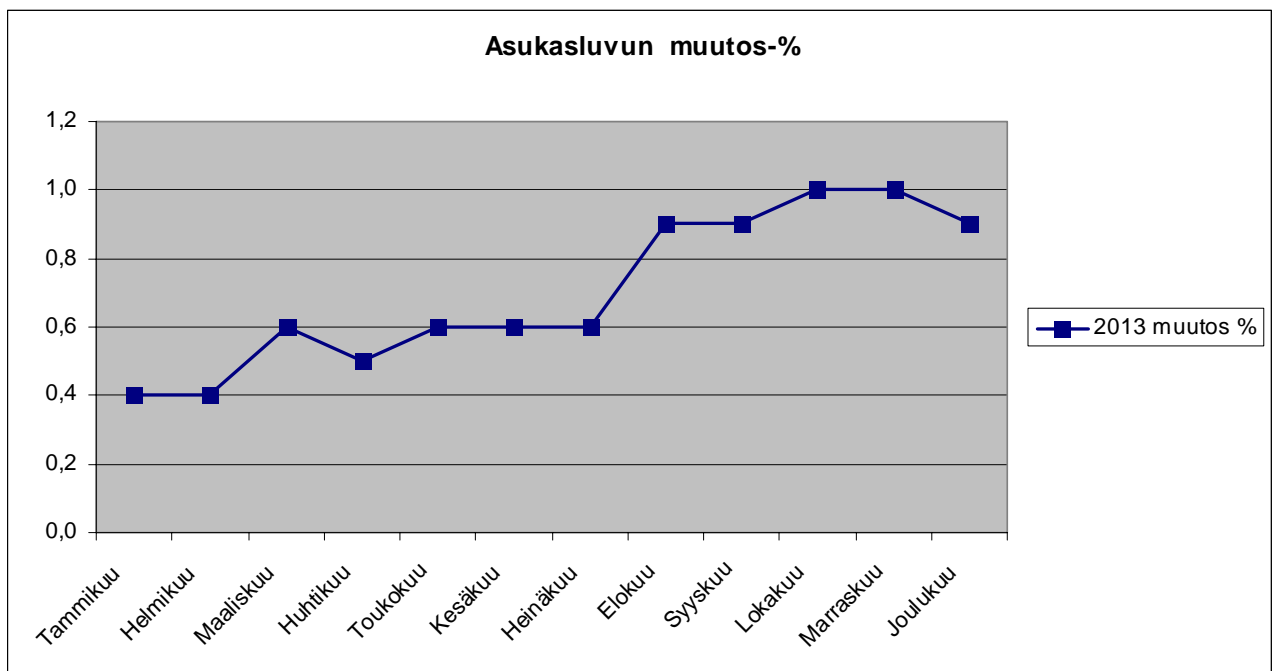

Helsingin seudun työttömyysaste oli vuoden 2013 lopussa 9,6 % ja koko Uudenmaan ELY-keskuksen alueella samoin 9,6 %. Vuoden 2012 lopussa työttömyysaste Uudenmaan ELY-keskuksen alueella oli 7,5 % ja Helsingin seudulla 7,7 %.

Vuoden 2013 lopussa Vihdin työttömyysaste oli 9,4 %, kun vielä vuoden 2012 lopussa vastaava luku oli 7,5 %. Keskimääräinen työttömyysaste Vihdissä vuonna 2013 oli 8,0 %, kun se vuonna 2012 oli 6,5 %. Avoimia työpaikkoja joulukuun 2013 lopussa oli 84 kappaletta

Vihdissä oli vuoden 2013 lopussa 28 929 asukasta, kun asukasmäärä vuoden 2012 lopussa oli 28 674 henkilöä. Kasvu oli siten noin 0,9 %. Verraten vähäinen kasvu johtuu alhaisesta kuntien välisestä nettomuutosta, joka on plussalla vain muutaman henkilön. Väestömäärän kasvu tulee pääasiassa syntyvyyden enemmyydestä. Ulkomainen nettomuutto on plussalla noin 70. Muuttoliike vaihtelee vuosittain huomattavasti.

Viimeksi kuluneella vuosikymmenellä Vihti on ollut yksi Suomen nopeimmin kasvavista kunnista ja pitkällä tähtäimellä kasvun odotetaan jatkuvan. Yleinen muuttotrendi pääkaupunkiseudulta ympäristökuntiin saattaa hidastua ja tämä tulee ottaa huomioon palveluverkkoa ja investointeja suunniteltaessa.

1.4 KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Vuoden 2013 talousarvio jäi tiukasta kulutarkastelusta huolimatta 3,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, vaikka verotulojen kasvuksi arvioitiin 6,7 % vuoden 2012 toteutuneista verotuloista. Veroprosentteihin ei tehty muutoksia. Toimintakulujen kasvu talousarviossa oli 5,5

% vuoden 2012 toimintakuluista. Puolivuotistilanteessa verotulojen kertymä ja ennusteet vaikuttivat heikolta ja verotuloja vähennettiin talousarviosta 3,1 miljoonaa euroa. Talousarvionmuutoksissa menoja lisättiin 1,3 miljoonaa euroa ja toimintatuottoja miljoona euroa. Muutetun talousarvion alijäämäksi muodostui 6,7 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi kokonaisuutena n. 114,1 milj. euroa kun edellisvuoden kertymä oli 106,4 milj. euroa. Kasvu edellisvuodesta oli 7,3 %. Kunnallisverokertymä oli 104,4 milj. euroa, kasvua edellisvuodesta oli 7,8 %. Yhteisöverokertymä oli n. 3 milj. euroa, jossa supistumisista oli -0,6 %. Kiinteistöverokertymä oli 6,8 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 4 %. Kunnallisverotulon kasvua vauhditti vuoden 2012 tilitysoikaisut ja tilitysjärjestelmän muutos, joka aikaisti verotilityksiä. Tilitysjärjestelmän muutoksen vaikutus oli noin 1,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2012 verotulojen kasvu jäi 0,6 prosenttiin ja kunnille tilitettiin vuodelta 2012 selvästi vähemmän kunnallisveroa kun oli verojen lopullinen kertymä.

Valtionosuuksissa kasvua edelliseen vuoteen verrattuna kertyi 0,9 %, joka on noin 230 tuhatta euroa, kokonaissumma on n. 24,6 milj. euroa. Kokonaisuutena verorahoitus eli verotulot ja valtionosuudet yhteensä kasvoivat 6,1 % vuodesta 2012. Edellisvuonna vastaava kasvu oli 0,8 prosenttia.

Kunnan ulkoisissa tuotoissa oli nousua edellisvuoteen verrattuna noin miljoona euroa, joka on 5,4 %. Kasvu tuli melko tasaisesti eri tuottoeristä, myyntivoitot olivat noin 240 000 euroa edellisvuotta suuremmat.

Kunnan ulkoiset toimintakulut olivat n. 152 milj. euroa (144 milj. euroa), jossa on kasvua edellisvuodesta 8 milj. euroa eli 5,6 %, myös edellisenä vuonna kasvu oli 5,6 %. Kasvu muodostuu sekä volyymin että kustannustason muutoksesta johtuvista tekijöistä. Palvelujen ostot kasvoivat 6,2 miljoonaa euroa, 7,5 %. Tästä Karviaisen ja erikoissairaanhoidon asiakaspalvelut muodostivat noin 5,3 miljoonaa euroa. Muut toimintakulut tiliryhmä kasvoi 0,3 miljoonaa euroa, joka on 23,9 %. Tämän selittää lähes kokonaan tilapäisrakennusten vuokrien lisääntyminen. Kun toimintakuluista laskee pois Karviaisen ja HUSin ostopalvelut kasvoivat kunnan muut toimintakulut 3,6 %.

Konsernipalveluihin kuuluva Perusturvakuntayhtymä Karviaisen tulosalueen kulujen kasvu oli 7,5 % (4,6 %). Erikoissairaanhoidon tulosalueen kulujen kasvu oli 7,4 %, kun se vuonna 2012 oli 3,8 %. Perusturvakuntayhtymä karviaisen hoitamat perusterveydenhuollon palvelut ja sosiaalitoimen palvelut sekä HUS-kuntayhtymän hoitamat erikoissairaanhoidon palvelut muodostavat 49,5 % kunnan toimintamenoista.

Henkilöstökulut kokonaisuutena kasvoivat edellisestä vuodesta 1,9 milj. euroa eli 4 % (7,9 %). Tarkempi analyysi henkilöstökuluista on henkilöstöosiossa.

Kunnan vuosikate vuoden 2013 alkuperäisessä talousarviossa oli 4,8 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa 1,5 milj. euroa. Vuosikate on tilinpäätöksen mukaan 5,4 milj. euroa, joka on asukasta kohden 185 euroa (144 euroa). Vuosikatteeseen sisältyy yhteensä 3,7 miljoonaa euroa myyntivoittoja ja kaavoituskorvauksia. Ilman näitä vuosikate olisi jäänyt todella heikoksi. Poistojen määrä oli 8,1 milj. euroa (7,9 milj. euroa), jolloin vuosikate on 65,9 % poistoista (51,9 % poistoista). Yleisesti tarkastellaan vuosikatteen riittävyttä poistoihin, jolloin poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitarvetta. Kuitenkin voimakkaasti kasvavan kunnan kuten Vihdin, tulisi tarkastella ensisijaisesti vuosikatteen riittävyttä rahoitusosuuksilla vähennettyjen investointien kattamiseen eli inves-

toimien tulo- ja palvelusprosenttia, joka Vihdillä oli 48,4 % (48,3 %). Tunnusluku on liian alhainen kasvavalle kunnalle.

Käyttötalouden netto eli toimintakate oli -132,5 milj. euroa (-125,4 milj. euroa), jossa oli kasvua edellisvuoteen 5,7 % (5,8 %). Toimintakate oli 95,5 % verorahoituksesta, kun osuus vuonna 2012 oli 96,0 %. Verorahoituksen kasvu oli euromääräisesti yhtä suuri kuin toimintakulujen kasvu. Verotulojen kasvu oli tilitysteknisistä syistä kuitenkin poikkeuksellisen suuri. Kymmenen viimeisen vuoden aikana tulos on ollut nyt neljä kertaa positiivinen ja kuusi kertaa negatiivinen. Negatiivisen tuloksen myötä taseen kertyneitä voittovaroja joudutaan syömään ja tase heikkenee.

Tilikauden tulos on n. -2,35 milj. euroa (3,81 milj. euroa). Vesihuoltolaitoksen ylijäämä oli 0,29 milj. euroa (0,25 milj. euroa). Kun tulokseen sisältyy 2,2 miljoonaa euroa myyntivoittoa ja 1,6 miljoonaa euroa kaavoituskorvauksia, voidaan tulosta pitää todella huonona. Lisäksi verotulot kasvoivat poikkeuksellisen paljon, 7,3 %. Kun verotulojen kasvu ennusteiden mukaan jää lähivuosina hyvin pieneksi, on menojen kasvua pystyttävä hillitsemään merkittävästi, jotta vältytään alijäämiltä. Kun otetaan huomioon tilinpäätöskirjauksen poistoero noin 190 000 euroa, on tilikauden alijäämä 2,17 miljoonaa euroa. Kunnan taseeseen nyt jäänyt ylijäämä 10,6 miljoonaa euroa tulee syötyä nopeasti, jos alijäämäiset vuodet jatkuvat.

Investoinnit olivat 11,2 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 16 miljoonaan. Investointien toteutus lykkääntyi eri syistä, ne kuitenkin toteutetaan. Investointitarpeet tulevat palveluverkkosuunnitelmasta, jossa kunnan palvelujen tarjontaa ja tarvetta tarkastellaan kokonaisuutena ja pitkällä suunnittelunäkemyksellä.

Vuoden aikana lainoja lyhennettiin noin 10,2 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu lainkaan, mutta lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 15 miljoonaa. Lainamäärä kasvoi siten 4,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 lopussa lainakanta oli 77 milj. euroa (72,1 milj. euroa). Lainaa asukasta kohden oli vuoden 2013 lopussa 2 661 euroa kun se vuonna 2012 oli 2 516 euroa. Omavaraisuusaste oli 39,8 prosenttia (42,5 prosenttia). Merkittävän suuresta velkarasituksesta voidaan kuntien osalta puhua, kun omavaraisuusaste on pienempi kuin 50 %. Viimeksi kunnan omavaraisuusaste oli yli 50 % vuonna 2004. Investointeihin tulee kiinnittää erittäin suurta huomiota, varsinkin kun tulojen voimakasta kasvua ei ole näköpiirissä. Lainanhoitokate on heikolla tasolla eli 0,58 (0,49), tyydyttävän tason alarajan ollessa 1. Tämä merkitsee sitä, että kunnan täytyy ottaa lainanhoitoon uutta lainaa.

Vuoden 2014 talousarvio on 5,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ennusteiden mukaa talouskehityksessä ei ole merkittävää muutosta talousarvion laadintavaiheeseen verrattuna. Valtionosuudet näyttävän alenevan ennakoitua enemmän. Toimintaan etsitään jo vuonna 2014 toteutuvia säästöjä, jotta alijäämä jää talousarviota pienemmäksi. Myös pidemmällä aikavälillä talouden kasvun ennustetaan olevan hidasta. Taloussuunnitelman alijäämien alentamiseen ja poistamiseen vaaditaan siten toimintakulujen kasvun voimakasta hillitsemistä tai tulojen lisäämistä kunnan omin päätöksin. Kunnan talouden kääntäminen ylijäämäiseksi on välttämätöntä, jotta kunnan palvelut pystytään järjestämään.

1.5 ARVIOITA MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ YMPÄRISTÖTEKIJÖISTÄ

Iso osa kunnan toiminnasta siirtyi vuoden 2009 alusta uusiin kuntayhtymiin, Karviaiseen ja Puhtiin. Tämä uusi toimintatapa toi mukanaan paljon mahdollisuuksia toiminnan tehokkuuden ja synergiaetujen kasvattamiseen. Toimintatapa toi mukanaan kuitenkin myös riskejä. Toimintaa ohjataan aikaisempaa enemmän omistajaohjauksen välinein ja sopimusohjauksen keinoin. Tällainen toimintatapa on vaatinut kaikilta osapuolilta sopeutumiskykyä ja uusien toimintatapojen sopimista ja neuvotteluja. Alkuvaiheiden jälkeen toiminta vakiintunut, mutta vatti edelleen paljon omistaja- ja sopimusohjaukselta. Puhdin toiminta siirtyi liikkeenluovutuksena vuoden 2013 alusta Kunnan Taitoa Oy:lle ja Kuntien Tiera Oy:lle. Kunnan Taitoa Oy tuottaa Vihdin kunnalle kirjanpidon ja palkkahallinnon palvelut. Kuntien Tiera tuottaa ICT-palvelut. Isommat organisaatiot vähentävät Puhdin ohueen organisaatioon liittynyttä toiminnan haavoittuvuusriskiä. Ohjauksen painopiste on siirtynyt lähes kokonaan sopimusohjaukseen.

Kunnan lainamäärä on kasvanut viime vuosina huomattavasti. Vuonna 2013 lainakanta kasvoi n. 4,8 milj. euroa. Omavaraisuus on koko ajan heikentynyt. Viimeisen kymmenen vuoden aikana on lainakanta kasvanut 52,8 milj. euroa. Lisääntynyt velkaisuus tuo mukanaan myös suuremman altistumisen korkoriskille. Korke on ollut pitkään maltillisella tasolla. Yleisen taloudellisen tilanteen elpymässä tai laajemman rahoituskriisin seurauksena korkotasoa voi lähteä voimakkaaseenkin nousuun. Lainakannan rakenteesta noin 60 % on sidottu muuttuvaan korkoon, joka tuo etua korkotason ollessa alhainen.

Kunnan riippuvuus maanmyyntituotoista sekä kulu- ja palvelurakenteen joustamattomuus muodostavat edelleen vakavan riskin, jos verotulojen kasvu jatkuu matalana ja samanaikaisesti valtionosuudet vähenevät. Taloutta on vaikea saada tasapainoon ilman suuria tasapainotustoimenpiteitä, jos verorahoituksen kasvu on pienempi kuin yleinen kustannustason nousu.

Mahdolliset jätevedensiirtoratkaisut saattavat tulla erittäin kalliiksi, varsinkin jos ne jäävät yksinomaan Vihdin kustannettaviksi. Mahdollisten muiden edullisten vaihtoehtojen löytyminen olisi erittäin tärkeää.

Konserniohje päivitettiin syksyllä 2012 ja sen implementointi yhteisöihin on tapahtunut vuonna 2013. Konsernivalvonta ja omistajaohjaus vaatii edelleen kehittämistä.

Syksyllä 2012 käynnistettiin sisäisen valvonnan kehittämisen projekti. Projektin tarkoituksena on parantaa kunnan toiminnan lain- ja säännöstenmukaisuutta sekä vähentää toiminnallisia riskejä. Ohjeen yleinen osa valmistui vuonna 2013 ja valtuusto hyväksyi sen tammikuussa 2014. Projektin aikana tehty prosessien tarkastelu, selkeyttäminen ja kuvaaminen pienentää toiminnallisia riskejä.

Jotta talousarvion ohjausvaikutus ja luotettavuus parantuisi, suunnitteluun, seurantaan, raportointiin ja sopimukseen tulee kiinnittää erityistä huomioita. Tulevien investointien pitkäjänteiseen ja huolelliseen suunnitteluun tulee panostaa, jotta lainamäärä ei kasva liiallisesti ainakaan virheinvestointien takia.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Alkuperäisessä vuoden 2013 talousarviossa vuosikate oli 4,8 milj. euroa ja tulos -3,4 milj. euroa. Vuosikate on tilinpäätöksessä 5,4 milj. euroa ja tulos -2,4 milj. euroa. Ennakoitua parempi tulos johtuu verotulojen arvioitua suuremmasta kasvusta ja rahoituskulujen ennakoitua pienemmästä määrästä.

Tilinpäätöksen mukainen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
Ulkoiset toimintatuotot ja -kulut	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	19 386	18 387	17 533
Valmistus omaan käyttöön	241	221	241
Toimintakulut	-152 077	-143 979	-136 319
Toimintakate	-132 450	-125 371	-118 545
Verotulot	114 135	106 355	105 705
Valtionosuudet	24 533	24 302	23 878
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	28	42	97
Muut rahoitustuotot	546	531	503
Korkokulut	-1 345	-1 675	-1 784
Muut rahoituskulut	-95	-67	-125
Vuosikate	5 351	4 117	9 729
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 122	-7 928	-7 748
Arvonalentumiset			
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	416		
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	-2 355	-3 811	1 981
Poistoeron lisäys-/vähennys+	190	190	190
Varausten lisäys-/vähennys+			
Rahastojen lisäys-/vähennys+			
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 165	-3 621	2 171
Tuloslaskelman tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	12,8	12,8	12,9
Toimintakate % verorahoituksesta	95,5	96,0	91,5
Vuosikate % poistoista	65,9	51,9	125,6
Vuosikate, €/asukas	185	144	340
Asukasluku	28 929	28 674	28 581

3 TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	5 351	4 117	9 729
Satunnaiset erät	416		
Tulorahoituksen korjauserät	-2 178	-1 772	-1 355
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-11 171	-8 556	-11 610
Rahoitusosuudet investointimenoihin	110	30	265
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	3 149	2 511	1 656
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 323	-3 670	-1 315
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	-14	
Antolainasaamisten vähennykset	1	34	1
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisen lainojen lisäys		12 000	4 000
Pitkäaikaisen lainojen vähennys	-10 175	-10 120	-9 896
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000	1 000	
Oman pääoman muutokset	252		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 644	580	-2 579
Rahoituksen rahavirta	6 722	3 480	-8 474
Rahavarojen muutos	2 399	-190	-9 789
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	7 863	5 464	5 654
Rahavarat 1.1.	5 464	5 654	15 443
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus, %	48,4	48,3	85,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	25,2	22,1	45,8
Lainanhoitokate	0,58	0,49	0,99
Kassasta maksut/vuosi milj.€	174,6	164,2	159,5
Kassan riittävyys päivää	16,4	12,1	12,9
Asukasmäärä	28 929	28 674	28 581

Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen ja miten mahdollinen alijäämä rahoitetaan. Tulorahoituksen määrä on 3,6 milj. euroa (2,3 milj. euroa), joka muodostuu vuosikatteesta, satunnaisista eristä ja tulorahoituksen korjauseristä. Vuosikatteessa on mukana maanmyynneistä saadut myyntivoitot ja maankäytösopimukset, noin 3,7 milj. euroa. Satunnaisiin tuottoihin kirjattiin toimintansa päättäneiden kuntayhtymien palautetut ylijäämät ja Vihdin yhteiskoulun laajennuksen ja keskuskeittiön korjausrakan takuuajan vakuuksista saadut korvauk-

set. Toiminnan ja investointien kassavirta oli 4,3 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirta ei voi terveessä kuntataloudessa olla pitkää aikaa yhtäjaksoisesti negatiivinen. Vihdissä näin on kuitenkin ollut jo yli kymmenen vuoden ajan.

Investointien rahoituslaskelman mukainen toteutuma oli 11,2 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi muodostui 7,9 milj. euroa, kun otetaan huomioon investointien rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntituotot.

Vuoden 2013 talousarviossa varauduttiin ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa 20,3 milj. euroa ja lyhentämään lainoja 10,9 milj. euroa, jolloin lainakannan kasvu olisi ollut 9,4 milj. euroa. Vuonna 2013 ei nostettu talousarviolainaa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin n. 10,2 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa oli vuoden lopussa 15 miljoonaa enemmän kuin vuoden 2012 lopussa. Lainakanta kasvoi siten 4,8 miljoonaa.

Lainakanta oli vuoden lopussa 77 milj. euroa eli 2 661 euroa/asukas. Rahamarkkinoiden epävarmuustilanne jatkui ja piti korkotasoa alhaalla koko vuoden. Lainanhoitokulut jäivät alentuneen korkotason ansiosta alle suunnitellun. Lainanhoitokate, jolla kuvataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, parani hiukan. lainanhoitokatteen tunnusluku 0,58 on kuitenkin heikko. Tyydyttävästä tulorahoituksen riittävyydestä voidaan puhua, kun lainanhoitokate on 1- 2 välillä. Korkotason nousu heikentäisi tunnuslukua oleellisesti, tulorahoitusta tulisi joka tapauksessa pystyä kasvattamaan merkittävästi.

Muita maksuvalmiuden muutoksia oli 1,6 miljoonaa euroa, tässä tekijöinä ovat mm. maankäyttösopimukset ja ostovelat. Oman pääoman muutoksena kirjattiin yli-/alijäämättilille 251 tuhatta euroa vuosien 2011 ja 2012 vuokratuloja

4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan omavaraisuusaste, jolla mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista, oli 39,8 ja on huolestuttavan alhainen. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman poismaksuun. Tämä tunnusluku vuoden 2013 lopussa on 62,1. Tämä tunnusluku on kuntien välisissä vertailuissa käyttökelpoisempi, koska pysyvien vastaavien ikä, niiden arvostus ja poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Taseeseen kertynyt ylijäämä pieneni ja oli 10,6 milj. euroa. Lainakanta kasvoi 77 milj. euroon, joka merkitsee jokaisen vihtiläisen osalle 2 661 euron lainamäärää.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT			
	Vuosi 2013	Vuosi 2012	Vuosi 2011
	1000 €	1000 €	1000 €
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	981	1 469	1 372
Aineettomat oikeudet	31	44	72
Muut pitkävaikutteiset menot	950	1 425	1 300
Aineelliset hyödykkeet	129 355	126 405	126 573
Maa- ja vesialueet	27 322	26 462	26 593
Rakennukset	65 799	69 624	66 695
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 270	23 282	23 172
Koneet ja kalusto	931	1 024	895
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	12 033	6 013	9 218
Sijoitukset	20 853	21 347	21 436
Osakkeet ja osuudet	20 696	21 189	21 258
Lainasaamiset	4	5	39
Muut saamiset	153	153	139
ARVOSTUSERÄT			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	756	818	945
Muut toimeksiantojen varat	646	667	704
Muut toimeksiantojen varat	110	151	241
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	249	293	266
Saamiset	5 492	4 580	6 587
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	270	296	373
Lainasaamiset	0		
Muut saamiset	665	871	1 187
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	1 849	2 052	2 300
Lainasaamiset	0	1	1
Muut saamiset	965	1 209	1 756
Siirtosaamiset	1 743	151	970
Rahoitusomaisuusarvopaperit	851	851	851
Osakkeet ja osuudet	10	10	10
Joukkovelkakirjalainasaamiset	841	841	841
Rahat ja pankkisaamiset	7 013	4 614	4 803
VASTAAVAA YHTEENSÄ	165 550	160 377	162 833

	Vuosi 2013 1000 €	Vuosi 2012 1000 €	Vuosi 2011 1000 €
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	61 641	63 555	67 174
Peruspääoma	50 993	50 993	50 993
Arvonkorotusrahasto	32	32	30
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	12 782	16 151	13 980
Tilikauden yli- / alijäämä	-2 165	-3 621	2 171
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	3 618	3 807	3 997
Poistoero	3 618	3 807	3 997
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	740	798	934
Valtion toimeksiantojen pääomat	630	647	693
Muut toimeksiantojen pääomat	110	151	241
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	59 566	69 491	68 522
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 777	60 946	59 116
Lainat julkisyhteisöiltä	21	26	32
Saadut ennakot	1 139	1 319	2 718
Muut velat	7 630	7 200	6 656
Lyhytaikainen	39 984	22 726	22 206
Joukkovelkakirjalainat	16 000	1 000	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 169	10 170	10 115
Lainat julkisyhteisöiltä	5	5	5
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot	247	719	580
Ostovelat	4 404	2 984	3 688
Muut velat	1 103	1 049	1 015
Siirtovelat	8 056	6 799	6 803
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	165 550	160 377	162 833
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuusaste, %	39,8	42,5	44,6
Suhteellinen velkaantuneisuus %	62,1	60,5	59,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10 617	12 530	16 151
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	367	437	565
Lainakanta 31.12., 1 000 €	76 972	72 147	69 268
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 661	2 516	2 424
Lainasaamiset, 1 000 €	4	5	39
Asukasmäärä	28 929	28 674	28 581

5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulot ylittivät kokonaismenot 0,5 milj. eurolla vuonna 2013. Kokonaismenot kasvoivat 6,5 % edellisestä vuodesta.

KOKONAISTULOT JA MENOT				
	2013	2013	2012	2012
	milj. €	%	milj. €	%
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	19,4	11,1	18,4	11,3
Verotulot	114,1	65,1	106,4	65,2
Valtionosuudet	24,5	14,0	24,3	14,9
Korkotuotot	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,5	0,3	0,5	0,3
Satunnaiset tuotot	0,4	0,2		
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-2,2	-1,3	-1,8	-1,1
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointeihin	0,1	0,1	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien myyntituotto	3,1	1,8	2,5	1,5
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	12,0	7,3
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	15,0	8,6	1,0	0,6
Oman pääoman lisäykset	0,3	0,2		
Kokonaistulot yhteensä	175,2	100,0	163,3	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	152,1	87,1	143,9	87,7
Valmistus omaan käyttöön	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Korkokulut	1,3	0,7	1,7	1,0
Muut rahoituskulut	0,1	0,1	0,0	0,0
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot				
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	11,2	6,4	8,6	5,2
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10,2	5,8	10,1	6,2
Lyhytaikaisten lainojen vähennys				
Oman pääoman vähennykset				
Kokonaismenot yhteensä	174,7	100,0	164,1	100,0

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 YLEISTÄ

Vihdin kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöinä Nummelan Teollisuustalo Oy, Veikkoinkorpi I Oy, Palman Tieto-taito-keskus Oy, Vihdin Yrityskeskus Oy (ei toimintaa), Nummelan Aluelämpö Oy, Kiinteistö Oy Ala-Nummela sekä Kiinteistö Oy:t Härköiläntie 1, 2 ja 3.

Vuoden 2013 tilinpäätöksessä tarkastellaan kuntakonsernin tuloslaskelmaa sekä rahoituslaskelmaa, konsernitaseen lisäksi.

Konsernin tulos on 1,6 milj. euroa alijäämäinen, vuonna 2012 tulos oli 4,1 milj. euroa alijäämää. Toimintatuottojen suhde toimintakuluihin on 43 %, kun se kunnalla on 12,8 %. Konsernin vuosikate % poistoista on 84,4 %, kunnalla se on 65,9 %. Investointien tulorahoitus on 63 % (56,5 %). Konsernin omavaraisuusaste on 37 % (38,5 %), kun kunnan omavaraisuusaste on 39,8 %. Konsernin lainat per asukas ovat 2 910 euroa (2 783), kunnan lainamäärä per asukas on 2 661 euroa.

Yhdistettyjä kuntayhtymiä ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä, Perusturvakuntayhtymä Karviainen, Uudenmaan erityishuoltopiirin kuntayhtymä, Uudenmaan Liitto ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä. Kaavio Vihdin kunnan konsernirakenteesta on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Yhdistelmä konsernitiilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä löytyy tilinpäätöksen liitteistä 22-24.

Kunnan konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjä valvoo kunnanhallitus. Jokaisen konserninyhteisön valvontaa varten on nimetty vastuullinen viranhaltija.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2013 1000 €	2012 1000 €	2011 1000 €
Toimintatuotot	96 282	89 752	86 172
Toimintakulut	-224 406	-212 288	-201 805
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2	6	14
Toimintakate	-128 122	-122 530	-115 619
Verotulot	114 135	106 355	105 705
Valtionosuudet	24 533	24 302	23 878
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	72	110	234
Muut rahoitustuotot	342	536	479
Korkokulut	-1 452	-1 848	-1 912
Muut rahoituskulut	-150	-329	-440
Vuosikate	9 359	6 596	12 325
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 080	-10 766	-10 493
Arvonalentumiset	-6	-60	
Satunnaiset tuotot ja kulut	442	98	3
Tilikauden tulos	-1 284	-4 132	1 835
Tilinpäätössiirrot	-295	68	191
Vähemmistöosuudet	-53	-4	15
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 633	-4 068	2 041
Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	43,0	42,3	42,8
Vuosikate % poistoista	84,4	61,3	117,5
Vuosikate, €/asukas	324	230	431
Asukasluku	28 929	28 674	28 581

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirata			
Vuosikate	9 359	6 557	12 326
Satunnaiset erät	442	-98	-3
Tulorahoituksen korjauserät	-2 192	-1 665	-1 448
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-14 970	-11 645	-14 721
Rahoitusosuudet investointimenoihin	110	30	268
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	3 268	2 662	1 743
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 984	-4 159	-1 835
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	11	7	3
Antolainasaamisten lisäykset	0	-27	
Antolainasaamisten vähennykset	11	34	3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	12 943	5 251
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 634	-10 697	-10 544
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000	1 000	
Oman pääoman muutokset	6		
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	4	22
Vaihto-omaisuuden muutos	114	-35	-54
Saamisten muutos	-353	1 815	1 482
Korottomien velkojen muutos	1 922	69	-992
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	1 683	1 853	458
Rahoituksen rahavirta	6 066	5 106	-4 832
Rahavarojen muutos	2 082	947	-6 667
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	18 376	16 993	16 046
Rahavarat 1.1.	16 294	16 046	22 713
	2 082	947	-6 667
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus, %	63,0	56,5	85,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	36,4	29,3	48,3
Lainanhoitokate	0,9	0,7	1,1
Kassan riittävyys (pv)	27	26	26
Asukasluku	28 929	28 674	28 581

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITASE	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	1 942	2 511	2 373
Aineettomat oikeudet	111	165	216
Muut pitkävaikutteiset menot	1 822	2 346	2 147
Ennakkomaksut	8		10
Aineelliset hyödykkeet	155 871	150 653	150 997
Maa- ja vesialueet	28 118	27 231	27 338
Rakennukset	85 312	88 345	86 001
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 534	23 565	23 481
Koneet ja kalusto	3 389	3 457	3 394
Muut aineelliset hyödykkeet	21	17	18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 498	8 038	10 765
Sijoitukset	6 196	6 435	6 663
Osakkuusyhteisöosuudet	1	286	597
Muut osakkeet ja osuudet	6 158	6 101	5 833
Muut lainasaamiset	14	15	16
Muut saamiset	23	33	217
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	164 008	159 599	160 033
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	916	988	1 149
Valtion toimeksiannot	706	754	808
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	89	232	82
Muut toimeksiantojen varat	121	2	259
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	941	1 055	1 020
Aineet ja tarvikkeet	636	747	769
Keskeneräiset tuotteet	304	307	250
Valmiit tuotteet/tavarat			
Muu vaihto-omaisuus	1	1	1
Saamiset	10 141	9 788	11 603
Pitkäaikaiset saamiset	965	1 196	1 354
Myyntisaamiset	274	296	373
Lainasaamiset			3
Muut saamiset	680	900	978
Siirtosaamiset	11		
Lyhytaikaiset saamiset	9 176	8 592	10 249
Myyntisaamiset	5 769	4 919	5 400
Lainasaamiset		1	207
Muut saamiset	2 156	2 728	3 015
Siirtosaamiset	1 251	944	1 627

	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
Rahoitusarvopaperit	3 020	2 429	1 968
Osakkeet ja osuudet	12	12	12
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 167	1 576	1 115
Joukkovelkakirjalainasaamiset	841	841	841
Rahat ja pankkisaamiset	15 356	14 565	14 078
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	29 458	27 837	28 669
VASTAAVAA YHTEENSÄ	194 383	188 424	189 851
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	64 617	65 351	69 607
Peruspääoma	50 993	50 993	50 993
Osuus kuntayht. oman pääoman lisäyksestä			
Arvonkorotusrahasto	182	182	180
Muut omat rahastot	843	842	877
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 233	17 402	15 516
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 633	-4 068	2 041
VÄHEMMISTÖOSUUDET	841	773	786
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	5 810	5 514	5 583
Poistoero	4 344	4 547	4 781
Vapaaehtoiset varaukset	1 466	967	802
PAKOLLISET VARAUKSET	915	801	772
Eläkevaraukset	49	54	54
Muut pakolliset varaukset	866	747	718
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	933	1 006	1 171
Valtion toimeksiannot	690	734	797
Lahjoitusrahastojen pääomat	95	230	88
Muut toimeksiantojen pääomat	148	42	286
VIERAS PÄÄOMA	121 267	114 979	111 932
Pitkäaikainen	67 682	78 059	76 779
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 399	68 029	66 092
Lainat julkisyhteisöiltä	21	48	4
Saadut ennakot	1 155	1 356	2 768
Ostovelat			
Muut velat	9 107	8 626	7 915
Siirtovelat			

	2013	2012	2011
	1000 €	1000 €	1000 €
Lyhytaikainen	53 585	36 920	35 153
Joukkovelkakirjalainat	16 000	1 000	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 752	10 729	10 715
Lainat julkisyhteisöiltä	5	6	24
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot	518	911	815
Ostovelat	8 994	7 403	7 867
Muut velat	2 275	2 218	2 141
Siirtovelat	15 041	14 653	13 591
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	194 383	188 424	189 851
Konsernitaseen tunnusluvut			
Konsernin omavaraisuusaste, %	37,0	38,5	40,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	50,9	51,1	50,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	12 601	13 334	17 557
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	436	465	614
Konsernin lainat, €/asukas	2 910	2 783	2 688
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	84 177	79 812	76 835
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	14	15	16
Kunnan asukasmäärä	28 929	28 674	28 581

6.2 TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTA

Talousarviossa on kunnan tytäryhteisöille asetettu joitakin tavoitteita. Tässä osiossa selvitetään lyhyesti tavoitteiden saavuttaminen. Kuntayhtymille asetetut tavoitteet ja niiden toiminta on tarvittaessa selostettu kunkin toimialan kohdalla.

KIINTEISTÖ OY HÄRKÖILÄNTIE 1,2 JA 3

Kiinteistö Oy Härköiläntie 1, 2 ja 3 jäivät vuokra-asuntokauppojen yhteydessä kunnalle. Alueella on käynnistetty kaavoitustyö, minkä yhteydessä selvitetään vuokratalojen jatkokäyttö. Asuntojen vuokrausta on tehostettu.

Härköiläntie 1 on perustettu ja merkitty kaupparekisteriin 4.6.1971. Yhtiöön kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1.650 m³, sekä lämpökeskusrakennus, jonka tilavuus on 36 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 476 m². Yhtiön hallinnassa on 5 huoneistoa. Talousarvio on toteutunut odotetulla tavalla kuluneella tilikaudella. Yhtiöllä ei ole lainaa. Yhtiössä on tehty vain välttämättömät korjaus- ja huoltotyöt. Tilikaudella 2013 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Tilikauden tulos oli 0,00 euroa. Yhtiön hallitus esittää, että osinkoa ei vuodelta 2013 jaeta, ja että tilikauden tulos kirjataan oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 123 132 euroa. Toiminnan arvioidaan jatkuvan entisen kaltaisena. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

Härköiläntie 2 kiinteistöosakeyhtiöön kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1.650 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 504 m². Yhtiön hallinnassa on 6 huoneistoa. Yhtiöllä ei ole lainaa. Talousarvio on toteutunut odotetulla tavalla kuluneella tilikaudella. Tilikauden tulos oli 0,00 euroa. Tilikaudella 2011 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Yhtiön hallitus esittää, että osinkoa ei vuodelta 2013 jaeta, ja että tilikauden tulos kirjataan oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 206.673 euroa. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

Härköiläntie 3:een kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1.740 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 504 m². Yhtiön hallinnassa on 6 huoneistoa. Yhtiöllä ei ole lainaa. Talousarvio on toteutunut odotetulla tavalla kuluneella tilikaudella. Tilikaudella 2013 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Tilikauden tulos oli 0,00 euroa. Yhtiön hallitus esittää, että osinkoa ei vuodelta 2013 jaeta ja että tilikauden tulos kirjataan oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 101 993 euroa. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

NUMMELAN TEOLLISUUSTALO OY

Yhtiön omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta. Kertomusvuoden aikana yhtiön tilat (Harjutie 14) olivat vuokrattuina seuraaville yrityksille: Globe Hope Oy, Tiliyhtymä Oy, MeloDrama Oy, Osto- ja Myyntiliike M. Einesalo, Megatech Oy, Vihdin Hevostarvike Oy, ABClean Oy sekä Nummelanharjun Lämpö Oy. Vuokrausaste oli tilikauden lopussa 97 %.

Yhtiön toinen (Tehtaantie 4-6) rakennus on vuokrattuna Nummelan Kirppis Oy:lle sekä Art Beton Oy:lle. Hallitus on kokoontunut kertomusvuoden aikana 4 kertaa. Yhtiön tilintarkastuksesta vastaa PriceWaterhouse Coopers ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Topi Katajala. Yhtiöllä ei ole palveluksessaan henkilökuntaa. Hallintokuluja maksettiin 6 031,68 euroa.

Hallitus esittää, ettei osinkoa jaeta, ja että tilikauden voitto 32 667,79 euroa kirjataan voitto- ja tappiojäännöstilille. Taseen loppusumma oli 841 705 euroa.

Yhtiön tavoitteena on pitää yhtiön rakennukset vähintäänkin olemassa olevassa kunnossa ja antaa suhteellisen edullisia vuokratiloja Vihtiläisille pk-yrityksille.

VEIKKOINKORPI I OY

Yhtiöllä on yksi rakennus (vuokrauspinta-ala 1054 m²) osoitteessa Kuormatie 14, Vihti. Yhtiön osakekannan omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta. Yhtiön omistamat hallitilat olivat vuokratut 100 %:sti Hansamex Oy:lle sekä Optogear Oy:lle. Tilivuonna on tehty pieniä korjauksia rakennuksen perusylläpidossa.

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 4 kertaa. Yhtiön tilintarkastuksesta vastaa PriceWaterhouse Coopers ja päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Topi Katajala. Yhtiöllä ei ole palveluksessaan henkilökuntaa. Hallintokuluja maksettiin 4 231 euroa.

Hallitus esittää, ettei osinkoa jaeta, ja että tilikauden ylijäämä 39 294,24 euroa kirjataan vapaaseen omaan pääomaan. Taseen loppusumma oli 359 510,81 euroa.

Yhtiön tavoitteena on pyrkiä pieneen ylijäämään ja pitää yhtiön rakennus vähintäänkin olemassa olevassa kunnossa ja antaa suhteellisen edullisia vuokratiloja Vihtiläisille pk-yrityksille.

PALMAN TIETO-TAITO-KESKUS OY

Kiinteistöyhtiön toimialana on omistaa ja hallita Vihdin kunnan Nummelan rakennuskaava-alueella korttelissa 4 sijaitsevia kiinteistöjä. Yhtiö voi rakentaa tähän kortteliin tai muualle Vihdin kunnan alueella tarvitsemiaan toimitiloja. Yhtiön omistaa Vihdin kunta (55,3 %) ja Luksia. Yhtiön tuotot ovat koostuneet osakkeenomistajien maksamista hoito- ja korjausvastikkeista sekä vuokratuotoista, jotka on kirjattu tulosvaikutteisesti yhtiön kirjanpitoon. Yhtiön maksuvalmius oli tilikauden aikana hyvä. Yhtiön toiminta jatkuu entisellään ja tuleva vuosi edetään laaditun talousarvion puitteissa. Yhtiön maksuvalmius oli tilikauden aikana hyvä.

Tilikauden tulos oli 11 480,33 euroa ja taseen loppusumma 1 251 887,48 euroa. Vierasta pääomaa oli 71 674 euroa. Yhtiön hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 11 480,33 euroa kirjataan yli-/alijäämätalille, eikä osinkoa jaeta. Vuoden lopussa yhtiöllä oli taseessa rakennuksia ja rakennelmia 830 759 euroa.

Tiloja yhtiö rakennuksessa on tyhjänä ja niitä vapautunee edelleen, joten omistajien tulee järjestää tiloihin uutta käyttöä huomioon ottaen alueen meneillään oleva kaavoitustyö.

NUMMELAN ALUELÄMPÖ OY

Yhtiön omistajia ovat Vihdin kunta 60 % Adven Oy 40 %. Aluelämpöyhtiön verkostoon liitettyjen asiakkaiden lukumäärä oli vuoden 2013 lopussa 95 kpl (91 kpl). Kaukolämpöverkon kokonaispituus vuoden 2013 lopussa oli 18,4 km (18,2 km). Uudet asiakkaat vaikuttavat jatkossa merkittävästi myytävän energian volyymin kasvuun.

Vuosi 2013 oli yhtiön 28. toimintavuosi. Toimintavuonna energian määrä pysyi leudon talven takia lähes entisellä tasolla, mutta yhtiön tulos parani silti merkittävästi. Yhtiön talous on vakaa ja talouden tunnusluvut ovat hyvää tasoa. Vuodelle 2013 nostettiin energian hintaa maltillisesti, vuonna 2012 hintaa ei nostettu. Myöskään vuodelle 2014 ei energian hintaa nostettu. Yhtiön kasvu on asiakasmäärällä mitaten ollut hyvä ja vuoden lopussa tehtiin merkittävä sopimus Martela Oyj:n kanssa. Tämä tuo yhtiölle kovaa kasvua jatkossa energian myynnissä. Yhtiön tuloksen tekokykyä ei kasvu saa kuitenkaan vaarantaa ja tämän vuoksi putki-investointeja on tehty siten, että mahdollisimman paljon energiasta tuotetaan hakkeen hintatasolla. Lämpölaitokseen tullaan myös tekemään muutoksia, jotta hakkeella tuotetun energian määrä on mahdollisimman suuri. Tämä mahdollistaa maltillisen energian hintatason säilyttämisen.

Tilikauden aikana hallitus kokoontui viisi kertaa ja varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.4.2013. Yhtiön toimitusjohtajana toimi Jarmo Kuosa ja yhtiö ostaa tekniset sekä muita palveluja ostopalvelusopimuksena Adven Oy:lta.

Energiaa ostettiin vuoden aikana 30 449 MWh (31 510 MWh/v.2012). Energiaa myytiin vuoden aikana 26 973 MWh (28.540 MWh/v.2012). Energiahävikki oli 3 476 MWh (11,4 %) ostetusta energian määrästä. Energiahävikki on neljän vuoden keskiarvona 11,7 %. Energiamäärän osto laski 3,4 % ja myynnin laskua oli 5,5 %. Energian myynnin laskusta huolimatta tulos parani, koska ostetun energian hinta muodostui enemmän hakkeesta ja näin myyntikate parani huomattavasti. Asiakkailta laskutettiin yhteensä 2 561 t€ (2.561 t€ v. 2012), joten liikevaihto pysyi ennallaan. Ostetun energian kustannus/MWh oli siis alhaisempi kuin edellisvuonna. Liittymismaksurahasto oli tilikauden lopussa 1 678 276 €, jossa kasvua on 3,6 %.

Käytössä ovat bioenergialla toimiva päälämpölaitos Nummelassa ja Lankilan sekä Ojakkalantien laitokset, jotka toimivat huippu- ja varalämpölaitoksina. Vihdin kirkonkylässä on kaukolämpö yhdellä asiakkaalla, mutta kaukolämpöverkkoa ei ole rakennettu, koska muita liittyjiä ei ole. Tätä varten on vuokrattu tontti kirkonkylästä viiden vuoden vuokrasopimuksella, mutta yhtiö on vetäytymässä kirkonkylästä, koska toiminta siellä oli 25 920 € tappiollista vuonna 2013.

Tariffit olivat energiamaksun osalta Nummelassa 69,40 €/Mwh alv 0 % ja kirkonkylässä 95,00 €/MWh alv 0 %.

Tilikauden lopussa yhtiön oma pääoma on 933 247 € ja taseen loppusumma 3 681 983 €. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa ja osa investoinneista voitiin suorittaa kassavaroin, mutta yhtiön kasvu vaatii rahoitusaseman pitämistä vakaana. Kasvun osalta on siis pyritty hillittyyn kasvuun, jotta yhtiön rahoitusasema ei vaarannu.

Hallitus esittää, että tilikauden voitto 129 778,04 € siirretään tilikauden voitto ja tappio tilille. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö ei jaa osinkoa.

Tilinpäätöshetkellä yhtiön taloudellista asemaa kuvataan kuudella eri tunnusluvalla

	2013	2012
Myyntikate	16,5 %	9,4 %
Liikevoitto	7,3 %	0,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto	12,3 %	- 1,2 %
Omavaraisuusaste	25,3 %	20,7 %
Quick ratio (maksuvalmius)	0,9	1,0

KIINTEISTÖ OY ALA-NUMMELA

Kiinteistö Oy Ala-Nummela on perustettu 19.3.1991 ja merkitty kaupparekisteriin 18.9.1991. Yhtiö omistaa Nummelan keskustassa kaksi rakentamatonta tilaa, jotka muodostavat liiketontin. Tonteilla ei ole rakennusta. Voimassa olevassa kaavassa alue on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta, jonka rakennusoikeus on 1500 kem². Yhtiön koko osakekannan myynnistä on tehty esisopimus, myynti tapahtuu vuoden 2014 puolella. Yhtiön toiminta käsitti ainoastaan yhtiön hallinnon vaatimat toimenpiteet. Yhtiöllä ei ole velkoja. Tilikauden tulos oli 24,98 euroa ja taseen loppusumma 25.988,14 euroa. Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä jätetään tulostilille ja osinkoa ei tilikaudelta jaeta.

7 SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

7.1. Sisäinen valvonta

Vihdin kunnassa on voimassa valtuuston hyväksymät yleissäännöt ja ohjeet, nämä yhdessä hallintosäännön sekä keskusten toimintasääntöjen kanssa luovat perustan sisäiselle valvonnalle. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeet on tehty vuonna 2010. Konserniohje päivitettiin syksyllä 2012.

Kunnanjohtaja käynnisti sisäisen valvonnan kehittämisen projektin syksyllä 2012. Projektin tarkoituksena on parantaa kunnan toiminnan lain- ja säännöstenmukaisuutta sekä vähentää toiminnallisia riskejä. Projektissa käytiin ensin läpi tärkeimmät prosessit ja toisessa vaiheessa päivitetään sisäisen valvonnan ohjeistus sekä varmistetaan, että siinä edellytetyt toimintamallit ovat käytössä. Ohje saatiin lähes valmiiksi vuonna 2013, mutta sen hyväksyminen ja koulutus jäi vuodelle 2014.

Kunnassa seurataan kuukausiraportoinnin avulla taloudellisen tilanteen kehitystä tulosalueittain. Osavuosikatsauksessa käydään tarkemmin läpi, tuloskortein ja tuotelaskelmin, toiminnallisten tavoitteiden tilanne ja ennusteet vuoden lopun tilanteesta. Seurantareportissa syksyllä käydään läpi kuukausiraporttia tarkemmalla tasolla tulosalueittain toteutumat ja ennusteet. Toiminnallisten tavoitteiden seurannassa ja varsinkin mittaamisessa on edelleen kehittämistä. Kunnan strategian uusiminen käynnistettiin keväällä 2013.

Määrärahabudjetoinnissa ja toteumissa on ollut vaihtelevuutta vuosittain. Ulkoisten erien suunnittelussa on pääsääntöisesti onnistuttu vuosittain melko hyvin, mutta sisäisten erien perusteisiin ja käytänteisiin on kiinnitettävä vielä huomioita. Budjetoinnissa palvelun kysynnän kasvu ja hintakehitys ei ole ollut riittävän hyvin arvioitavissa. Tiukkaan kulukuriin ja kysynnän parempaan ennakkointiin sekä omistajaohjaukseen tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota. Vuonna 2013 merkittävin ylitys tuli perusturvakuntayhtymä karviaisen ostopalveluihin. Tähän ei esitetty lisämäärärahaa.

Vuoden 2013 aikana selviteltiin kunnan vuokrien määritystä. Vuokrat eivät vastanneet omakustannuseriaa. Lähes kaikki vuokrat saatiin määritettyä ja sovittua vuokralaisten kanssa uudelleen vuoden loppuun mennessä. Taloudelliselta arvoltaan merkittävin näistä oli pelastuslaitoksen sopimus paloasematiloista. Tältä osin asia saatiin hoidettua myös vuoden 2013 ja sitä aikaisempien vuosien osalta, eikä kunnalle tullut taloudellista menetyksiä.

Kunnassa ei ole sisäistä tarkastusta. Tarvittaessa on ostettu tarkastuspalveluja, jotka pääsääntöisesti kohdistuvat johonkin määritettyyn tehtäväkokonaisuuteen. Vuonna 2013 ei tällaisia tarkastuksia ollut.

Kunnassa on tehty laajempi riskikartoitus viimeksi 2008 – 2009 toimintojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä. Lisäksi vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä on tehty suppeampi riskikartoitus. Vakuutusten kilpailuttaminen tapahtuu vuonna 2014. Vuoden 2014 aikana

on tarkoitus tehdä laajempi riskiarvioinnin päivitys. Vakuutusyhtiö raportoi kunnalle vahingoista ja korvautuista vahingoista, tätä raportointia seurataan säännöllisesti. Vuoden 2013 aikana ei tapahtunut merkittäviä vahinkoja.

7.2. Konsernivalvonnan järjestäminen

Vihdin kunnan tytäryhteisöjen määrä on supistunut huomattavasti viime vuosina omaisuuden myyntien vuoksi. Suurimpana tytäryhteisönä (tase) on Nummelan aluelämpö Oy, muut tytäryhteisöt ovat kiinteistöjen omistusyhteisöjä.

Konserniyhteisöjen valvontavastuut ohjeineen on päivitetty syksyllä 2012. Ohjeissa on lisätty toimenpiteet tavoitteiden asettamisesta, kokousedustajien ohjeistamisesta sekä raportoinnista ja valvonnasta. Ohjeiden noudattamista valvoo valvontavastuullinen viranhaltija. Valvontavastuullisen ja luottamushenkilön roolia ja yhteistoimintaa on kasvatettu uudistetussa ohjeessa. Myös kunnan erittäin merkittävän osa-alueen, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, edustajan roolia on muutettu mm. siten että Karviaisen johtaja osallistuu kunnan johtoryhmän kokouksiin oman alueensa osalta ja asioissa.

Tilinpäätöksen yhteydessä käydään läpi tytäryhteisöjen taloudellinen tilanne ja toiminta edelliseltä vuodelta. Lisäksi merkittävin tytäryritys tuottaa osavuosikatsauksen.

Kunnanhallitukseen tuodaan lista-asiana kaikkien kuntaan saapuneiden omistusyhteisöjen yhtiökokouskutsut osallistujien määräämiseksi ja ohjeiden antamiseksi yhtiökokouksiin.

8 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2013 tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on -2 354 613,78 euroa. Kunnan tulos ilman vesihuoltolaitosta on -2 640 170,14 euroa.

Vesihuoltolaitoksen tilikauden ylijäämä on 285 556,36 euroa. Tässä tuloksessa on mukana vesihuoltolaitoksen peruspääoman tuottovaatimuksena kunnan tuloslaskelmaan tuloutettu 369.003,00 euroa.

Vesihuoltolaitoksen ylijäämä 285 556,36 euroa jätetään vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä tilikauden voitto/tappio tilille.

Tilikauden tuloksen jälkeen on poistoeron vähennystä 189 587,16 euroa.

Kunnanhallitus esittää tilikauden -2 354 613,78 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tilikauden 2013 näin muodostuva alijäämä -2 165 026,62 euroa jätetään tilikauden yli-/alijäämätilille

Vihdin kunnan taseessa on tämän jälkeen yli-/alijäämä tilillä ylijäämää:

- edellisten vuosien ylijäämää 12 781 972,52 euroa
 - tilikauden alijäämä -2 165 026,62 euroa
- Yhteensä 10 616 945,90 euroa.

9 PALVELUKESKUSTEN TOIMINTA JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET

9.1 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toiminnalliset tavoitteet Vihdin kunnassa 2013				
KESKUS	TULOSALUE	Tavoite toteutui	Ei toteutunut	Yhteensä
Konsernihallinto		2	3	5
	Konsernihallinto	2	3	5
Hallintokeskus		14	4	18
	Keskus	6	1	7
	Hallinto ja talous	1	3	4
	Ruoka- ja siivouspalvelut	7		7
Sivistyskeskus		12	5	17
	Keskus	2	1	3
	Koulutus	4	1	5
	Varhaiskasvatus	3		3
	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	3	3	6
Tekninen ja ympäristökeskus		9	4	13
	Keskus	1		1
	Kunnallistekniset palvelut		1	1
	Maankäyttöpalvelut	4	1	5
	Ympäristöpalvelut	3	2	5
	Tilapalvelu	1		1
Vihdin Vesihuoltolaitos				0
		37	16	53

Strategian tarkoituksena on ohjata Vihdin kunta kohti haluttua tulevaisuuden tilaa. Strategia on luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteinen näkemys kuntaorganisaation olemassaolon tarkoituksesta, päätöksentekomme arvopohjasta, tavoiteltavasta kehityksestä sekä niistä toimenpiteistä, joilla tavoitteisiin päästään.

Käyttötaloutta, sen tavoitteita, toimenpiteitä ja määrärahoja tarkastellaan, suunnitellaan, seurataan ja ohjataan tarkennetuin kuntastrategiaan perustuvien tulokorttien avulla. Tulokortti on rakenteeltaan kolmitasoinen: kunta-, keskus- ja tulosalue. Kortin ensimmäisellä sivulla on yleistä osio, joka on varattu talousarvion yleistekstille. Sen jälkeen tulevat eri näkökulmat (4), joiden alla on kunkin näkökulman kriittiset menestystekijät valtuustokauden ja talousarviovuoden tavoitteineen sekä mittareineen ja toimenpiteineen. Tuloslaskelmat ja niiden toteumat on tarkasteltu käyttötaloussosiossa.

Talousarviossa olevilla määrärahoilla ja asetettavilla tavoitteilla on selkeä yhteys. Tavoite on tehtäväkokonaisuudelle asetettu määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää, laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa kuvaava sitova ohje.

Vuoden lopun tilannetta verrattiin tavoitearvoihin. Toteutumalla oli käytännössä kaksi vaihtoehtoa tulemaa vuoden lopussa: tavoite toteutui tai tavoite ei toteutunut. Tavoitteen osittaista toteutumaa tai toteutumattomuutta on aina tarkasteltava kriittisesti ja samalla on huomioitava tavoitteen tarkoitus ja luonne. Tavoitteiden kommenttikentissä on tehty selvyyttä osittaisiin toteutumisiin tai muihin olennaisiin seikkoihin tavoitteiden toteutumisissa. Toiminnallisten tavoitteiden määrittelyyn ja mittaamiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota, jotta voitaisiin yksiselitteisesti mitata ja analysoida saavutettuja tavoitteita ja kuntalaisille tuotettuja palveluja.

Kunnalla oli vuodelle 2013 asetettu yhteensä 53 (vuonna 2012 tavoitteita oli 135) toiminnallista tavoitetta. Tavoitteista toteutui 37 kpl eli n. 69,8 %, toteutumatta jäi 16 kpl eli n. 30,2 %.

9.2 VIHDIRIN KUNTA Kaikki kunnan tulokortit

Konsernihallinnon keskus

Konsernihallinto

Vuosi 2013 alkoi uuden luottamushenkilöorganisaation valinnoilla ja perehdytyksellä. Kevästä lähtien työstettiin uutta kuntastrategiaa tuleville vuosille. Sen hyväksyminen siirtyi vuodelle 2014. Konsernihallintoa työllisti kertomusvuonna erityisesti kuntarakenneselvitys Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kanssa sekä muu kuntauudistukseen liittynyt valmistelu.

Valtuusto on ottanut kantaa kuntarakennelakiluonnokseen sekä metropolialueen esiselvitykseen. Valtuusto on nyt todennut selkeästi, että Vihti on osa metropolialuetta. Kuntajakoselvitys on käynnistetty yhdessä Espoon, Kauniaisen ja Kirkkonummen kanssa.

Elinkeinot ja markkinointi

Elinkeinopolitiikan resurssien lisääminen on mahdollistanut aktiivisemmän elinkeinopolitiikan toteuttamisen. Talousarviossa 2014 hyväksytyyn lisäresurssin palkkaaminen tullaan toteuttamaan kun ostopalvelusopimus Keuken kanssa on päättynyt. Alueen yrityksiin on oltu aktiivisesti yhteyksissä ja heille on suunnattu tietoa mm. yritystuista ja muista kehittämismahdollisuuksista. Yritystukiin liittyen yrityksille on jaossa paikallinen yritystukiopas, joka on jo aktivoinut yritysten investointeja ja kehittämistä.

Yritystonttien myynti oli taantumasta ja yritysten rahoituksen saamisen vaikeuksista huolimatta selvästi aiempaa korkeammalla tasolla. Yhteensä tehtiin 16 kauppaa joista 2 lisämaan myyntejä.

Yritystoimintaan vaikuttavien eri viranhaltijoiden yhteistyötä on lisätty ja parannettu ja sen voidaan katsoa toimivan jo hyvällä tasolla. Toiminta vaatii kuitenkin vielä kehittämistä tiedonvaihdon ja ajoituksen sujuvuuden osalta.

Markkinointi ja viestintä

Pääpaino viime vuonna oli viestinnän ja tiedottamisen kehittämisessä. Loppuvuodesta 2013 alettiin tiedottaa mm. kunnanhallituksen ja -valtuuston kokouksien päätöksiä.

Kuntatalouden tilanteen vuoksi imagomarkkinointia tai erillisiä markkinointikampanjoita ei ole pystytty tekemään, vaan aluetta on markkinoitu kasvattamalla kunnan näkyvyyttä lähinnä hakukonenäkyvyyden lisääntymisen ja sosiaalisen median kautta. Vihdin kunnalla on käytössään kotisivut ja lisäksi kunnan eri palvelukeskukset ja toimijat (kirjasto, nuorisovaltuusto, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, Vihdin pirtti, Vihdin matkailupalvelut sekä elinkeinotoimen Vihti yrittäjät) ylläpitävät omia Facebook-, Facebook chat-, Twitter-, Twitpic-, Instagram- ja Pinterest-tiliään. Yhteensä Facebook-tiliä on perustettu jo kahdeksan ja mm. elinkeinoblogi kerää parhaimmillaan yli 3000 lukijaa. Yritysmarkkinoinnissa on käytetty myös suorakontakteja yritysten houkuttelemiseksi Vihtiin jo olemassa olevien kontaktien kautta sekä verkostoitumalla erilaisissa tilaisuuksissa.

Viestintää ja markkinointia tehtiin niukoillakin resursseilla pitkäjänteisesti siten, että se tuki strategiaan pohjautuvan kuntakuvan kehittymistä ja positiivista mielikuvaa mm. yksittäisillä lehti-ilmoituksilla, osallistumalla Myyrmäen omakotimesseille ja järjestämällä Minimessut Nummelassa. Lisäksi uusittiin Porintien jättitaulu sekä suunniteltiin Vihti-mitalit. Strategiatyötä edistettiin markkinoimalla kuntalaiskyselyä ja -tilaisuuksia.

Matkailumarkkinoinnissa on oltu mukana muutamissa seudullisissa yhteistyöprojekteissa kuten Helsinki and Southern Finland -esite, Suomi-opas, Länsi-Uudenmaan kulttuuri- ja matkailuopas, Haltiaan liittyvät nettisivut sekä Matkailijan palvelukartta. Vihdin seurakunnan kanssa on jatkettu yhteistyötä uuden kuntalaisen tervetulo-paketin myötä. Viime vuonna painettiin myös kunnan onnittelukortti.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Yritysystävällinen kunta
TA-TAVOITE	Yrittäjien tyytyväisyys yhteistyöhön kunnan kanssa kasvaa (mittarina yrittäjäjärjestöjen kysely).
TOIMENPIDE	Elinkeinopoliittisten kärkihankkeiden määrittely. Kunnan elinkeinopoliittisten toimivuuden seuranta yhteistyössä yrittäjien kanssa. Kuntaorganisaation yritysystävällisyyden parantaminen

EDELLISET TOTEUMAT	Kärkihankkeet on hahmotettu ja määritelty elpon selvitystyössä mm. Uudenmaan yrittäjien tekemässä selvitystyössä kunnan yhteistyö yrityksiin päin on huomattu ja saanut kiitosta.
TOTEUMA	Yrittäjäkyselyssä saadut arvosanat paranevat merkittävästi. Viranhaltijoiden yrittäjämyönteisyys on lisääntymässä.
TAV.TOTEUTUMINEN	Osittain
KOMMENTTI	Yritysystävällisyys on parantumassa, tietyin osin asiakaspalvelua tulee vielä parantaa.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Kunnan päätöksenteko on ennustettavaa ja johdonmukaista (äänestysten määrä, pöydälle jääneet asiat valtuustossa ja hallituksessa)
TOIMENPIDE	Luottamushenkilöiden koulutus- ja vuorovaikutusfoorumit, ryhmien sisäiset ja väliset toimintamallit, puheenjohtajapalaverit
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kunnanvaltuusto: äänesti 17 kertaa (6 kertaa vuonna 2012), ei jättänyt yhtään asiaa pöydälle (1 vuonna 2012)/ 91 asiaa Kunnanhallitus: äänesti neljä kertaa (4 kertaa 2012), jätti yhdeksän asiaa pöydälle (5 vuonna 2012)/ 311 asiaa
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Tilanne on kohtuullisen hyvä. Valmistelua voidaan vielä parantaa. Vaikeita ratkaisuja on edessä ja niissä mitataan organisaation toimintakyky.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hallittu kasvu
TA-TAVOITE	Kuntastrategian ohjaavuuden parantaminen
TOIMENPIDE	Kuntastrategian uusiminen, ennustemallien parantaminen
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kuntastrategia, jota rakennetaan yhdessä kuntalaisten. luotta-

	mushenkilöiden ja henkilöstön kanssa, valmistui luonnosvaiheeseen syksyllä. Strategian viimeistely ja hyväksyminen jäi vuoden 2014 puolelle.
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Varsinaisesti ohjaavuuden parantuminen näkyy vasta vuosien päästä, mutta yhteisesti hyväksytty strategia, johon on sitouduttu, antaa siihen mahdollisuuden.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Kuntayhteistyö
TA-TAVOITE	Kunnan edunvalvontaa tehostetaan, sidosryhmäyhteistyötä tiivistetään
TOIMENPIDE	Vahvan yhteisen tavoitetilan luominen, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden aktiivinen vaikuttaminen eri foorumeilla
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kunnan edustajat ovat mukana Kuuma-yhteistyössä. Kuntajakoselvitys luo entistä tiiviimmät suhteet Espooseen, Kirkkonummeeen ja Kauniaisiin.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Talous				
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Vuosikatteeseen sopeutettu investointitaso				
TA-TAVOITE	Vuosikatteeseen sopeutettu investointitaso				
TOIMENPIDE					
EDELLISET TOTEUMAT		2011	2012	TA 2013	TP 2013
	Investoinnit 1000 €	11 345	8 526	15 950	11 081
	Vuosikate 1000 €	9 729	4 118	1 600	5 351
	Investointien tulorah. %	86	48	10	48
	lainat €/asukas	2 423	2 516	2 917	2 661

TOTEUMA	Vuosikatteen ja nettoinvestointien suhde on parempi kuin talousarviossa. Tavoite ei talousarviovuonna kuitenkaan toteudu, vaikka investoinnit jäivät suunniteltua pienemmiksi ja vuosikate lähinnä verotilitysteknisistä nousi talousarviota korkeammaksi.
TAV. TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Tavoitetta tulee tarkastella pidemmällä aikavälillä, yhden vuoden tilanne voi poiketa kuntapäätämäärästä, koska investointitaso vaihtelee vuosittain. Viimeksi investointitaso oli melko hyvin sopeutettu tulorahoitukseen vuonna 2011, tällöin investointitaso oli huomattavan alhainen. Tulevaisuudessa on isoja investointeja, joten investointitasoa ei saada sopeutettua vuosikatteeseen (tulorahoitukseen) muutoin kuin parantamalla vuosikatetta selvästi viime vuoden tasosta. Tämä merkitsee merkittäviä muutoksia kunnan palvelurakenteeseen ja muutoinkin tiukkaa otetta talousohjauksessa. Ilman sopeutustoimia kunnan velkamäärä kasvaa voimakkaasti ja lainanhoitokustannukset syövät entistä enemmän kunnan tulorahoitusta.

Ostot Karviaiselta

Karviainen toimii omana tulosalueenaan konsernihallinnossa ja Karviaisien talousarvio hyväksytään erikseen valtuustossa. Vihdin kunnan talousarviossa oli ostopalvelumäärärahaa Karviaisien palveluihin 45 460 000 euroa. Määräraha ylittyi noin 1 429 000 eurolla. Palvelujen ostoon Karviaiselta käytetty summa kasvoi 7,5 % edellisvuodesta. Tämä tulee erityisesti lastensuojelusta, vammaispalveluista ja ikäihmisten asumispalveluista. Tulosalueelta maksettavat eläkemenoperusteiset maksut ylittivät talousarvion ja tulosalueen toimintakulujen kokonaisylitys oli 1 508 000 euroa. Perustoimeentulotuen valtionosuudet huomioon ottaen toimintakatteen ylitys oli 1 543 000 euroa.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidolla on oma tulosalue konsernihallinnossa. Vuoden aikana talousarvioon hyväksyttiin lisämäärärahoja yhteensä 1 100 000 euroa. Määrärahavaraus oli ostopalveluihin 28 453 000, tämä alittui noin 125 000 euroa. Tulosalueelta maksettavat eläkemenoperusteiset maksut ylittivät talousarvion ja tulosalueen kokonaisalitus oli 36 000 euroa. Erikoissairaanhoidon palvelujen ostoon käytetty summa kasvoi edellisvuodesta 7,4 %.

Hallintokeskus

Hallinnon ja talouden tulosalueella on koko vuoden tammikuuta lukuun ottamatta toimittu vajailla resursseilla ja siitä johtuen keskitytty toiminnan ylläpitämiseen. Kehittämistoimia ovat erityisesti hidastaneet talous- ja strategiajohtajan ja henkilöstöjohtajan puuttuminen pitkiä aikoja henkilövaihdosten takia. Tämän takia osa tavoitteista jäi saavuttamatta tai ne toteutuvat takapainoisesti.

Hallinnon alkuvuoteen kuului uusien luottamushenkilöiden valinnat, toimielinten toiminnan käynnistäminen ja sähköisten järjestelmien päivittäminen uutta miehitystä vastaavaksi sekä uusien luottamushenkilöiden koulutuksen järjestäminen.

Syksyllä 2012 käynnistynyt lähinnä hankintoihin ja rahaliikenteeseen liittyvien prosessien kartoitus sisäisen valvonnan tehostamiseksi ja riskien eliminoimiseksi on prosessien osalta toteutettu keskuksittain. Tämän projektin jatkona on valmisteltu valtuuston hyväksyttävät sisäisen valvonnan yleisohjeet, joita täydennetään hallitukseen vuoden 2014 puolella hyväksyttäväksi tulevilla yksityiskohtaisemmillä ohjeilla. Jotta henkilöstö saa kuvan sisäisestä valvonnasta, valvontavastuista ja yksityiskohtaisista toimintamalleista, aiheesta järjestetään koulutus alkuvuodesta 2014.

Taloussuunnitteluprosessia selkiytetty ja prossin lautakuntavaiheeseen panostettiin aikaisempaa enemmän, jotta talousarvioon sitouduttaisiin entistä paremmin. Talousraportointiin kehitettiin vuoden lopulla uusi työkalu helpottamaan ennen muuta esimiesten työskentelyä. Raportoinnin käyttöönotto jäi vuoden 2014 alkuun. Tavoitteena on parantaa esimiesten ajantasaista talouden seuranta.

Henkilöstöhallinnon puolella eteenpäin on menty erityisesti työhyvinvoinnin edistämässä, jossa uusi työhyvinvointikoordinaattori on yhteistyössä työterveyshuollon ja esimiesten kanssa toteuttanut entistä tehokkaammin varhaisen puuttumisen mallia sekä kehittänyt esim. sairauspoissaolojen raportointia, osatyökykyisten tehtävien keventämiskeinoja, uudelleen sijoitusta ja keinoja fyysisesti rasittavien tehtävien keventämiseksi. Kuntarekryn käyttöönotto on helpottanut sijaisten saantia ja nopeuttanut rekrytointiprosessia. Aivan vuoden lopussa valtuuston henkilöstösäästöjä edellyttävän päätöksen jälkeen käynnistettiin selvitys toteutuneista ja lähivuosina toteutettavissa olevista henkilöstösäästöistä.

EKKV-selvitys on työllistänyt loppuvuodesta myös hallinnon henkilöstöä sekä materiaalin keruulla että osallistumisella erilaisiin valmistelevien työryhmiin ja raporttien työstämiseen.

Vihtilipun ja Länsi-Uudenmaan seutulipun myyntimäärät ovat kasvaneet merkittävästi, joten joukkoliikenteen käyttö näyttää lisääntyvän tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2013 tehtiin alustava kartoitus Vihdin joukkoliikenteen kehittämistarpeista, erityisesti palvelutasotarjontaan ja linjastoon liittyen. Suunnittelua jatketaan ja kehittämistoimenpiteiden toteuttamisesta päätetään vuoden 2015 talousarvion yhteydessä

Ateria- ja puhdistuspalveluissa on pääsääntöisesti keskitytty nykyisen toiminnan kehittämiseen, mutta erilaiset toimitilojen poikkeusjärjestelyt Nummelanharjun ja Nummelan kouluissa sekä uusi Luontolan päiväkotit, ovat jälleen tuoneet omat haasteensa päivittäisen tuotannon järjestämiselle.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Peruspalveluiden toimivuus häiriötilanteissa
TOIMENPIDE	Valmiussuunnitelmien päivittämisen koordinointi
EDELLISET TOTEUMAT	Valmiussuunnitelman yleinen osa on hyväksytty 2012
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Hallintokeskus ja tekninen ja ympäristökeskus tekivät valmistele- levää työtä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen johdolla. Hal- linnon osalta suunnitelma valmistuu keväällä 2014. Johtokes- kuksen toimintaohjeen toimivuus tarkistetaan harjoituksella ke- väällä 2014.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Sisäisen valvonnan kehittäminen
TOIMENPIDE	Toteutetaan sisäisen valvonnan kehittämisprojekti ensisijaisena tavoitteena hankintojen ja rahaliikenteen riskien hallitseminen
EDELLISET TOTEUMAT	Työ käynnistettiin vuoden 2012 puolella.
TOTEUMA	Projektin II vaihe ohjeistuksen uusimisesta toteutettiin syksyllä 2013.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä, osittain
KOMMENTTI	Prosessit on kartoitettu keskuksittain. Vuonna 2014 varmistee- taan, että kaikki prosessit ovat mukana. Valtuustolle on valmis- teltu esitys sisäisen valvonnan ja riskien ohjeistuksesta, hyväk- sytty tammikuussa 2014. Hallitukselle vietävä ohjeistus valmis, odottaa hallintosäännön hyväksymistä.

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja, osaava ja työhön sitoutunut henkilöstö
TA-TAVOITE	Henkilöstön sitouttaminen
TOIMENPIDE	Tarkastellaan määräaikaisten palvelussuhteiden määräaikaisuuden perusteiden lain- ja tarkoituksenmukaisuus
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Esimiehet tietoisia tavoitteesta ja pyrkivät vähentämään määräaikaista palvelussuhteita.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä, osittain
KOMMENTTI	Esimiehet ovat toimineet yleisohjeiden perusteella.

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja, riittävä henkilöstön saatavuus
TA-TAVOITE	Sijaisten saannin helpottaminen
TOIMENPIDE	Vakiinnutetaan Kuntarekryn sijaispankkitoiminto
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Varhaiskasvatuksessa Kuntarekryn sijaisrekrytointi käytössä.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä, osittain
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja, työssä jaksava ja viihtyvä henkilöstö
TA-TAVOITE	Työhyvinvoinnin kehittäminen ja erityisesti tuki- ja liikuntaelin- ja mielenterveyssairauksien aiheuttamien sairauspäivien vähentäminen ja ennaltaehkäiseminen
TOIMENPIDE	Työhyvinvoinnin kehittämisohjelman mukaiset toiminnot sitä varten myönnetyn määrärahan avulla.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Toiminta tuottaa näkyviä tuloksia pitemmällä aikavälillä, yksittäisten ihmisten kohdalla tuloksia näkyy välittömästi.

TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Lisämäärähalla käynnistetty erikoislääkärikonsultointi sekä lisäresurssin hankkiminen työn keventämiseksi yksittäisten henkilöiden osalta, työergonomian parantamiseksi tehtävistä hankinnoista suunnitelma valmisteilla, käynnissä Jamit-kuntouttamishanke. Sairaspoissaolot laskivat 17,6 kalenteripäivästä 15,9 kalanteripäivään/henkilö

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja, osaava johtajuus
TA-TAVOITE	Palkkapolitiikka on kannustavaa ja yhdenmukaista
TOIMENPIDE	Kehitetään palkitsemistapoja ja laaditaan yhdenmukaiset palkkauspoliittiset periaatteet
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Ei resurssia toteuttamiseen henkilöstöpäällikön puuttumisen vuoksi.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintamalli, kehyksen määrittely ja prosessin ohjaus
TOIMENPIDE	Päivitetään talousarvion ja taloussuunnitelman ohjausmalli yhteistyössä palvelukeskusten kanssa.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Ohjausmallin kehittäminen on käynnistetty, työ liittyy kunnan strategiaan, joten mallin kehittäminen jatkuu vuonna 2014.
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

Hallinnon ja talouden tulosalue

Talousarviokäsittelyn yhteydessä sekä hallintokeskus, nuorisotoimi että Perusturvakuntayhtymä Karviainen käynnistivät uusien työllisyyttä edistävien ja syrjäytymistä estävien toimenpiteiden suunnittelun. Hallintokeskus painottaa työpaikkojen tarjoamista ja luomista kunnan omissa yksiköissä, nuorisotoimi keskittyy nuorten valmennukseen ja Karviainen pitkäaikaistyöttömien kuntoutumisen ja työllistymisen edistämiseen. Hallintokeskuksen alaisuudessa aloitti vuoden 2014 alussa pilottina remonttipartio, johon otetaan eri-ikäisiä ja eri taustoilla olevia työntekijöitä lähinnä työharjoittelijoiksi ja kuntouttavaan työtoimintaan tekemään kunnossapito- ja korjaustöitä kunnan kiinteistöillä ja ulkoalueilla, kalusteiden korjaamista ja siirtoa sekä muuttoja. Yhteistyö remonttipartion, nuorten työpajan, Karviaisen aikuissosiaalityön ja TYP:n välillä on lähtenyt muotoutumaan käytännön kautta.

Kunnan tukemien matkalippujen myyntimäärät ovat jatkaneet kasvuaan vuonna 2013. Vihtilipun myyntimäärä on kasvanut vuoteen 2011 verrattuna 60 % ja vuoteen 2012 verrattuna 40 %. Yhteensä vuonna 2013 myytiin 5 518 Vihtilippua. Länsi-Uudenmaan seutulipun myyntimäärä on kasvanut vuoteen 2011 verrattuna 27 % ja vuoteen 2012 verrattuna 17 %. Yhteensä seutulippuja myytiin 709 kappaletta. HSL-alueen alennushintaisia aikuisten kausilippuja myytiin vihtiläisille vuonna 2013 yhteensä 1756 kappaletta, mikä on 51 % enemmän kuin vuonna 2011 ja 22 % enemmän kuin vuonna 2012.

Myyntimäärien kasvuun on vaikuttanut matkalippujen hintapäätökset. Vihtilipun asiakashintaa alennettiin merkittävästi elokuussa 2012 ja seutulipun asiakashinta on pidetty ennallaan lokakuusta 2010 asti. HSL -lipun osalta myyntimäärää on kasvattanut lipun osto-oikeuden laajentuminen Vihtilipun haltijoista kaikkiin kuntalaisiin vuonna 2011. Myös Vihtilipun asiakashinnan laskeminen on todennäköisesti vaikuttanut HSL -alueen lippujen myyntimäärän kasvuun lisäämällä joukkoliikenteen käyttäjämääriä pääkaupunkiseudun suunnalla.

Vuonna 2013 tehtiin virkamiestyönä alustava kartoitus Vihdin joukkoliikenteen kehittämistarpeista, erityisesti palvelutasotarjontaan ja linjastoon liittyen. Tarkoitukseen ei voitu vuoden 2014 talousarviossa osoittaa määrärahoja. Suunnittelua jatketaan ja kehittämistoimenpiteiden toteuttamisesta päätetään vuoden 2015 talousarvion yhteydessä

Laskenta- ja palkanlaskentapalvelujen siirto Kunnan Taitoa Oy:lle onnistui varsin hyvin ja siirrosta ei aiheutunut lisäkustannuksia, kokonaisuutena kustannukset jäävät ennakoitua alhaisemmiksi. Yhteistyö Kunnan Taitoa Oy:n uuden alueyksikön kanssa toimi kitkattomasti palkanlaskennassa ja laskennassa. Uudet rajapinnat, toimintatavat ja prosessit otettiin käyttöön vuoden alussa varsin nopeasti.

Tietoteknisten palveluiden siirto Kuntien Tiera Oy:lle sujui samoin varsin hyvin ja toiminta on ollut vakaata. Kustannukset palvelutuotannosta nousivat jonkin verran johtuen pääosin tietohallintopalvelujen ostosta, mutta pysyvät kuitenkin suunnitelmien mukaisina. Palvelujen alueellisessa yhtenäistämässä paikallispalvelu ei ole edennyt toivotulla tavalla. Paikallispalvelun alueellisen laajenemisen johdosta ja siitä mahdollisesti tulevaisuudessa johtuvien epäselvyyksien välttämiseksi on päädytty tietotekniikkainfran palauttamiseen peruskunnille. Jatkosuunnittelua vaikeuttavat jossain määrin myös suunnittelussa olevat sote- ja kuntarakenneuudistus. Vuodelle 2014 on tehty suunnitelmat ja määrärahavaraukset Windows-lisenssien ja toimisto-ohjelmien perusrakenteen yhtenäistämiseksi sekä hankintojen järjeistämiseksi.

Toimielimet ovat valtuustoa lukuun ottamatta saaneet käyttöönsä sähköisen kokousjärjestelmän. Kansalaisten sähköinen aloitekanava on otettu käyttöön.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Työllistämispalveluiden tuottajien verkostomainen yhteistyö
TOIMENPIDE	Toimijoiden verkosto ja yhteistyömalli kuvattu
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Mallin toteuttaminen haasteellista, koska toiminta paljolti hankeperusteista. Koordinointia työtetään Karviaisen uuden työllisyysprojektin yhteydessä. Käytännön yhteistyötä helpottanut jossain määrin työvoiman palvelutoimiston ja Vimman yhteiset työtilat.
TAV.TOTEUTUMINEN	Toteutuu osittain.
KOMMENTTI	Kunnallisten toimijoiden yhteistyö on kiinteytymässä johtuen työllistämistoiminnan vakiintumisesta ja toisaalta osin myös yhteisistä toimintatiloista. Ongelmana on TE-toimiston etäännyminen ja ruuhkat. Yhteistyömalli on lähtenyt rakentumaan käytännön toiminnan kautta.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TA-TAVOITE	Sisäisen liikenteen parantaminen
TOIMENPIDE	Suunnitelma hyväksytty ja toimenpiteet aloitettu
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Alustava kartoitus on valmis. Suunnitelmaa ei kuitenkaan tehty toteutustasolle, koska määrärahoja vuoden 2014 talousarvioon ei pystytty osoittamaan.
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei toteudu
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Laskennan, palkanlaskennan ja tietotekniikan tehokas toteuttaminen ja prosessien kehittäminen ja sähköistäminen
TOIMENPIDE	Laskennan, palkanlaskennan ja tietotekniikan hallittu siirtäminen Kunnan Taitoan ja Tieran hoidettavaksi, tiedonohjaussuunnitelmaan 50 uutta prosessia
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Siirto Kunnan Taitoalle ja Tieralle onnistui hyvin. TOS-prosesseja valmistui 63.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Tietotekniikan suunnitelmalliselle kehittämiselle luotu rakenteita ja työkaluja.

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja
TA-TAVOITE	Työhyvinvoinnin kehittäminen osaamista ja työilmapiiriä kehittämällä
TOIMENPIDE	Tietotekniikka- ja hallintokoulutukset, keskinäisen vuorovaikutuksen parantaminen Lyhyet sairauspoissaolokerrat enintään keskimäärin 1,0 kertaa/työntekijä
EDELLISET TOTEUMAT	Lyhyet sairauspoissaolokerrat keskimäärin 1,09 kertaa/työntekijä vuonna 2011, vuonna 2012 1,22 kertaa/työntekijä.
TOTEUMA	Sairauspoissaolot/työntekijä 1,23 kertaa/työntekijä,
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Ensimmäinen hallinnon koulutussarjasta pidettiin loppuvuodesta 2014, loput toteutetaan suunnitelman mukaisesti syksyyn 2014 mennessä. Tietotekniikkakoulutus suunnitellaan Tiera toimiston käyttöönoton yhteydessä. Sairauspoissaolojen vähentämistavoite on verrattuna kunnan keskimääräiseen toteutumaan haasteellinen.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen tulosalue

Vihdin Ateria ja Puhdistus asiakkaiden toimintakentässä tapahtui muutoksia erityisesti Nummelanharjun - ja Nummelan kouluissa. Nämä muutokset heijastuivat palvelutoimintaan. Puhdistuspalvelusta huolehdittiin asiakkaiden muuttosiivoukset. Nummelanharjun-koulun keittiö suljettiin sisäilmaongelman takia kesällä 2013. Ateriatuotanto siirtyi Pohjoiseen suurkeittiöön ja Lukion ruokasaliin tehtiin aterianjakeluun liittyvä huoltotila.

Vuonna 2013 painopiste oli henkilöstökoulutuksissa, joiden tavoitteina oli vähentää sairauspäiviä, lisätä työtyytyväisyyttä ja osaamista. Puhdistuspalvelussa järjestettiin yhdeksän(9) eri koulutustilaisuutta, jotka kohdistuivat eri asiakassegmenteillä työskenteleville työntekijöille. Ateriapalvelussa järjestettiin kaksi (2) koulutusluantaita ja lisäksi muita lyhytkestoisia opastus- ja informaatiotilaisuuksia. Tulosalueen koulutuspäivät olivat 1,63 pv / hlö

Ateriapalvelusta osallistui viisi (5) henkilöä Maa- ja metsätalousministeriö Laatuketjun mahdollistamaan ja rahoittamaan ResTaRu hankkeeseen, jonka tavoitteena oli nostaa ruoan ja ruoantekijöiden arvostusta sekä lisätä ruokapalveluhenkilöstön ymmärrystä näkemään itse työnsä tärkeys, merkitys ja vastuullisuus koko ketjussa. Lisäksi käynnistettiin ensimmäisten kahden (VYK ja Haimoo) Kouluruokadiplomien hakeminen.

Ateriatuotannon omavalvonnan hallintaan liittyen päivitettiin omavalvonnan valvontajärjestelmä OVA, joka toimii langattomasti, mobiilisti ja reaaliajassa. Järjestelmä tulee vähentämään käsinkirjoitettuja laadun seurantamerkintöjä. Suurkeittiöiden Oivareportit olivat erinomaisella tasolla vuonna 2013 lopussa.

Tulosalueen ulkoiset menot alittuivat 112 017 eurolla puhdistuspalvelun ansiosta. Alitukseen aiheuttivat mm. Nummelanharjun - ja Nummelan koulun väistötilojen järjestelyt, henkilöstön työjärjestelyt Puhdistusalueella (II) Otalampi- Kirkonkylä ja sijaisten vähäinen käyttö.

Ateriapalvelussa tapahtui ulkoisten menojen ylitystä 56 579 eurolla. Talousarvioissa vuonna 2013 ei varauduttu Nummelan koulun väistötiloissa tapahtuviin ateriakustannuksiin eikä Nummelanharjunkoulun keittiön sulkemiseen. Lisäksi Tenava Pesis 2013 leiritapahtuma aiheutti elintarvikekustannuksien ylityksen.

Kuljetuspalvelutuoteryhmän ulkoiset menot ylittyivät 16 432 eurolla kysynnän takia.

Ateria – ja puhdistuspalvelun ulkoiset tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti +38 035 euroa. Ateriapalvelun tulojen ylitys +35 513 € euroa selittyi Pesis 2013 leirin ateriamyynnillä. Kuljetuspalveluissa tulot toteutuivat + 17 022 eurolla.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Puhdistuspalvelu on sopimuksen mukainen kouluissa ja päiväkodeissa
TOIMENPIDE	Tehdään asiakaskohteissa laatukierros, jonka tavoite on 2,80 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	3,03 vuonna 2012
TOTEUMA	Toteutui keskiarvolla 3,12 (laatuarviointeja 51 kertaa)
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Laatukierrokset toteutettiin kouluissa ja päiväkodeissa.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Ateriapalvelu on sopimuksen mukainen kouluissa ja päiväkodeissa.
TOIMENPIDE	Noudatetaan kouluruokasuosituksia ruokalistasuunnittelussa. Asiakastyytyväisyyskyselyn tavoite on 2,80 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	2,62 vuonna 2012
TOTEUMA	Asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvo 2,82
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Keskiarvot päiväkodit 3,01 ja koulut 2,63

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Ympäristöasioiden tiedon lisääminen työtehtävissä
TOIMENPIDE	Henkilöstöstä on 30 % suorittanut ympäristöpassin.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Ympäristöpassin on suorittanut 62 henkilöä (42 %)
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja
TA-TAVOITE	Henkilöstön sitouttamista ja yhteisöllisyyttä lisätään ateriapalveluissa.
TOIMENPIDE	Toteutetaan <i>yhteyshenkilö</i> -pilottihanke. Turvapassikoulutusta järjestetään keittiöhenkilöstölle.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Turvapassin suoritti 47 henkilöä.
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Yhteyshenkilö-pilottihanke 1.12.2013–31.3.2014.

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja
TA-TAVOITE	Puhdistuspalvelun henkilöstön osaamisen parantaminen
TOIMENPIDE	Ammatillista lisäkoulutusta järjestetään. Osallistumisprosentti on 90 % henkilöstöstä.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Ammatillisiin koulutustapahtumien osallistujamäärä oli 139 henkilöä
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Koulutukset (9kpl) olivat kohdistettu eri asiakassektoreilla työskenteleville.

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja
TA-TAVOITE	Lyhyiden sairauspoissaolokertojen määrä ei nouse.
TOIMENPIDE	Järjestetään ammatillista koulutusta
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2012 oli 1,90 kertaa / henkilö
TOTEUMA	Vuonna 2013 oli 1,78 kertaa / henkilö

TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen toimintatapa
TA-TAVOITE	Uusien toimintatapojen kehittäminen, omaksuminen ja tehokas työajan käyttö
TOIMENPIDE	Ekoloogista keittiösiivousta lisätään ja kohteiden puhdistuspalveluiden mitoituksia tarkistetaan.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV. TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Ateriatuotantotapa muutoksia (4-6 kpl), puhdistuspalvelun mitoitus tarkistuksia (1 kpl). Yksittäiset pienet siivouskohteet (5) toteutettiin ostopalveluna.

Sivistyskeskus

Myrskylänmäen päiväkodin laajennustyöt etenevät ja kustannusarviota on tarkennettu kunnanvaltuustossa 3.6.2013. Haimoon koulun ja päiväkodin rakentaminen on alkanut syksyllä 2013 ja etenee aikataulun mukaisesti. Nummelanharjun koulun ja liikuntasalin hankesuunnitelma on hyväksytty 3.6.2013 kunnanvaltuustossa. Opetus- ja kulttuuriministeriön 19.12.2013 päätöksen mukaan Vihdin kunta on saamassa Nummelanharjun koulun uudisrakennukseen ja peruskorjaukseen eli II-vaiheeseen valtionavustusta 3 milj. € vuonna 2015. Nummelan koulun oppilaat ja opettajat ovat siirtyneet väliaikaistiloihin vuoden 2013 alusta esiintyneen oireilun johdosta. Oireilun syyksi on epäilty koulun sisäilman laadua. Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2013 talousarvioon lisämäärärahaa 700 000 euroa Nummelan koulun uudemman puolen korjaamiseksi ja saattamiseksi takaisin koulukäyttöön. Nummelan koulun uusi puoli on korjattu syksyllä 2013 ja opetus on keskittynyt Nummelan koulun kiinteistöihin sekä tilaelementteihin.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Kuntayhteistyö
TA-TAVOITE	Sivistyskeskus on mukana Kuuma-kuntatoiminnassa - tulosalueet osallistuvat Kuumakuntien toimintaan
TOIMENPIDE	Koulutuksen tulosalue: TVT-hanke Nuorisopalvelut: Etsivänuorisotyö Varhaiskasvatus: Orientaatiohanke Kirjasto: Kirjastojärjestelmä
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hallittu kasvu
TA-TAVOITE	Väestömäärän kasvu vähintään 1,5 %
TOIMENPIDE	Sivistyskeskuksen investointihankkeet sekä henkilöstösuunnitelmat toteutetaan 1,5 %:n väestömäärän kasvuennusteella.

EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen suunnitelmat on tehty 1 % väestömäärän kasvuennusteella. Tätä ennustetta tullaan täsmentämään hankesuunnitelmavaiheessa.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Henkilöstö
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvä työnantaja
TA-TAVOITE	Työhyvinvoinnin, osaamisen ja johtamisen kehittäminen henkilöstöstrategian mukaisesti
TOIMENPIDE	Kaikissa yksiköissä on vuoden 2012 työtyytyväisyyskyselyn kehittämiskohteiden pohjalta laadittu työhyvinvointisuunnitelma.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Vuoden 2012 työtyytyväisyyskyselyyn liittyneet kehittämiskohdet on täydennetty henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti. Kehittämiskohteista ei ole jatkettu työhyvinvointisuunnitelmien laatimiseen. Kuitenkin työyksiköissä on kehitetty työhyvinvointia ja on järjestetty työhyvinvointitapahtumia, joista on raportoitu henkilöstöhallintoon.

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Lasten määrä kasvoi kunnallisessa päivähoidossa 50:llä lapsella vuoden 2012 tilinpäätöksestä. Lankilan päiväkodin laajennuksen ja Ojakkalan päiväkodin tilaelementtirakennuksen kolmannet lapsiryhmätilat otettiin käyttöön vuoden 2013 alussa.

Toinen perhepäivähoidon johtaja aloitti työnsä huhtikuussa 2013. Perhepäivähoidon johtamisen lisäksi perhepäivähoidon johtajat vastaavat yksityisen päivähoidon valvonnasta.

Yksityinen päiväkotitoimi lopetti toimintansa Nummelassa keväällä 2013 ja samassa kiinteistössä aloitti uusi yksityinen päiväkotitoimi Nummenkolo syksyllä 2013.

Koko kunnan alueen vuorohoito toteutettiin Pajuniityn päiväkodissa. Vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrän pysyi vuoden 2012 tasolla.

Tukea tarvitseville lapsille osoitettiin tarvittaessa avustaja tai ryhmäkoko pienennettiin. Oppilashuoltoryhmät kokoontuivat säännöllisesti varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Avoimen varhaiskasvatuksen palveluja toteutettiin Pajuniityn ja Otalammen päiväkodeissa. Avoimien päiväkotien varhaiskasvatuskerhoihin osallistui 76 lasta.

Päivitetty esiopetussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2013.

Lastentarhanopettajien rekrytointi vaikeutui merkittävästi vuoden 2013 aikana. Sijaisten rekrytointi kuntarekryn kautta otettiin varhaiskasvatuksessa käyttöön keväällä 2013.

Osallistuttiin Kuuma-kuntien kanssa Orientaatiohankkeeseen, joka toteutettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Sisältöalueena oli liikunta. Vihdin varhaiskasvatuksessa järjestettiin syyskuussa Liikkuva lapsi messut, jossa päiväkodit ja perhepäivähoito esittelivät erilaisia tapoja lisätä lasten arkiliikuntaa. Vihdissä liikuntahanke jatkuu toimikauden 2015-2016 loppuun asti.

Syksyllä 2013 aloitettiin Karviaisen kanssa yhteistyössä kolmevuotinen hanke, jossa huomio kiinnitetään lasten tunnetaitoihin.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Täyttöastetavoite 95 %
TOIMENPIDE	Päivähoitopaikkoja täytettäessä käytetään yhtenäisiä kertoimia. Kertoimissa on huomioitu lasten hoidontarve ja erityisvarhaiskasvatus.
EDELLISET TOTEUMAT	2011 100%, 2012 99.04%
TOTEUMA	2013 95.56 %
TAV.TOTEUTUMINEN	kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistaminen, jossa henkilöstökyselyn tulostavoite on 3 asteikolla 1-4

TOIMENPIDE	Yhteisöllisen vuorovaikutuksen vahvistaminen kasvatusyhteisöissä ja sitä seurataan henkilöstökyselyllä syksyllä 2013
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	3.08 asteikolla 1-4
TAV.TOTEUTUMINEN	kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen toimintatapa
TA-TAVOITE	Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oppilashuollon sähköisten prosessien kehittäminen vuoden 2013 loppuun mennessä
TOIMENPIDE	Oppilashuollossa muistiot sekä lasten pedagogiset arviot ja selvitykset ja HOJKS asiakirjat laaditaan Wilmaan, josta ne tallentuvat Primus ohjelmaan.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kaikki oppilashuollon asiakirjat ovat Wilmassa
TAV.TOTEUTUMINEN	kyllä
KOMMENTTI	

Koulutuksen tulosalue

Kuumakuntien yhteisen TVT-hankkeen kautta on Ojakkalan koulussa toteutunut lähikoulutusjakso sekä Otalammen koulu on ollut mukana erilaisissa projekteissa. Syksyllä 2013 järjestettiin rehtoreille ja apulaisrehtoreille TVT-koulutusta sekä lähikoulutusjaksoja järjestään eri kouluissa. Koulujen TVT-laitteistoa on uudistettu 150 000 euron määrärahalla vuonna 2013.

Laatukriteerihankkeen kautta määritellyt vuosittaiset tavoitteet ovat osa koulujen toimintasuunnitelmaa. Koulut ovat syksyllä 2012 asettaneet omalle toiminnalleen tavoitteet, joita on arvioitu kevätlukukauden lopussa. Arvioinnin kooste on esitelty lautakunnalle kesäkuussa 2013.

Lukuvuoden 2013-2014 laatukriteereitä ovat: 1) Kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki 2) Kodin ja koulun välinen yhteistyö ja 3) Fyysinen oppimisympäristö

Opetussuunnitelman uudistuksen aloitus oli opettajien vesopäivässä 26.10.2013. Opetussuunnitelmatyön organisaatio sekä kustannusarvio valmistuu syksyllä 2013. Vuoden 2014 talousarvioon on varattu 30 000 euroa opetussuunnitelmatyöhön. Opetussuunnitelman perusteet valmistuvat keväällä 2014, joten valmistelut aloitetaan syksyllä 2014.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Pedagoginen TVT-suunnitelma ohjaa koulujen TVT-työtä
TOIMENPIDE	Pedagoginen TVT-tukihenkilö vastaa koulutussuunnitelman toteutumisesta sekä laitehankintasuunnitelman päivittämisestä.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	TVT-koordinaattori on aloittanut työnsä helmikuussa 2013.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

Perusopetus

NÄKÖKULMA	Asiakas		
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset		
TA-TAVOITE	Toimivat peruspalvelut		
TOIMENPIDE	<p>Perusopetuksen tuntikehyksen minimikertoimet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuosiluokat 1-6 => 1,7 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,35 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,8 x oppilas <p>Perusopetuksen tuntikehyksen tavoitekertoimet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuosiluokat 1-6 => 1,8 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,4 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,83 x oppilas 		
EDELLISET TOTEUMAT	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Lv 2011-2012:</p> <p>Kyläkoulut 1,64</p> <p>Isot alakoulut 1,40</p> <p>Vuosiluokat 7 –9 1,82</p> <p>erityisopetus 855 tuntia</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Lv 2012-2013:</p> <p>1,72 (1,72 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,44 (1,38 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,91 (1,82 ilman pop-tunteja)</p> <p>erityisopetus 884 tuntia</p> </td> </tr> </table>	<p>Lv 2011-2012:</p> <p>Kyläkoulut 1,64</p> <p>Isot alakoulut 1,40</p> <p>Vuosiluokat 7 –9 1,82</p> <p>erityisopetus 855 tuntia</p>	<p>Lv 2012-2013:</p> <p>1,72 (1,72 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,44 (1,38 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,91 (1,82 ilman pop-tunteja)</p> <p>erityisopetus 884 tuntia</p>
<p>Lv 2011-2012:</p> <p>Kyläkoulut 1,64</p> <p>Isot alakoulut 1,40</p> <p>Vuosiluokat 7 –9 1,82</p> <p>erityisopetus 855 tuntia</p>	<p>Lv 2012-2013:</p> <p>1,72 (1,72 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,44 (1,38 ilman pop-tunteja)</p> <p>1,91 (1,82 ilman pop-tunteja)</p> <p>erityisopetus 884 tuntia</p>		
TOTEUMA	<p>Kevätlukukausi 2013:</p> <p>Kyläkoulut 1,72 (ilman pop-tunteja 1,72)</p> <p>Isot alakoulut 1,43 (ilman pop-tunteja 1,38)</p> <p>Vuosiluokat 7–9 1,96 (ilman pop-tunteja 1,88)</p> <p>Erytisopetus 1026 tuntia</p> <p>Syyslukukausi 2013:</p> <p>Kyläkoulut 1,75 (ilman pop-tunteja 1,66)</p> <p>Isot alakoulut 1,43 (ilman pop-tunteja 1,35)</p> <p>Vuosiluokat 7–9 1,92 (ilman pop-tunteja 1,88)</p> <p>Erytisopetus 1004 tuntia</p>		
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä		
KOMMENTTI			

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	<p>Ip-paikkojen riittävyys suhteessa hakijoihin</p> <p>Hakeneiden määrä keväällä</p> <p>Paikan saaneiden määrä 1.8.</p> <p>Jonossa olevien määrä 1.9.</p>
TOIMENPIDE	1) ip-toimintaan ilmoitetaan samalla kun ilmoitetaan kouluun

	2) ip-toiminta on koulun toimintaa tukeva toimenpide
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Hakeneiden määrä keväällä 2013 310 Paikan saaneiden määrä 1.8. 272 Ekaluokkalaiset hakijat ovat kaikki saaneet ip-paikan.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

Nuoriso- ja aikuiskoulutus

NÄKÖKULMA	Asiakas																
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset																
TA-TAVOITE	Toimivat peruspalvelut																
TOIMENPIDE	Lukion minimikurssikerroin 1,2 x opiskelijamäärä Lukion tavoitekurssikerroin 1,26 x opiskelijamäärä																
EDELLISET TOTEUMAT	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Opiskelijat</th> <th>Kurssit</th> <th>Kerroin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lv. 2009-2010:</td> <td>521</td> <td>658</td> <td>1,26</td> </tr> <tr> <td>Lv. 2010-2011:</td> <td>567</td> <td>648</td> <td>1,14</td> </tr> <tr> <td>Lv. 2011-2012</td> <td>525</td> <td>673</td> <td>1,28</td> </tr> </tbody> </table>		Opiskelijat	Kurssit	Kerroin	Lv. 2009-2010:	521	658	1,26	Lv. 2010-2011:	567	648	1,14	Lv. 2011-2012	525	673	1,28
	Opiskelijat	Kurssit	Kerroin														
Lv. 2009-2010:	521	658	1,26														
Lv. 2010-2011:	567	648	1,14														
Lv. 2011-2012	525	673	1,28														
TOTEUMA	Lv. 2012-2013 518 673 1,30 Lv. 2013-2014 503 645 1,28																
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä																
KOMMENTTI																	

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Toimivat peruspalvelut
TOIMENPIDE	Perusopetuksen päättäneistä sijoittuu toiselle asteelle väh. 92 %, lukioon väh. 50 %
EDELLISET TOTEUMAT	<p>Vuonna 2011 (2010) peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 91,6 % (91,3 %), näistä lukioon 48,4 % (54,5 %). Lukioon sijoittuneista 77 % (86,7 %) aloitti Vihdin lukiossa.</p> <p>Vuonna 2012 peruskoulunsa päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 94,1 %, näistä lukioon 44,7 %. Lukioon sijoittuneista 77,7</p>

	% aloitti Vihdin lukiossa.
TOTEUMA	Vuonna 2013 peruskoulunsa päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 90,9 %, näistä lukioon 45,2 %. Lukioon sijoittuneista 78,1 % aloitti Vihdin lukiossa.
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulosalue

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta-ajatuksena on mahdollistaa monipuoliset ja toimivat liikuntapalvelut lähellä kuntalaista ja kannustaa kuntalaisia omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen. Toimintaa ohjaa liikuntalaki (19.12.1998/1054) ja liikunta-asetus 18.12.1998/1050) sekä kansallinen liikuntaohjelma ja suositukset liikunnan edistämiseksi kunnissa. Kunta saa liikuntapalveluun valtionosuutta.

Liikuntapalvelut teetti ensimmäistä kertaa painetun 56-sivuisen esitteen, johon on koottu liikuntapalveluiden koko kausiohjelma 2013-2014 useiden erillisten esitteiden sijasta. Ohjatut ryhmät muutettiin koko lukuvuoden kestäviksi. Aiemmin ohjattuihin ryhmiin ilmoitettiin lukukaudeksi kerrallaan.

Keskeisiä toiminnallisia hankkeita, jotka toteutettiin suurimmaksi osaksi ulkopuolisella rahoituksella olivat vuoden aikana

- Kotoudu liikkuen-hanke, joka oli maahanmuuttajien ja Kanta-Vihtiläisten yhteitoimintahanke ,
- Kunnossa Kaiken Ikää- hankkeen vapaaillat työikäisille syrjäytymisuhan alla oleville miehille ja naisille,
- Lasten ja nuorten liikunnan kehittämishanke, jossa ”liikkuva liikunnohjaaja” toteutti monimuotoista lasten ja nuorten toimintaa kunnan alueella sekä Liikkuva aikuinen-liikkuva lapsi-hanke, jolla toteutettiin perheen yhteistä liikunnallista toimintaa
- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämishanke toteutettiin yhdessä nuorisopalvelun kanssa ja siinä toteutettiin etupäässä leiritoimintaa lapsille

Vuoden aikana toteutettiin runsaasti eri tapahtumia yhteistyössä eri järjestäjien kanssa mm. Suomimies seikkailee – rekkakiertue ja liikuntakokeilut.

Liikuntalähetekäytäntöä laajennettiin niin, että liikuntalähetteitä voi kirjoittaa Karviaisen lisäksi työpajaohjaajat ja Liikkujan apteekin henkilökunta.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Liikuntapalvelut tavoittaa eri ikäryhmät
TOIMENPIDE	Liikuntapalvelun vaikuttavuus lapset ja nuoret/osallistujat, työikäiset/osallistujat, ikäihmiset/osallistujat
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Tilastot kerätään uuden kauden alkaessa syyskaudesta 2013 alkaen.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen toimintatapa
TA-TAVOITE	Yhteistyössä liikuntapalveluiden ja opetustoimen kanssa tutkitaan mahdollisuus liittää nykyisiin koulujen uimahalli-/jäähallikäynteihin myös kirjasto-, kulttuuri- ja museokäynnit. Jäähallilla toteutettaviin yleisöuisteluaikeihin liitetään ohjatun jäällikunnan mahdollisuus. Liikunta- ja nuorisotoiminnan yhteistyö tiivistyy.
TOIMENPIDE	Pilottikokeilu toteutettu ja jatkosuunnitelma tehty.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Laajassa yhteistyössä liikunnan, museon, kirjaston, ruokahuollon, koulun ja kuljetusasiantuntijan kanssa selvitettiin koululaisten uimakoulukuljetuksiin liitettävän kirjasto-, Pictor- ja museokäynnin mahdollisuus. Toiminnan toteutumisessa joudutaan huomioimaan lapsen koulupäivän ajoitus, koulukuljetus, ruokailu sekä uimakoulukuljetusten taloudellinen ketjutus. Toiminta oli tarkoitus toteuttaa ilman lisärahoitusta, siis enemmän toimintaa samalla rahalla periaatteella. Pilottivaiheessa onnistuttiin toteuttamaan yhden päiväkodin ja kaksi koulun vierailua. Toimintaa jatketaan seuraavaa koululaisten uimakoulusuunnitelmaa tehtäessä keväällä 2014.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain (2006/72) mukaisesti nuorten kasvua ja itsenäistymistä, aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista itsetuntoa vahvistavaa toimintaa yhteistyössä monialaisen verkoston kanssa. Kunta saa nuorisopalveluun valtionapua.

Kävijämäärät lisääntyivät molemmilla nuorisotiloilla. Perusnuorisotyössä kehitettiin koulu- nuorisotyön muotoja. Koulukahvilatoiminta vakiinnutettiin yläkouluille. Ojakkalan koululla ja Otalammen koululla pilotoitiin uudenlaista koulun nuorisotoimintaa koulupäivän jälkeen. Sosiaalista mediaa hyödynnettiin entistä enemmän tiedottamisessa, nuorten neuvonnassa sekä huoltajien ja verkostojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Erytisnuorisotyön henkilöstömäärät saatiin syyslukukaudella vakiintumaan kevään työntekijävaihdosten jälkeen. Etsivässä nuorisotyössä työskentelee kaksi erityisnuorisotyöntekijää ja nuorten työpajassa kaksi työpajaohjaaja. Etsivän nuorisotyön työntekijöiden palkkaukseen saatiin avustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja nuorten työpajatoimintaan ELY- keskukselta. Työpajatoimintaan ohjautui syyslukukaudella entistä enemmän kuntouttavan työtoiminnan nuoria.

Hankerahoitusta saatiin etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan lisäksi Maailmaan mahtuu -tapahtumaan, koulukerhotoimintaan sekä päiväleiri- ja harrastustoimintaan. Syyslukukaudella koulukerhotoiminnan koordinointi siirtyi koulutuksen tulosalueelle.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Perusnuorisotyön palvelusuunnitelman laatiminen. Palvelusuunnitelma sisältää myös järjestöyhteistyön.
TOIMENPIDE	Palvelusuunnitelma valmiina ennen syyskauden 2013 alkamista.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Palvelusuunnitelma/nuorisostrategia laadittiin 2013 vuoden lopulla. Nuorisostrategia tulee lautakunnan käsittelyyn vasta kunnan strategian valmistumisen jälkeen keväällä 2014.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen toimintatapa
TA-TAVOITE	Toimivien palvelurakenteiden luominen 16-29 -vuotiaille nuorille etsivässä nuorisotyössä, Vimmassa ja Vihtori- työpajassa
TOIMENPIDE	Vimma: Ilmoitetuista nuorista tavoitettu 90%. Tavoitetuista nuorista 70% jatkotoimenpiteessä, näistä koulutuksessa tai työharjoittelussa 45% Vihtori: 20 työpajanuorta/v. Näistä jokainen sijoittuu pajajakson jälkeen koulutukseen, työharjoitteluun tai muuhun työelämään sijoittumista edistävään toimenpiteeseen.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Vimma: Ilmoitetusta nuorista tavoitettu 83% (87)%, jatkotoimenpiteissä 55% (69%), joista koulutuksessa tai työkokeilussa 49 %(70%). Suluissa oleviin luvuihin on laskettu mukaan Vimman oppilaanohjaajan kontaktit. - Ei tiedossa nuoren ajantasaisia yhteystietoja, tavoite 70 % koulussa tai työkokeilussa ei ole realistinen nuorten vaikeisiin elämäntilanteisiin nähden. Vihtori: 19 työpajanuorta /vuosi. Pajajakson päättäneistä 74 % on sijoittunut työkokeiluun, työelämään, opiskelemaan tai pajajakso jatkuu edelleen. - Nuorten vaikeat elämäntilanteet hankaloittavat opiskeluun haikautumista ja työllistymistä.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut

Kirjasto- ja tietopalvelut on järjestettävä kunnassa kirjastolain (904/1998) mukaisesti. Yleisten kirjastojen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Vuosi 2013 oli Vihdin pääkirjaston Agricolan 15-vuotisjuhlavuosi, jota vietettiin monenlaisin tapahtumin. Kirjastossa oli tavallista enemmän vierailevia esiintyjiä ja oman henkilökunnan voimin toteutettiin erilaisia näyttelyjä ja tempauksia. Vuoden kohokohdaksi nousi marraskuun Yökirjasto. Pääkirjaston lehtisali uudistettiin syksyllä kokonaan ja myös Kirkonkylän kirjastoon hankittiin uusia siirreltäviä lehtihyllyjä.

Lukki-kirjastokimpan (Vihti, Lohja, Karkkila) yhteistyönä mm. kilpailutettiin kirjastoihin tilattavat lehdet. Uudenmaan kirjastot ovat maakuntakirjaston johdolla kokoontuneet säännöllisesti ja tukevat toisiaan mm. kirjastojärjestelmä- ja kokoelmayhteistyössä. Kirjastojärjestelmää ei Lukki-kirjastoissa edelleenkään päivitetty vaan jäätin odottamaan vaihtoehtoisia ratkaisuja ja kuntaliitostilanteen selkenemistä.

Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtajan virkaa hoidettiin sijaisjärjestelyin huhtikuusta vuoden 2013 loppuun. Osastonjohtajan nimike muutettiin informaatikoksi ja virka täytettiin huhtikuussa.

Vuoden aikana toteutettiin avustusrahoin neljä hanketta. Rallatellen-projektissa loruiltiin Vihdin päiväkodeissa, Kasvukipuja 9.-luokkalaisille rohkaisi Lukki-alueen koululaisia tutustumaan erilaisiin kirjallisuuden ja taiteen lajeihin ja ilmaisemaan itseään niiden avulla, Kohtaa elävä kirjailija! –projektissa Lukki-kirjastoihin kutsuttiin kirjailijavieraita ja Agricola 15-vuotta-juhlavuoden avustuksella järjestettiin tapahtumia sekä juhlakahvitus asiakkaille joulukuussa. Lukki-henkilökunnan koulutushanke, Kirjailijavierailuja nuorille (Lukki-hanke) sekä Sarjakuvapajat nuorille jatkuvat vuonna 2014.

Vuonna 2013 Vihdin kunnankirjastosta lainattiin 525 705 teosta eli lainamäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Kirjastossa kävi 278 111 asiakasta. Kävijämäärä oli 5 % pienempi kuin huippukasvun vuonna 2012, mutta 0,3 % suurempi kuin vuonna 2011.

Kulttuuripalvelujen järjestäminen perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (3.8.1992/728) ja lakiin taiteen perusopetuksesta (21.8.1998/633). Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuri- ja kansalaistoiminnan avustusten jakamisesta ja Galleria Pictorista yhdessä Hii-denheimon säätiön kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuu veteraani- ja itsenäisyyspäiväjuhlan järjestämiseen yhdessä seurakunnan kanssa. Kunnan osuutta ja sisäistä työnjakoa Vuosisatamarkkinoiden ja muiden tapahtumien järjestämisessä hiottiin edelleen.

Galleria Pictor täytti 25 vuotta. Kuutti Lavosen näyttely helmikuussa oli juhlavuosinäyttely.

Kulttuuripalvelut on suunnitellut kevään aikana yhdessä liikuntapalvelujen kanssa eri puolilla Vihtiä asuvien koululaisten mahdollisuutta käydä tutustumassa kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluihin jäähalli- ja uimahallikäyntien yhteydessä. Suunnittelu jatkuu edelleen ja suunnitelma toteutetaan keväällä 2014.

Museossa on juhlavuonna järjestetty kevätinäyttely Vihdin nimikkolajeista oheistapahtumineen sekä tanssilato- ja lavakulttuuriin liittyvä kesänäyttely muisteluiltoineen sekä ohjelmallisine tanssi-iltamineen. Vuosisatamarkkinoilla museon kaikki näyttelyt olivat avoinna ja niihin oli ilmainen sisäänpääsy. Museon pihalla oli jo perinteeksi muodostunut kotieläinpiha, vuoden erikoisuutena kaksi sikaa. Syksyllä museo järjesti ”Loistaen olet metsää” –runokonsertin Niuhalan vanhassa kansakoulussa. Museon juhlavuoden näyttely ”Museon syntymäpäivät - kerättyä, säilöttyä, kerrottua” oli esillä lokakuussa pääkirjastossa Nummelassa ja pienemmässä muodossa museon tavinäyttelyn ”Liikkeellä lumessa” yhteydessä museon näyttelytilassa kirkonkylällä.

Museon toimivien työtilojen perustaminen sekä kokoelman järjestäminen uusiin tiloihin jatkuu samalla kun esineet kartoitetaan ja luetteloidaan. Niuhalan vanhaan kansakouluun sekä Pikku-Pappilaan hankittiin uudet museaalisesti asianmukaiset pimentävät rullaverhot.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset. Toimivan peruspalvelun luominen
TA-TAVOITE	<p>Eri puolilla Vihtiä asuvat koululaiset pääsevät tasavertaisesti tutustumaan kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluihin</p> <p>- mittari: testikäynnit toteutettu ja arvioitu, jatkosuunnitelma tehty</p> <p>Kirjaston käytettävyyden parantaminen ja käytön lisääminen sijoittamalla pääkirjaston lehdet lehtisaliin ja muodostamalla yhtenäinen nuorten osasto</p> <p>- mittari: lehdet sijoitettu lehtisaliin; nuorten osasto muodostettu; kävijä- ja lainausmäärät</p>
TOIMENPIDE	Yhdessä liikuntapalvelujen kanssa testataan koululaisten kirjasto-, kulttuuri- ja museokäyntejä jäähalli- ja uimahallikäyntien yhteydessä; Eri puolilla pääkirjastoa sijaitsevat lehdet keskitetään lehtisaliin ja nuorten osasto selkiytetään.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	<p>Suunnitelmaa koululaisten kulttuurikäynneistä tarkennettiin vuoden aikana ja pilottiryhmät sovittiin.</p> <p>Pääkirjaston lehtisaliuudistus toteutui suunnitellusti ja myös Kirkonkylän kirjaston lehtisalin käytettävyyden parani siirreltävien hyllyjen myötä.</p> <p>- mittari: lehtisaliuudistus toteutui lokakuussa. Lehtilainojen määrä kasvoi loka-joulukuussa 3 % (133 kpl) ja kasvu kohdistui aikuisten lehtiin. Sanomalehtien käyttöä ei tilastoida. Seuranta-aika 3 kk jäi lyhyeksi.</p> <p>Nuorten osaston muodostaminen toteutui osittain, sarjakuva-huone on valmis ja kokoelmatyötä tehdään.</p>

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen toimintatapa. Uusien tehokkaiden toimintatapojen kehittäminen ja omaksuminen
TA-TAVOITE	<p>Kirjaston ydinprosessit käydään läpi kehittäen ja tehostaen niitä (kirjan kulku asiakkaalle; asiakas- ja tietopalvelu)</p> <p>-mittari: kirjan kulku asiakkaalle nopeutuu; asiakastyytyväisyyskysely</p> <p>Museossa tehdään esinetyyppien mukainen suunnitelma uuteen kokoelmatilaan</p> <p>- mittari: Uuteen kokoelmatilaan laadittu kokoelmasuunnitelma</p>
TOIMENPIDE	<p>Kirjan kulku asiakkaalle on nopeutunut muovituspalvelun ja järjestelmätarroihin siirtymisen ansiosta.</p> <p>Asiakas- ja tietopalvelussa päivystys jaettiin useampaan vuoroon > enemmän sisätyöaikaa > aineiston kierto tehostunut sitäkin kautta</p>
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kirjat tulevat huhtikuusta 2013 alkaen Kirjavälitykseltä valmiiksi muovitettuina, mikä nopeuttaa kirjan kulkua asiakkaalle.
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	<p>Kirjaston osalta tavoite toteutui asiakaskyselyä lukuun ottamatta. Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty syksyllä, koska keväällä 2013 oli kirjastojen valtakunnallinen käyttäjäkysely.</p> <p>Mittari: Kirjan päätyy asiakkaalle nopeammin, koska kaksi työvaihetta, muovitus ja entinen tarroitusvaihe ovat jääneet pois.</p> <p>Museon kaikkien esineryhmien kattava sijoittelusuunnitelma kesken.</p> <p>Jokainen tulokorttitavoite kirjataan jatkossa omalle kortille toteutumisen seurannan helpottamiseksi.</p>

Tekninen ja ympäristökeskus

Keskuksen tehtävänä on kehittää ja ylläpitää hyvää yhdyskuntarakennetta Vihdissä sekä luoda edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisessä, turvallisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä. Lisäksi keskuksen tehtävänä on järjestää kunnan peruspalveluille käyttökelpoiset ja tehokkaat tilapuitteet.

Keskuksen perusprosesseja ovat maankäyttöpalvelut (mm. raakamaasta tonttimaaksi), viranomais- ja omaisuuden hallintapalvelut (mm. viranomaisasiat sekä maa-, toimitila-, kunnallistekniikka- ja vesihuolto-omaisuudenhallinta) sekä oma tekninen tuotanto.

Teknisen ja ympäristökeskuksen vuoden 2013 päätavoitteena on toteuttaa Vihdin kunnan tasapainotettua strategiaa 2013 ja kunnanvaltuuston 14.6.2010 tiedoksi merkitsemää ja ohjeellisesti noudatettavaa palveluverkkosuunnitelmaa.

Keskuksen merkittäviä kehittämistavoitteita tulevalle vuodelle ovat:

1. Keskus vastaa toimialansa osalta Helsingin seudun yhteistyöstä kunnan tavoitteiden mukaisesti.
2. Kaavoituksen painopisteenä on eteläisen Vihdin alueiden kaavoittaminen.

Keskus on vastannut toimialansa osalta Helsingin seudun yhteistyöstä kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Kaavoituksen painopisteenä on ollut eteläisen Vihdin alueiden kaavoittaminen, erityisesti asemakaavoitus Nummelassa. Lainvoimaiseksi elokuussa 2013 tuli mm. Sveitsinmäen asemakaava Nummelassa ja hyväksymiskäsittelyssä on Nummelan keskustan kaava.

Toteutusohjelmaa muutettiin siten, että kaavoitussopimuksesta saatavia korvauksia saatiin tuloutettua Sveitsinmäen osalta vuoden 2013 aikana.

Keskuksen talousaviovuoden tavoitteena oli myös teknisen ja ympäristökeskuksen johtoryhmätyöskentelyn tehostaminen ja toiminnan muuttaminen johtamista tukevaksi. Kehittämispäivä pidettiin 23.8.2013 Vihdin Pirtillä. Yhteistoimintasopimuksen henkilöstöedustuksen määrän mahdollisen muuttumisen jälkeen uusien johtoryhmien kokoonpanon muutos tukee asetettua tavoitetta johtoryhmätyöskentelyn tehostamisesta.

Keskuksen talousarviossa pysymistä tai palveluiden tuottamista koskevat merkittävimmät riskit liittyvät mm. energian hinnan ja sääolosuhteiden voimakkaisiin vaihteluihin (mm. lämmitys, valaistus, talvi- ja kesähoito), palvelumäärien nousuun ao. määrärahalisäyksiä nopeammin (uudet tilat, kadut, verkostot, puistot), ulos ja sisään vuokrattujen ja väliaikaisesti tyhjillään olevien kiinteistöjen määrän vaihteluun, prosessien tehostamistopien siirtymiseen sekä henkilöstön ikääntymiseen.

Keskuksen alaisuuteen kuuluu myös Vihdin vesihuoltolaitos – liikelaitos (Vihdin Vesi.)

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Teknisen ja ympäristökeskuksen johtoryhmätyöskentelyn tehostaminen ja toiminnan muuttaminen johtamista tukevaksi.
TOIMENPIDE	
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

Tukipalvelut - tulosalue

Tukipalvelujen tulosalue jakaantuu kahteen tuoteryhmää (vastuualue), tukipalvelut ja pelastustoimi.

Tulosalueella ei ole varsinaista omaa palveluja tuottavaa toimintaa, pelastustoimen palvelut hankitaan ostopalveluna. Tulosalueella oli kolmen henkilön henkilöstökuluja ja ympäristö- sekä kaavoitus- ja teknisen lautakunnan kokouspalkkiot. Varsinaisen palveluja tuottavan toiminnan puuttuessa tukipalvelujen tulosalueelle ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi tehdä omaa tulokorttia.

Tulosalueen tehtävänä on tukea muiden tulosalueiden toimintaa, talousarvion laadintaa ja seurantaa.

Kaavoitus ja tekninen lautakunta kokoontui vuonna 2013 yksitoista kertaa ja ympäristölautakunta seitsemän kertaa. Teknisen ja ympäristökeskuksen toimintasääntö tuli voimaan 1.2.2013.

Tukipalvelujen tulosalueen osalta toimintakate oli 53 118 euroa arvioitua parempi. Vesi- huoltoavustuksiin talousarviossa oli 70 000 euron määräraha, josta jäi käyttämättä 9 852,13 euroa. Vesihuoltoavustus maksettiin Isolähteen Vesihuolto-osuuskunnalle. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksuosuuksia palautettiin Vihdin kunnalle 14 641 euroa. Talousarviossa oli varattu maksuosuuksiin 1 894 996 euroa.

Kunnallistekniset palvelut -tulosalue

Kunnallistekniikan palvelut- tulosalue pysyi talousarviossa, alittaen sen 73 915 eurolla.

Valtion toiminnot alittivat talousarvion. Isoimpana hankkeena oli Kalkkimäen alikulkusillan rakentaminen, jota jatketaan talousarviossa 2014 varatulla määrärahalla.

Taloudelliset ja kaavoitukselliset tekijät vaikuttivat siihen, että investointikohteita 2013 piti uudelleen ohjelmoida.

Talousarvion 2013 täytäntöönpanoa muutettiin kaavoitus- ja teknisen lautakunnan päätöksellä siten, että Kaukoilantien kiertoliittymä, Rinnelammenkuja, Rauhanmäenkuja, Ainonkuja ja Haapakyläntien / vt25 risteys rahoitettiin Maaniitynlahden asuinalueiden määrärahoista, koska kaavoituksellisista syistä kohteen rakentaminen siirtyi vuodelle 2014.

Syksyksi 2013 ajoittuneen Stenkullan asuinalueen rakentamisen määrärahoja pienennettiin. Naaranpajuntien jatkeen toteuttaminen siirtyi kaavoituksellisista syistä vuodelle 2014. Sveitsinmäen kaavan toteuttaminen rahoitettiin Naaranpajuntien jatkeeseen varatuista määrärahoista, loppuilla määrärahoilla rahoitettiin Pistein kiertoliittymä lisäkaistoineen, johtuen muuttuneista liikennejärjestelyistä Vihdintien kohdalla.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myönsi 28.11.2013 avustusta 1 000 000 euroa uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen Pajuniityn alueelle, josta vuodelle 2014 400 000 euroa.

Käyttötaloudessa alkuvuoden 2013 runsaslumisuuuden vuoksi katujen kunnossapidon kustannukset ylittyivät vajaa 100 000 euroa, kustannusylitys tasattiin syksyn aikana muista kunnossapidettävistä alueista. Katuvalaistuksen parantamistoimet, liikuntapaikkarakentaminen, muiden liikennealueiden uudis- ja perusrakentamiset toteutuivat talousarvion mukaisesti.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TA-TAVOITE	Taajamien pää- ja kokoojakatujen talvihoidon tasainen laatutaso
TOIMENPIDE	Talvikunnossapidon laatupuutteet käydään läpi urakoitsijoiden kanssa yhtenäisen käytännön saamiseksi, tehdään urakka-aluekohtaisia muutoksia.
EDELLISET TOTEUMAT	-

TOTEUMA	Vihdin kunnan talvikunnossapito jakaantui usealle eri urakoitsijalle talvesta 2013 alkaen. Laatuasoa mitataan tulleeeseen palautteen määrään. Talvikunnossapidon yhdistäminen tilapalvelujen kanssa tuo omia ongelmia mm. erilaisen kaluston koon vuoksi.
AV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Loppuvuonna 2013 ei toteutunut, urakoitsijoiden välillä kunnossapidon laadussa suuria eroja.

Maankäyttöpalvelut -tulosalue

Kiinteistöpalvelut -tuoteryhmä

Tuoteryhmän tehtävänä on vastata kunnan maapoliittisten linjausten toteuttamisesta sekä siitä, että rakennusmaata on saatavissa kohtuulliseen hintaan eri tarkoituksia varten. Tehtävänä on myös kaavoitettujen tonttien myynti asumisen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin, kaavoitussopimusten laatiminen yksityisten omistamien alueiden asemakaavoja muutettaessa sekä kunnan omistamien, palvelurakenteen kannalta tarpeettomien kiinteistöjen myynti.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TA-TAVOITE	Selvitetään mahdollisuutta edistää tontinmyyntiä ja joukkoliikenteen käyttöä antamalla tontinostajille ilmainen sarjalippu.
TOIMENPIDE	Suunnitellaan ja toteutetaan 1-2 kampanjaa, joiden tarkoituksena on lisätä tonttien myyntiä. Mahdollisuudet joukkoliikenteen käytön edistämiseen antamalla tontinostajille ilmaiset sarjaliput selvitetään. Toimenpiteen kannattavuutta joukkoliikenteen edistämisen kannalta arvioidaan.
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2012 toteutettiin tontin myynnin vauhdittamiseksi kahden keskeisellä paikalla sijaitsevan kerrostalotontin laatutarkouskilpailu ja lisäksi Perhosniityn omakotialueen tontinostajat sitoutettiin kauppakirjalla alueelle laadittuihin rakennustapaohjeisiin.
TOTEUMA	Järjestettiin Mini-messut kunnantalolla ja Perhosniityssä sekä markkinoitiin omakotitontteja Vuosisatamarkkinoilla sekä Omakoti-messuilla. Joukkoliikenteen käytön edistämistä antamalla tontinostajille ilmaiset sarjaliput on selvitetty.

TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Vihtilipun hintaa laskettiin syksyllä 2012 merkittävästi, minkä on katsottu edistävän joukkoliikenteen käyttöä ilmaisten sarjalippujen jakamista vastaavasti, jos ei jopa enemmän. Ilmaisten sarjalippujen antaminen tontinostajille saattaisi selvitysten perusteella johtaa jopa kielteisiin vaikutuksiin tontinostajan kannalta mahdollisten veroseuraamusten vuoksi.

Kaavoituspalvelut -tuoteryhmä

Keväällä 2013 maisematyöluopaprosessi siirtyi kokonaan kaavoitusyksikön vastuulle. Samalla kaavoitukseen siirtyi suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten valmistelu. Vuoden 2013 aikana oli aktiivisesti vireillä 20 asemakaavaa ja kaksi osayleiskaavaa. Uutta kaavavarantoa syntyi vajaa 20 000 k-m² asuinrakentamiseen ja noin 16 000 k-m² työpaikkarakentamiseen. Kunnanvaltuusto hyväksyi Nummelan eteläosien osayleiskaavan osaluueen C, mutta kaavavalituksen vuoksi kaava ei ole saanut vielä lainvoimaa.

Seutuyhteistyössä on korostunut MAL-sopimukseen liittyvä tilastoyhteistyö, metropolialueen maankäytön suunnittelu sekä maakuntakaavasuunnittelu. Keväällä 2013 Vihdin kunnan kaavoitus oli vuorollaan järjestäjänä maankäytön suunnittelijoiden maastoretkelle, johon osallistui henkilöstöä Lohjalta, Espoosta, Kirkkonummelta, Sipoosta ja Keravalta.

Suurimpia selvitystöitä vuonna 2013 olivat Nummelan ja Ojakkalan taajamien yleispiirteinen hulevesisuunnitelma sekä Palman tontin maaperätutkimukset. Erillisselvityksinä tilattiin mm. liikenneselvityksen päivitys Nummelan eteläosiin, arkeologinen kaivaus Höytiönnummelle, hulevesisuunnitelma Pajuniittyyn, rakennusinventointeja Nummelan keskustassa ja Hiidenrannassa sekä melu- ja pohjatutkimuksia eri kaava-alueille.

2013 neljä kaavasuunnittelijaa teki töitä osa-aikaisena ja eri virkavapaiden johdosta sijaisia jouduttiin rekrytoimaan.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TA-TAVOITE	Kaavoitusohjelman toteuttaminen
TOIMENPIDE	Asemakaavat ovat sisällöltään sellaisia, että niiden toteuttaminen on kunnalle edullista ja rakentajalle houkuttelevaa. Jokainen asemakaava parantaa nykyistä yhdyskuntarakennetta
EDELLISET TOTEUMAT	

TOTEUMA	Sveitsinmäen asemakaava Nummelassa ja Stenkullan as.kaava Vihdin kirkonkylällä tulivat lainvoimaisiksi elokuussa 2013 ja rakentaminen on jo alkanut.
TAV.TOTEUTUMINEN	kyllä
KOMMENTTI	

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TA-TAVOITE	Toimiva ja laajeneva autoton liikkumisympäristö
TOIMENPIDE	Uusilla asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla lisätään kevytliikenneverkostoa ja korjataan tiedossa olevia puutteita.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Uusilla kaavoilla mahdollistetaan junaradan alikulku Lankilassa, saadaan n. 2 km lisää kevytliikenneväyliä ja yli 2 km virkistysreittejä sekä parannetaan Nummelan keskustan jalankulkuympäristöä ja liikenneturvallisuutta. Kaavan N 156 myötä tulee uusi virkistysyhteys Hiidenjärven rannalle.
TAV.TOTEUTUMINEN	kyllä
KOMMENTTI	Junaradan alikulun toteuttamisen rahoitus Lankilassa ei ole kunnossa, joten toteutuksen aikataulua ei voi vielä arvioida.

Paikkatieto- ja mittauspalvelut -tuoteryhmä

Vuoden 2011 arviointikertomuksen perusteella paikkatietojärjestelmien ylläpito- ym. kustannukset sisältyivät vuoden 2013 alusta tuoteryhmään.

Karttojen tuotanto- ja ylläpitosovelluksen uusi versio otettiin käyttöön joulukuussa 2013. Mittauslaitteiston päivitys aloitettiin uusimalla toinen takymetreista sekä maastotallentimet

kesäkuussa. Suunnitelmissa ollut mikrofilmien katselu- ja tulostuslaite hankittiin jo vuonna 2012.

Rakennusvalvontamittausten tulot jäivät lähes 30 000 euroa arvioidusta. Tämä johtui uudisrakennuslupien arvioitua pienemmästä määrästä ja osittain siitä, että kaikille uudisrakennuksille ei ollut määrätty mittaustoimen suorittamia katselmuksia. Menot pysyivät kuitenkin kurissa ja kokonaisuudessaan paikkatieto- ja mittauspalvelut tuoteryhmä ei ylittänyt vuoden 2013 osalta talousarviota.

Maanmittauslaitokselta haettiin kaavoitusmittausasetuksen 7 §:n mukaista kaavoitusmittausten valvontaoikeutta. Maanmittauslaitos siirsi valvontaoikeudet maanmittausteknikko Usko Kettuselle alkuvuodesta 2013.

Mittaustoiminnan osalta henkilöstöresurssit vähenivät vuoden 2013 alusta, koska yksi henkilö valittiin pääluottamusmieheksi. Tehtävän hoitamiseen kuluu kaksi päivää viikossa.

Asemakaavoitusta varten laadittiin ja tarkistettiin pohjakarttoja 9 kappaletta, joita varten kantakarttaa täydennettiin n. 154 ha. Ylläpidettävää kantakarttaa vuoden 2013 lopussa oli 9795 ha.

Viranomaisyhteistyönä Uudenmaan maanmittaustoimistolle valmisteltiin toimituksia 57 uuden kiinteistön / -osan muodostamista varten, Maanmittauslaitokselle annettiin kaavatieto- ja yhteensä 138 kiinteistökauppaan, Väestörekisterikeskukselle tarkistettiin tietoja 141 rakennuksesta, verotoimistolle toimitettiin tiedot uusista kaava-alueista sekä rakentamattomista rakennuspaikoista.

Rakentamista varten suoritettiin 184 valvontamittausta ja tuotettiin 54 kaavalaskentakarttaa. Selvityksiä ja lausuntoja annettiin yhteensä 629 rakennusvalvonta-asiaan. Lisäksi suoritettiin runsaasti kunnallistekniseen suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä mittauksia.

Valtakunnallisesti ja seudullisesti on ollut käynnissä useampia kehityshankkeita, joita on seurattu ja tehty tarvittavia toimenpiteitä.

Väestörekisterikeskuksen RaKi-hanke VTJ:n rakennus- ja kiinteistötietojen osalta on toteutussa syksyllä 2014. Hankkeeseen varauduttiin mm. vuoden 2014 talousarviossa.

Maanmittauslaitos uudisti lainhuutojen käsittelyn järjestelmiään. Tämä edellytti muutoksia myös kunnan paikkatietojärjestelmiin, jotka päivitettiin syyskuussa 2013.

Kuumakuntien yhteistyönä on ollut kehitteillä ns. Kuuma –paikkatietopurkki, jonka selvitystyötä on tehnyt Uudenmaan liitto. Vuoden 2013 aikana osallistuttiin useampaan kehityspalaveriin. Hanke jäi syksyllä odottelemaan ratkaisuja kuntaliitosselvityksistä.

Sähköisen asiointin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe) osalta ei tehty toimenpiteitä. Hankkeisiin varattu määräraha poistettiin vuoden 2013 säästötoimenpiteiden yhteydessä.

Vuoden 2013 alusta siirryttiin uuteen Inspire –direktiivin mukaiseen tasokoordinaattijärjestelmään.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Otetaan käyttöön KuntaGML tietopalvelurajapinnan mahdollis- tava versio karttojen tuotanto- ja ylläpitosovelluksesta
TOIMENPIDE	Esiselvitys, asennukset ja asetukset 31.3.2013 mennessä Testaukset ja koulutukset 31.5.2013 mennessä Aineistokonversiot 31.8.2013 mennessä Tuotantokäyttö 30.9.2013 mennessä
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Toteutui
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Esiselvitys ja testaukset tehtiin 31.5.2013 mennessä Esimerkkiasennukset ja asetukset tehtiin 18.6.2013 Konversiot, koulutus ja tuotantokäyttö joulukuussa 2013

Kiinteistönmyynti ja kaavoitussopimukset -tuoteryhmä

Tuoteryhmä sisältää määrärahoja, jotka voivat vuosittain vaihdella merkittävästi. Näitä ovat mm. kiinteistökauppojen myyntivoitot ja -tappiot sekä kiinteistökauppoihin liittyvät satunnaiset kulut. Kiinteät kulut esitetään Kiinteistöpalvelut -tuoteryhmässä.

Lisäksi tämän tuoteryhmän tuotoiksi kirjataan kaavoitussopimuksilla saatavat suunnittelukorvaukset ja maa-alueista saatavat arvioidut tulot, jotka tuloutetaan tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain syntyneiden kustannusten suhteessa.

Maankäyttöpalvelujen tulosalueella, johon tämä tuoteryhmä kuuluu, toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon tuoteryhmää Kiinteistönmyynti ja kaavoitussopimukset. Kaavoitussopimuskorvauksia ja myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tai kiinteistökauppoihin liittyviä muita kuin kiinteitä kustannuksia tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

Tulosalueen toimintatavoite vuodelle 2013 oli saavuttaa 1,5 %:n väestömäärän kasvun vaatima tonttituotanto hankkimalla kunnan omistukseen raakamaata yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta keskeisiltä alueilta. Neuvotteluista huolimatta kauppoja ei ole saatu syntymään tavoitteen mukaisesti tarkasteluajanjaksolla, vaan tavoitteen täyttymistä tulisi tarkastella pidemmällä aikavälillä.

Vuonna 2013 tehtiin useita kaavoituksen käynnistämissopimuksia sekä uusia maankäyttö-sopimuksia. Uusista sekä vanhoista, aiempina vuosina tehdyistä maankäyttö-sopimuksista on kirjattu ajanjaksolle tuloja sopimuskorvausten perusteena olevien yhdyskuntarakenta-misen hankkeiden toteuduttua.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hallittu kasvu
TA-TAVOITE	1,5 % väestömäärän kasvun vaatima tonttituotanto
TOIMENPIDE	Raakamaan hankinta 20 - 35 ha / vuosi
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2011 raakamaata ostettiin 65,3 ha ja vuonna 2012 hieman alle 17 ha
TOTEUMA	Vuonna 2013 raakamaata ostettiin 6,7 ha.
TAV.TOTEUTUMINEN	ei
KOMMENTTI	Kunnanhallituksessa päätettiin yhteensä noin 22 ha raakamaa-kaupoista mutta niiden toteutuminen jäi vuodelle 2014. Raakamaakaupat eivät neuvotteluista huolimatta toteudu tasai- sesti vuositasolla, joten tämän tavoitteen toteutumisesta on syytä tarkastella pidemmällä aikajaksolla.

Ympäristöpalvelut -tulosalue

Rakennusvalvontapalvelut -tuoteryhmä

Rakennusvalvonta on onnistunut valvonnan ja ennakoivan ohjauksen keinoin paranta-maan myönnettyissä lupa-asioissa hankkeiden ympäristöön soveltuvuutta ja rakennetun ympäristön laatua. Vuoden 2013 aikana rakennusvalvonta on erityisesti panostanut kun-nan organisaation sisällä yhteistyön syventämiseen ja parantamiseen.

Kaikki rakentamisen määrää kuvaavat tunnusluvut ovat 2013 vuoden aikana pienentyneet vuoden 2012 vastaavaan ajanjaksoon nähden ja erityisesti omakotitalojen rakentamisen määrässä ollaan koko 2000-luvun heikoimmalla tasolla. Aktiivinen yritystonttien myynti on kuitenkin osittain korvannut asuntorakentamisen vähenemistä.

Rakennusvalvonnan toimintaa ovat eniten vaikeuttaneet avoinna olleen rakennustarkasta-jan viran rekrytoinnin viivästyminen yli puolella vuodella suunniteltuun nähden sekä korja-us- ja energia-avustusprosessin muutosten aiheuttama työmäärän lisäys, joka on vienyt resursseja lupa-asioden käsittelystä. Toimintojen priorisoinnilla on kuitenkin pystytty lupa-asioden käsittelyajat säilyttämään ennallaan resurssitilanteesta huolimatta.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Sähköisten prosessien ja palvelujen kehittäminen
TOIMENPIDE	Työnjohtaja hakemusten vastaanottaminen ja käsittely sähköisessä muodossa
EDELLISET TOTEUMAT	-
TOTEUMA	Tavoite ei toteudu suunniteltuna. Sähköistä asiointia kehitetään laajempaan kokonaisuuteen ja yksittäisen osa-alueen käyttöönotto erillisenä ei ole järkevää. Ohjelmistotoimittajan valmiudet eivät myöskään mahdollista tavoitteen toteutumista.
TAV.TOTEUTUMINEN	Ei
KOMMENTTI	Työnjohtajahakemukset voidaan toimittaa skannattuina dokumentteina sähköpostin liitteenä.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Lakisääteiset palvelut järjestetään perustasolla
TOIMENPIDE	Rakennusjärjestyksen uusiminen
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Rakennusjärjestyksen uusiminen on aloitettu, mutta aiempi ennuste sen voimaansaattamiseksi 2013 aikana ei ole toteutunut. Tavoitteen saavuttamista on vaikeuttanut koko vuoden ennakoitua huonompi henkilöstöresurssitilanne. Rakennustarkastajan viran rekrytointi viivästyi ja johtava rakennustarkastaja siirtyi syksyllä 2013 toisen kunnan palvelukseen jolloin on jouduttu priorisoimaan kaikki työt vastaamaan puutteellisia resursseja.

TAV.TOTEUTUMINEN	Ei ole toteutunut
KOMMENTTI	Rakennusjärjestyksen uusintatyötä jatketaan vuonna 2014 uuden johtavan rakennustarkastajan johdolla yhteistyössä muiden kes- kusten kanssa.

Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut -tuoteryhmä

Vihdin ja Karkkilan yhteisen ympäristönsuojeluyksikön talousarviovuodelle asetetut tavoitteet toteutuivat lähes suunnitellusti; pienten järvien avustusmääräraha (myönnetty PoTe-Hu:lle), erilaiset projektit (kasvihuonekaasupäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke ja jätevesineuvonta, vesistöselvitykset, Hiidenveden kunnostushanke ja Enäjärvihanke), Hiiden kartaston ylläpito sekä osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin.

Kertomusvuoden aikana on jouduttu osittain toimimaan määrä- ja osa-aikaisella henkilöstöllä, mikä on hidastanut ruuhkautunutta lupahakemusten purkua. Lisäksi toimintaa on kuormittanut toimintavuoden aikana Uudenmaan ELY-keskukselta siirrettyjen ympäristölu-
pien hoitaminen. Vuoden loppupuolen aikana toiminta on saatu vakiinnutettua.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Toteutetaan Hiidenveden kunnostushanketta 2012-2015 laaditun ohjelman mukaisesti. Jatketaan vesiensuojelutyötä Enäjärvellä.
TOIMENPIDE	Vuoden 2012 aikana Hiidenvesihankkeessa valmistuvan ohjelman mukaisesti käynnistetään Vanjärven kunnostustyöt ja toteutetaan muita ohjelman mukaisia toimenpiteitä (mm. pienten kosteikkojen rakentaminen). Enäjärvellä tehdään mm. happimittauksia, kosteikkojen kunnostusta, hoitokalastusta sekä laaditaan yhteenvetora- portti vuoden aikana toteutetuista toimenpiteistä sekä laaditaan toimintasuunnitelma seuraavalle vuodelle.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Hiidenvesihankkeen ohjelman mukaiset työt toteutuivat suunnitel- lusti. Vanjärven kunnostusohjelman mukaiset toimenpiteet saatiin

	valmiiksi suunnitellusti. Enäjärvelle suunniteltuja toimenpiteitä saatiin toteutettu, mutta loppuraportti jäi tekemättä.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Enäjärven yhteenvetoraporttia lukuun ottamatta tavoitteet on saavutettu.

NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Haja-asutuksen jätevesistrategian 2009-2013 toteuttaminen
TOIMENPIDE	Jatketaan strategian toteuttamista laatimalla työohjelma talousarviovuodelle 2013 painopisteinä jätevesineuvonta, jätevesikartoitukset ja yhteisen ohjeistuksen luominen.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Strategian toteuttamista jatkettiin työohjelman mukaisesti painopisteinä jätevesineuvonta, jätevesikartoitukset ja yhteisen ohjeistuksen luominen. Uusi jätevesistrategia 2014 - 2018 hyväksyttiin ympäristölautakunnassa.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	
NÄKÖKULMA	Asiakas
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TA-TAVOITE	Tavoitteena on noudattaa laissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi määrättyä velvoitetta seurata ympäristön tilaa sekä tehdä siihen liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia.

TOIMENPIDE	Jatketaan vuonna 2012 käynnistettyä Vihdin järvien perustilan selvitystyötä ja laaditaan sen pohjalta Vihdin järvien seurantaohjelma vuosille 2013-2023.
EDELLISET TOTEUMAT	Perustilaselvitys on tehty 2012 seuraavista järvistä: Averia, Huhmarjärvi, Iso Lehmälampi, Kotojärvi eli Lahnusta, Otalampi, Palojärvi, Poikkipuolinen, Salmijärvi, Tervalampi ja Vihtijärvi.
TOTEUMA	Perustilaselvitys seuraavista järvistä on tehty ja tiedot viety vesientila.fi –sivustolle: Kypärjärvi, Lapoo, Moksjärvi, Niemenjärvi, Petäys, Suolikas, Valkealammi ja Ylimmäinen. Seurantaohjelma laaditaan vuonna 2014.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	Vihdin järvien perustilaselvitykset on varsinaisen vuonna 2014 laadittavan seurantaohjelman laatimista varten tehty.

Tilapalvelu -taseyksikkö

Tilapalvelu huolehtii kunnan tilojen rakennuttamistehtävistä ja ylläpitää kunnan palvelukiinteistöt. Tilapalvelun vastuulle kuuluvat kaikki kunnan kiinteistöt vesihuoltolaitoksen rakennuksia lukuun ottamatta. Tilapalvelu vastaa kunnan rakennusinvestointihankkeiden rakennuttamistehtävien organisoimisesta ja läpiviennistä.

Tilapalvelu aloitti laskennallisena taseyksikkönä vuoden 2012 alusta. Tavoitteena oli saada kunnan kiinteistökannan todelliset kustannukset lainoineen ja korkokuluineen näkyviin.

Talousarviossa kiinteistönpidon määrärahat käyttötalouden osalta ovat olleet usein riittämättömät. Riskinä on, että kiinteistönpidon tehostamistarpeita ei voida kaikilta osin hoitaa suunnitelmallisesti. Kiinteistönpidon merkittävimmät riskit liittyvät mm. korjausvelan hallitsemattomaan kasvuun, suhdanteisiin (kustannusten nousu), kiinteistöihin kohdistuvan ilki-vallan kasvuun (valvonta- ja korjauskustannukset), käytöstä poistuviin kohteisiin (myyntiajankohta, ylläpitokustannus), parakkien poistokustannuksiin (ajoitus), tilavarusteiden ja -järjestelmien ylläpitoon (kustannuskasvu).

Pitkäaikainen tavoite kiinteistötietojärjestelmä saatiin toteutettua vuoden 2013 lopussa. Järjestelmän käyttöönotto tehosti korjausten suunnittelua ja toteutusta. Järjestelmän käyttöönotto mahdollisti myös vuokrien uudelleen määrittelyn ja ajantasaistamisen sekä vuokrien valvonnan tehostamisen.

Rakennusten laskennallinen korjausvelkaselvitys vuonna 2008 osoitti, että perusparannusten korjausvelka on tuolloin noin 25 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmassa korjausinves-

tointien määrää tulisi kasvattaa, mutta siihen ei ole lähivuosina taloudellisia mahdollisuuksia.

NÄKÖKULMA	Palvelut ja prosessit
KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Dynaaminen ja tehokas toimintatapa
TA-TAVOITE	Haahtelan Rakennuttamistieto- ja Kiinteistötietosovellutusten sekä RES-järjestelmän (huoltokirjajärjestelmän) kattavampi käyttö sekä käytön edellyttämä kouluttautuminen.
TOIMENPIDE	Kiinteistötietojärjestelmän päivittäminen kattavaksi kiinteistötietorekisteriksi. RES -huoltokirjajärjestelmän selainpohjaisen vikailmoitusmenettelyn käyttöönotto.
EDELLESET TOTEUMAT	Kiinteistötietojärjestelmään on päivitetty kiinteistöjen (rakennusten) nykyarvot v.2013. Toimii mm. tilojen sisäisten vuokrien pääomavuokran määrityspohjana.
TOTEUMA	Kiinteistötietojärjestelmän sisäiset vuokrat ovat ajan tasalla ja kohdistettuna keskuksittain/yksiköittäin sekä päivitetään tilojen käyttäjien muutosten mukaisesti. RES-huoltokirjan vikailmoitusmenettely (palvelupyyntöprosessi) on käytössä vuoden loppuun mennessä.
TAV.TOTEUTUMINEN	Kyllä
KOMMENTTI	

10 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

10.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2013

Talousarvion mukainen

1000 €

ULKOISET ERÄT, MUKANA VESIHUOLTOLAITOS	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 121	984	21 105	19 627	-1 478
Myyntituotot	7 903	90	7 993	6 788	-1 205
Maksutuotot	3 845	900	4 745	5 016	271
Tuet ja avustukset	2 939	-246	2 693	2 709	16
Vuokrat	2 307		2 307	2 511	204
Muut toimintatuotot	2 934	240	3 174	2 362	-812
Valmistus omaan käyttöön	193		193	241	48
TOIMINTAKULUT	151 839	1 341	153 180	152 077	-1 103
HENKILÖSTÖKULUT	49 219	-121	49 098	48 755	-343
Asiakaspalvelujen ostot	74 028	1 100	75 128	76 631	1 503
Palvelujen ostot	14 378	-33	14 345	13 005	-1 340
Aineet ja tarvikkeet	7 789	395	8 184	7 849	-335
Avustukset muille	4 749		4 749	4 321	-428
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>			0	0	0
Vuokrat	1 589		1 589	1 253	-336
Muut toimintakulut	87		87	263	176
TOIMINTAKATE	-131 718	-357	-132 075	-132 450	-375
Verotulot	113 507	-3 139	110 368	114 135	3 767
Valtionosuudet	24 610		24 610	24 533	-77
Korkotuotot muilta	45		45	28	-17
<i>Korkotuotot liikelaitoksilta</i>			0	0	0
Muut rahoitustuotot	803	200	1 003	546	-457
<i>Korvaus peruspääomasta liikelait.</i>	369		369	369	0
Korkokulut	2 032		2 032	1 345	-687
Muut rahoituskulut	419		419	95	-324
VUOSIKATE	4 796	-3 296	1 500	5 352	3 852
Suunnitelman mukaiset poistot	8 224		8 224	8 122	-102
Satunnaiset tuotot				416	416
Satunnaiset kulut					0
TILIKAUDEN TULOS	-3 428	-3 296	-6 724	-2 354	4 370
Poistoeron lis- /väh+			0	189	189
Varausten lis- /väh+					0
Rahastojen lis- /väh+					0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 428	-3 296	-6 724	-2 165	4 559

Oheinen tuloslaskelma käsittää ulkoiset tuotot ja kulut. Samalla tavalla tuloslaskelma on esitetty myös talousarviossa. Talousarvioon tehtiin tilikauden aikana muutoksia siten, että käyttötalouden tuottoja lisättiin 984 000. Suurin lisäys johtui maankäyttö- ja kehittämiskorvausten arvion tarkistuksesta. Menoja lisättiin yhteensä 1,3 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon määrärahaa lisättiin 1,1 milj. euroa, kiinteistöjen lämmityskuluihin lisättiin 450 000 euroa. Menoja vähennettiin henkilöstömenoista ja palvelujen ostoista.

Investointimenoihin lisättiin 700 000 euroa Nummelanharjun koulun korjaukseen. Maanmyyntituloja vähennettiin 300 000 euroa.

Talousarviosuosituksen mukaan peruskunnan ja liikelaitoksen talousarvioluvut lasketaan yhteen ja näin saadaan koko kunnan talousarvio. Kirjanpidossa kunnan ja liikelaitoksen välinen rahaliikenne eliminoidaan, joten toteutuma ei ole vertailukelpoinen talousarvioon. Sekä toimintatuotot ja toimintakulut jäävät alle arvion, jos muutoin ei ole suuria menojen ja tulojen ylityksiä. Sama näkyy rahoitustuotoissa ja –kuluissa.

Edellä olevan vertailun mukaan toimintatuotot jäivät alle arvion 1 478 000, kun kunta ja Vihdin Vesi erikseen tarkastellen yhteenlaskettu alitus oli 410 000. Toimintakulut näyttävät jäävän alle arvion 1 103 000, kun kumpikin erikseen tarkastellen kulut ylittyvät 13 000 euroa.

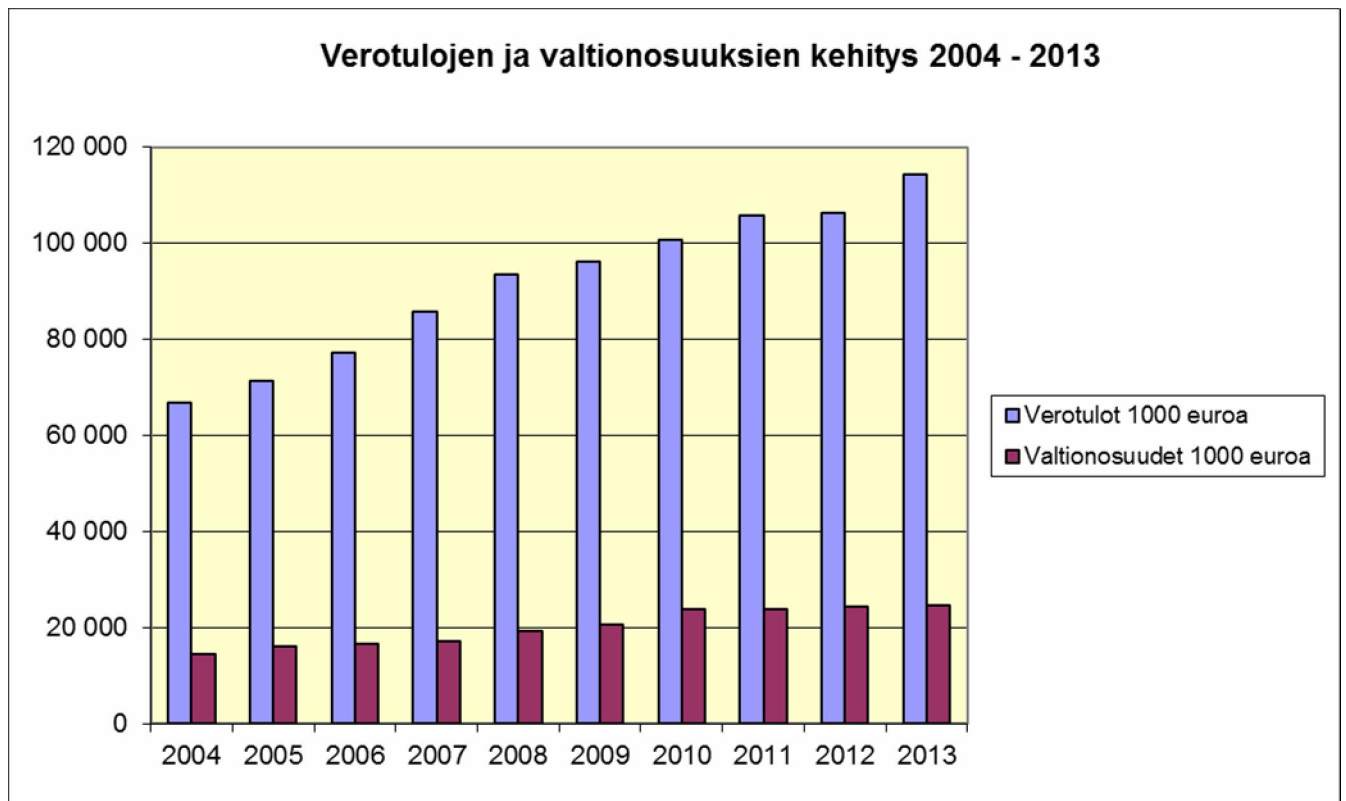
10.2 VEROTULOT

Verotulot olivat 114,1 milj. euroa, kun verotulojen kertymä edellisena vuotena oli 106,4 milj. euroa, kasvua oli 7,3 %. Keväällä näytti siltä, että talousarvion verotuloarvio alittuu selvästi ja arviota pienennettiin 3,1 milj. euroa. Vuoden 2012 verotilityksiä oikaistiin lopullisen verotuksen perusteella huomattavasti ja verotuloja kertyi loppuvuonna ennakoitua enemmän. Lisäksi tilitysjärjestelmää muutettiin siten, että joulukuun lisäkanto tilitettiin kunnille tammikuun sijasta jo joulukuussa. Verotulokertymä ylitti talousarvion lähes 3,8 milj. euroa. Ylitys kertyi lähes kokonaan tuloverosta. Kunnan tuloveron tilitysten kasvu oli 7,8 % ja verotilitysten kasvu edellisvuodesta kokonaisuutena 7,3 %.

VEROTULOT 1000 EUROA

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama ylitys + alitus -
Kunnan tulovero	103 729	-3 026	100 703	104 378	3 675
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 069	-180	2 889	2 963	74
Kiinteistövero	6 709	67	6 776	6 795	19
Verotulot yhteensä	113 507	-3 139	110 368	114 135	3 767

Kunnan veroprosentti oli 19,50, johon se nostettiin vuonna 2010. Asukasta kohden verotettava tulo Vihdissä vuonna 2012 oli 17 806 euroa. Vihdin kunnan efektiivinen veroaste oli 14,72% vuonna 2013. Kiinteistöveroprosentit olivat vuonna 2013 seuraavat: yleinen kiinteistövero 0,95 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,5 % ja muiden rakennusten kiinteistövero 1,00 %.

10.3 VALTIONOSUUDET

Talousarviossa valtionosuuksien tuloarviona 24,61 milj. euroa. Valtionosuuksien lopullinen määrä oli 24,53 milj. euroa.

VALTIONOSUUDET 1000 EUROA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama ylitys + alitus -
Yleinen valtionosuus	24 610	0	24 610	0	
Peruspalvelujen valtionosuus				34 148	
Verotuloihin perustuva tasaus				-4 038	
Järjestelmämuutoksen tasaus				94	
Opetus- ja kulttuurit. muut vos				-5 672	
Valtionosuudet yhteensä	24 610	0	24 610	24 533	-77

11 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

11.1 KÄYTTÖTALOUS

Vuoden 2013 talousarvio perustuu tuloskortteihin ja tuotteisiin. Palvelujen tuotantohintojen läpinäkyvyys luo mahdollisuuden poliittisen ja hallinnollisen ohjauksen tehostumiselle. Tuotteita koskevat laskelmat ovat erillisenä liitteenä.

Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova kunnanhallitukseen ja valtuustoon nähden keskuksittain, lautakuntiin nähden tulosalueittain, viranhaltijoihin sekä tulosalueen johtoon nähden tuoteryhmittäin, sitovana määräraha on toimintakate ja sitovina tavoitteina tuloskortin tavoitteet. Tarkastuslautakunnan osalta sitovuustaso on hallintokeskuksen, hallinto- ja taloustulosalueen tuoteryhmän hallinto- ja toimistopalvelut tuloskortissa mainittu määräraha.

Vihdin vesihuoltolaitos on nettoperiaatteella toimiva kunnallinen liikelaitos. Talousarvion sitovuustaso kunnanvaltuustoon ja kunnanhallitukseen nähden on tilikauden ylijäämä. Vesilaitokselle on annettu myös toiminnallisia tavoitteita tuloskortin avulla.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty euroina peruskunnan käyttötalouden menojen ja tulojen toteutuminen poikkeamiseen, muutoksineen sekä toimintakatteen toteutuminen valtuuston sitovuustasolla sekä siitä alaspäin tulosalueelle saakka. Käyttötalouden toimintatuotot olivat yhteensä 34,1 (32,2) milj. euroa ja alittuivat n. 129 000 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakulut olivat 168,2 (159,2) milj. euroa ja olivat n. 90 000 euroa yli talousarvion. Toimintakate heikkeni 7,2 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Se oli -134,1 milj. euroa. Toimintakulujen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,7 prosenttia ja toimintakatteen muutos oli 5,6 %.

Henkilöstömenot jäivät 275 000 euroa alle talousarvion. Asiakaspalvelujen ostot ylittivät talousarvion 1,5 milj. euroa. Muut menolajit kuitenkin jäivät alle talousarvion niin, että talousarvion kokonaisylitys oli 90 000 euroa. Rahoituskulut jäivät 0,6 milj. euroa alle talousarvion, korkotasoa oli ennakoitua alempia ja pitkäaikaisia lainoja ei nostettu. Tilapäislainojen korot olivat varsin matalalla. Verotulot ylittivät talousarvion 3,8 milj. euroa. Ylitys kertyi pääasiassa tilitysoikaisuista ja tilitysjärjestelmän muutoksesta.

Valtuuston sitovuustasolla, palvelukeskuksen toimintakate, talousarvio ylittyi ainoastaan konsernihallinnon keskuksessa. Ylitys oli 1 566 000 euroa. Tämä johtui pääasiassa Karviaisen ostopalveluista, jotka ylittivät talousarvion 1 417 000 euroa. Konsernihallinnon keskuksen henkilöstömenot ylittivät 199 000 euroa, tästä eläkemenoperusteiset maksut selittävät noin 160 000 euroa. Vuoden aikana ennusteet Karviaisen ostopalvelumäärärahasta vaihtelivat ja Karviainen ei tehnyt esitystä määrärahan lisäyksestä. Asiaa ei siten viety määräraha-asiana valtuustoon. Seurantaporttien yhteydessä raportoitii riskistä määrärahan ylitykseen.

Muissa palvelukeskuksissa pysyttiin talousarvion toimintakatteen puitteissa. Palvelukeskusten sisällä oli tulosaluekohtaisia ylityksiä ja alituksia. Tulosalueiden toimintakate on lautakuntiin sitova taso, konsernihallinnon keskuksessa ja hallintokeskuksessa kuitenkin toimielimenä on kunnanhallitus.

Kunta yhteensä (ilman Vihdin Vesihuoltolaitosta)

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	32 243 258	33 279 715	984 000	34 263 715	34 134 412	-129 303	5,9
Myyntituotot	10 223 115	10 532 470	90 000	10 622 470	10 592 133	-30 337	3,6
Maksutuotot	4 994 736	3 860 978	900 000	4 760 978	5 056 776	295 798	1,2
Tuet ja avustukset	2 474 140	2 939 219	-246 000	2 693 219	2 708 848	15 629	9,5
Vuokrat	12 155 268	12 820 023	0	12 820 023	13 149 919	329 896	8,2
Muut toimintatuotot	228 459	59 000	80 000	139 000	201 439	62 439	-11,8
Käyttöom. myyntivoitot	1 946 423	2 875 000	160 000	3 035 000	2 184 696	-850 304	12,2
Valmistus omaan käyttöön	221 117	193 025	0	193 025	240 602	47 577	8,8
TOIMINTAKULUT	159 196 983	166 817 115	1 341 000	168 158 115	168 248 237	90 122	5,7
HENKILÖSTÖKULUT	46 332 582	48 595 735	-120 660	48 475 075	48 199 709	-275 366	4,0
Asiakaspalvelujen ostot	71 152 836	74 028 470	1 100 000	75 128 470	76 630 595	1 502 125	7,7
Palvelujen ostot	18 760 654	20 146 617	-33 500	20 113 117	19 626 334	-486 783	4,6
Aineet ja tarvikkeet	7 505 155	7 128 654	395 160	7 523 814	7 319 912	-203 902	-2,5
Avustukset	4 442 111	4 748 700	0	4 748 700	4 326 875	-421 825	-2,6
Vuokrat	10 754 666	12 102 079	0	12 102 079	11 895 744	-206 335	10,6
Muut toimintakulut	248 981	66 860	0	66 860	249 069	182 209	0,0
TOIMINTAKATE	-126 953 725	-133 537 400	-357 000	-133 894 400	-134 113 825	-219 425	5,6
Verotulot	106 355 028	113 507 000	-3 139 000	110 368 000	114 135 352	3 767 352	7,3
Valtionosuudet	24 302 589	24 609 517		24 609 517	24 532 762	-76 755	0,9
Korkotuotot	42 052	45 000		45 000	27 670	-17 330	-34,2
Muut rahoitustuotot	888 769	798 000	200 000	998 000	906 074	-91 926	1,9
Korkokulut	1 706 292	2 032 000		2 032 000	1 374 622	-657 378	-19,4
Muut rahoituskulut	66 079	50 000		50 000	94 227	44 227	42,6
VUOSIKATE	2 862 342	3 340 117	-3 296 000	44 117	4 019 184	3 975 067	40,4
Suunnitelman mukaiset poistot	6 923 962	7 224 383	0	7 224 383	7 075 217	-471 108	2,2
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	415 862	415 862	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-4 061 620	-3 884 266	-3 296 000	-7 180 266	-2 640 171	4 862 037	-35,0
Poistoeron lis- /väh+	189 587				189 587	189 587	0,0
Varausten lis- /väh+							
Rahastojen lis- /väh+							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 872 033	-3 884 266	-3 296 000	-7 180 266	-2 450 584	5 051 624	-36,7
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	2 698 386				2 841 076		5,3
Vyörytysmenot	2 698 386				2 841 076		5,3

KONSERNIHALLINNON KESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	1 436 615	1 856 000	-196 000	1 660 000	1 584 130	-75 870	10,3
Myyntituotot	0	0	50 000	50 000	0	-50 000	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	1 436 615	1 856 000	-246 000	1 610 000	1 584 130	-25 870	10,3
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot	0	0	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	71 957 969	75 004 587	1 050 000	76 054 587	77 544 416	1 489 829	7,8
HENKILÖSTÖKULUT	1 675 496	1 817 882	-30 000	1 787 882	1 987 092	199 210	18,6
Asiakaspalvelujen ostot	69 986 254	72 812 660	1 100 000	73 912 660	75 205 850	1 293 190	7,5
Palvelujen ostot	275 942	346 309	-20 000	326 309	317 691	-8 618	15,1
Aineet ja tarvikkeet	10 582	5 800	0	5 800	6 967	1 167	-34,2
Avustukset	0	0	0	0	5 725	5 725	
Vuokrat	4 779	17 436	0	17 436	15 395	-2 041	222,1
Muut toimintakulut	4 916	4 500	0	4 500	5 696	1 196	15,9
TOIMINTAKATE	-70 521 354	-73 148 587	-1 246 000	-74 394 587	-75 960 286	-1 565 699	7,7
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	79 101	79 101	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-70 521 354	-73 148 587	-1 246 000	-74 394 587	-75 881 185	-1 486 598	7,6
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0		
Vyörytysmenot	11 449				15 270		33,4

Sisältää tulosalueet Demokratiapalvelut, Konsernihallinto, Ostot Karviaiselta ja Erikoissairaanhoido

Demokratiapalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot				0		0	
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset				0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön		0		0		0	
TOIMINTAKULUT	160 963	208 800	-30 000	178 800	192 399	13 599	19,5
HENKILÖSTÖKULUT	98 294	119 700	-10 000	109 700	117 193	7 493	19,2
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	57 584	82 900	-20 000	62 900	66 895	3 995	16,2
Aineet ja tarvikkeet	3 558	4 200		4 200		-4 200	-100,0
Avustukset				0	5 725	5 725	
Vuokrat	1 516	2 000		2 000	2 560	560	68,9
Muut toimintakulut	11			0	26	26	
TOIMINTAKATE	-160 963	-208 800	30 000	-178 800	-192 399	-13 599	19,5
Suunnitelman mukaiset poistot				0		0	
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-160 963	-208 800	30 000	-178 800	-192 399	-13 599	19,5
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot							
<i>Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuma seuraavassa:</i>							
Toimintamenot	23 125	31 900	-8 000	23 900	22 101	-1 799	-4,4

Demokratiapalveluiden tulosalueelle varattiin vuodelle 2013 yhteensä 178 800 euroa. Toteutuma oli 13 399 euroa yli talousarvion. Ylitystä oli henkilöstömenoissa, ostopalveluissa ja avustuksissa.

Konsernihallinto - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	0	0	50 000	50 000	9 000	-41 000	
Myyntituotot			50 000	50 000		-50 000	
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset				0	9 000	9 000	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	521 956	679 727	-20 000	659 727	663 708	3 981	27,2
HENKILÖSTÖKULUT	301 892	397 282	-20 000	377 282	400 623	23 341	32,7
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	207 357	263 409		263 409	240 533	-22 876	16,0
Aineet ja tarvikkeet	7 024	1 600		1 600	6 967	5 367	-0,8
Avustukset				0		0	
Vuokrat	3 263	15 436		15 436	12 835	-2 601	293,3
Muut toimintakulut	2 420	2 000		2 000	2 750	750	13,6
TOIMINTAKATE	-521 956	-679 727	70 000	-609 727	-654 708	-44 981	25,4
Suunnitelman mukaiset poistot				0		0	
Satunnaiset tuotot				0	79 101	79 101	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-521 956	-679 727	70 000	-609 727	-575 607	34 120	10,3
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	11 449				15 270		33,4

Konsernihallinnon kulut olivat noin 4000 yli arvion. Toimintatuotot jäivät alle arvion 41 000, satunnaisiin tuottoihin kirjattiin Nikinharjun kuntayhtymän ykijäämän palautus. Vaikka toimintakate oli 45 000 yli arvion, oli kokonaistulos noin 34 000 ennakoitua parempi.

Ostot Karviaiselta - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	1 436 615	1 856 000	-246 000	1 610 000	1 575 130	-34 870	9,6
Myyntituotot				0		0	
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset	1 436 615	1 856 000	-246 000	1 610 000	1 575 130	-34 870	9,6
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	44 269 015	46 122 160	0	46 122 160	47 630 398	1 508 238	7,6
HENKILÖSTÖKULUT	649 496	662 500		662 500	741 563	79 063	14,2
Asiakaspalvelujen ostot	43 608 518	45 459 660	0	45 459 660	46 878 572	1 418 912	7,5
Palvelujen ostot	11 001			0	10 263	10 263	-6,7
Aineet ja tarvikkeet				0		0	
Avustukset				0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintakulut				0		0	
TOIMINTAKATE	-42 832 400	-44 266 160	-246 000	-44 512 160	-46 055 268	-1 543 108	7,5
Suunnitelman mukaiset poistot				0		0	
Satunnaiset tuotot		0		0		0	
Satunnaiset kulut		0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-42 832 400	-44 266 160	-246 000	-44 512 160	-46 055 268	-1 543 108	7,5
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot							

Karviaisen toimintatuottoihin kirjautuu perustoimeentulotuen valtionosuudet, jotka tilitetään suoraan kunnalle. Tulojen toteutuma jäi 34 870 euroa talousarvion tulomäärärahaa pienemmäksi, koska talousarvioon oli ennakoitu tuottoja tulevan enemmän. Kulut jäivät ennakoitua pienemmiksi, joten myös avustus oli pienempi.

Karviaisen toimintakulut olivat Vihdissä yhteensä 46 878 572 euroa ja ylittivät talousarvion 1 418 912 euroa. Ne kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 3 270 054 euroa eli 7,5 %. Tulosalueelle kirjataan palvelujen ostoja muilta ja eläkemenoperusteisia maksuja, tulosalueen kokonaisylijitys oli 1 543 108 euroa.

Lasten ja nuorten linjan kulut olivat 8 075 084 euroa ja ylittivät talousarvion 370 000 euroa, kasvu edellivuodesta 12,8 %.

Työikäisten linjan kulut olivat 23 605866 euroa ja ylittivät talousarvion noin 800 000 euroa. Terveyspalvelukeskus pysyi lähes talousarviossa ja menojen muutos oli -0,3 %. Sosiaalipalvelukeskus ylitti talousarvion non 700 000 euroa ja menojen muutos oli 11,5 %.

Ikäihmisten linjan kulut olivat 14 579 574 euroa ja ylittivät talousarvion noin 400 000 euroa. Lisämääräraha 290 000 euroa jakautui seuraavasti: omaishoitoon 95 000 euroa ja asumispalveluihin 195 000 euroa. menojen muutos oli 5,2 %.

Erikoissairaanhoidon tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot				0	0	0	
Maksutuotot				0	0	0	
Tuet ja avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot				0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	27 006 035	27 993 900	1 100 000	29 093 900	29 057 911	-35 989	7,6
HENKILÖSTÖKULUT	625 814	638 400		638 400	727 713	89 313	16,3
Asiakaspalvelujen ostot	26 377 736	27 353 000	1 100 000	28 453 000	28 327 278	-125 722	7,4
Palvelujen ostot				0	0	0	
Aineet ja tarvikkeet				0	0	0	
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintakulut	2 485	2 500		2 500	2 920	420	17,5
TOIMINTAKATE	-27 006 035	-27 993 900	-1 100 000	-29 093 900	-29 057 911	35 989	7,6
Suunnitelman mukaiset poistot		0		0	0	0	
Satunnaiset tuotot		0		0	0	0	
Satunnaiset kulut		0		0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-27 006 035	-27 993 900	-1 100 000	-29 093 900	-29 057 911	35 989	7,6
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot							

Erikoissairaanhoidon ostopalvelut jäivät n.125 000 euroa talousarviota pienemmiksi. Kasvua edelliseen vuoteen oli 7,4 %. Tulosalueelle kirjattavat eläkemenoperusteiset maksut ylittyivät, joten alitus jäi 36 000 euroon.

HALLINTOKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	8 679 860	8 861 115	240 000	9 101 115	9 079 713	-21 402	4,6
Myyntituotot	7 922 634	8 251 396	0	8 251 396	8 182 705	-68 691	3,3
Maksutuotot	266 350	215 000	0	215 000	232 171	17 171	-12,8
Tuet ja avustukset	320 853	314 719	0	314 719	318 272	3 553	-0,8
Vuokrat	1 381	0	0	0	400	400	
Muut toimintatuotot	71 601	0	80 000	80 000	23 590	-56 410	-67,1
Käyttöom. myyntivoitot	97 041	80 000	160 000	240 000	322 575	82 575	232,4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	12 122 101	13 242 924	-104 000	13 138 924	12 737 307	-401 617	5,1
HENKILÖSTÖKULUT	5 650 338	6 071 807	-51 660	6 020 147	5 664 217	-355 930	0,2
Asiakaspalvelujen ostot	0	92 808	0	92 808	89 550	-3 258	
Palvelujen ostot	3 832 907	4 346 078	-5 000	4 341 078	4 263 295	-77 783	11,2
Aineet ja tarvikkeet	1 955 207	2 007 793	-47 340	1 960 453	2 009 203	48 750	2,8
Avustukset	5 000	5 000	0	5 000	6 000	1 000	20,0
Vuokrat	666 980	718 588	0	718 588	696 672	-21 916	4,5
Muut toimintakulut	11 669	850	0	850	8 370	7 520	-28,3
TOIMINTAKATE	-3 442 241	-4 381 809	344 000	-4 037 809	-3 657 594	380 215	6,3
Suunnitelman mukaiset poistot	304 341	249 947	0	249 947	250 047	100	-17,8
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	84 367	84 367	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-3 746 582	-4 631 756	344 000	-4 287 756	-3 823 274	464 482	2,0
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	2 698 386				2 841 076		5,3
Vyörytysmenot	335 467				333 513		-0,6

Toimintakate ilman myyntivoittoja oli talousarviossa -4 277 809 ja toteutuma 3 980 169, alitus siten 297 640 euroa.

Toimintakulut alittuivat noin 402 000 euroa, suurin alitus oli henkilöstömenoissa noin 356 000 euroa.

Hallinto ja talous - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	687 171	533 719	240 000	773 719	814 348	40 629	18,5
Myyntituotot	135 415	91 000		91 000	102 165	11 165	-24,6
Maksutuotot	61 563	48 000		48 000	48 149	149	-21,8
Tuet ja avustukset	320 853	314 719		314 719	318 272	3 553	-0,8
Vuokrat	1 381			0	400	400	-71,0
Muut toimintatuotot	70 918	0	80 000	80 000	22 787	-57 213	-67,9
Käyttöom. myyntivoitot	97 041	80 000	160 000	240 000	322 575	82 575	232,4
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	3 461 011	4 009 025	-20 000	3 989 025	3 719 178	-269 847	7,5
HENKILÖSTÖKULUT	1 255 927	1 270 165	-20 000	1 250 165	1 103 913	-146 252	-12,1
Asiakaspalvelujen ostot		92 808		92 808	89 550	-3 258	
Palvelujen ostot	2 046 239	2 518 505		2 518 505	2 387 675	-130 830	16,7
Aineet ja tarvikkeet	44 137	41 000		41 000	42 770	1 770	-3,1
Avustukset	5 000	5 000		5 000	6 000	1 000	20,0
Vuokrat	98 265	80 697		80 697	83 651	2 954	-14,9
Muut toimintakulut	11 443	850		850	5 619	4 769	-50,9
TOIMINTAKATE	-2 773 840	-3 475 306	260 000	-3 215 306	-2 904 830	310 476	4,7
Suunnitelman mukaiset poistot	120 873	77 184		77 184	140 682	63 498	16,4
Satunnaiset tuotot				0	84 367	84 367	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-2 894 713	-3 552 490	260 000	-3 292 490	-2 961 145	331 345	2,3
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	1 573 608				1 605 735		2,0
Vyörytysmenot	54 083				58 945		9,0

Toimintakate ilman myyntivoittoja on talousarviossa -3 455 306 ja toteutuma 3 227 405, alitus siten 227 901 euroa.

Myyntivoitot asuntoosakkeista olivat 322 575 euroa, ylitystä arvioituun 82 575 euroa.

Hallinnon ja talouden sisäiset ja ulkoiset toimintamenot alittuivat 269 487 euroa. Alitus johtui pääosin henkilöstösäästöistä, tulosalueella oli vuoden aikana useampia tehtäviä vailla hoitajaa.

Myös palvelujen ostoissa oli selvä alitus, tämä oli toimisto- ja asiantuntijapalveluissa sekä kuljetuspalveluissa.

Kuljetuspalvelujen ostot kasvoivat kuitenkin edellisvuodesta noin 280 000 euroa, koska tukea Vihtilippuun lisättiin.

Tulosalueen tilikauden tulos oli n. 331 000 euroa arvioitua parempi. Tulosalueen poistot olivat 63 000 ennakoitua suuremmat.

Irtaimisto ja samalla poistot siirtyivät tulosalueelta hallinnon tukipalvelujen ostot.

Tuloalueelle kirjattiin satunnaisena tuottona Puhdin ylijäämän palautus kuntayhtymän lopetettua toimintansa.

Ateria ja puhdistus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TOTEUTUMA	POIKKEAMA	TP2012
		alkuperäinen	muutokset	muutettu	31.12.2013		TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	7 992 689	8 327 396	0	8 327 396	8 265 365	-62 031	3,4
Myyntituotot	7 787 219	8 160 396		8 160 396	8 080 540	-79 856	3,8
Maksutuotot	204 787	167 000		167 000	184 022	17 022	-10,1
Tuet ja avustukset				0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot	683			0	803	803	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	7 536 312	8 002 571	-84 000	7 918 571	7 782 788	-135 783	3,3
HENKILÖSTÖKULUT	4 355 264	4 761 742	-31 660	4 730 082	4 515 431	-214 651	3,7
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	701 719	636 145	-5 000	631 145	685 827	54 682	-2,3
Aineet ja tarvikkeet	1 910 388	1 966 793	-47 340	1 919 453	1 965 758	46 305	2,9
Avustukset				0		0	
Vuokrat	568 715	637 891		637 891	613 021	-24 870	7,8
Muut toimintakulut	226			0	2 751	2 751	1117,3
TOIMINTAKATE	456 377	324 825	84 000	408 825	482 577	73 752	5,7
Suunnitelman mukaiset poistot	183 084	97 097		97 097	109 365	12 268	-40,3
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	273 293	227 728	84 000	311 728	373 212	61 484	36,6
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	281 384				274 568		-2,4

Ateria ja Puhdistus ei saavuttanut toimintatuottoja talousarvion mukaisesti. Nummelanharjun ja Nummelan koulun tiloista oli osa poissa käytöstä, mikä vaikutti sisäiseen laskutukseen -82 514 €. Kuljetuspalveluiden myyntiä Karvaiselle lisääntyi (+17 022 €) ensisijaisesti kotihoidon ateriakuljetuksissa.

Toimintakuluissa säästö syntyi Puhdistuspalvelun palkkakustannuksissa Nummelanharjun ja Nummelan koulun, uimahallin toimintaa liittyen -57 000 € ja Puhdistusalueella II (Otalampi-Kirkonkylä) työjärjestelyihin liittyen -44 000 €.

Ateriapalvelussa kalusto ylittyi mm. Lukion ruokasalin huoltotilan kalustamiseen takia 22 000€.

Toimintakate oli parempi +73 752€, koska osa menoista jäi toteutumatta.

Hallinnon tukipalvelujen ostot - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot				0	0	0	
Maksutuotot				0	0	0	
Tuet ja avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot				0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	1 124 778	1 231 328	0	1 231 328	1 235 341	4 013	9,8
HENKILÖSTÖKULUT	39 147	39 900		39 900	44 873	4 973	14,6
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	1 084 949	1 191 428		1 191 428	1 189 793	-1 635	9,7
Aineet ja tarvikkeet	682			0	675	675	
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintakulut				0	0	0	
TOIMINTAKATE	-1 124 778	-1 231 328	0	-1 231 328	-1 235 341	-4 013	9,8
Suunnitelman mukaiset poistot	384	75 666		75 666	0	-75 666	-100,0
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-1 125 162	-1 306 994	0	-1 306 994	-1 235 341	71 653	9,8
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	1 124 778				1 235 341		9,8
Vyörytysmenot							

Hallinnon tukipalvelujen ostot tulosalueelle oli varattu talousarvioon 1 231 328 euroa, johon sisältyivät palvelun ostot Kunnan Taitoalta ja Kuntien Tieralta. Henkilöstökuluihin on budjetoitu eläkemenoperusteiset maksut sekä keskitettyyn kunnan tietoverkkoon liittyvät kustannukset. Eläkemenoperusteiset maksut ylittyivät hiukan, joten toimintakatteen ylitys oli 4 000 euroa. Muutosta kuluissa oli 9,8 %.

SIVISTYSKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	4 477 587	4 474 710	0	4 474 710	4 705 334	230 624	5,1
Myyntituotot	804 520	680 190	0	680 190	956 582	276 392	18,9
Maksutuotot	2 727 289	2 838 800	0	2 838 800	2 785 017	-53 783	2,1
Tuet ja avustukset	711 512	768 500	0	768 500	791 106	22 606	11,2
Vuokrat	152 031	135 220	0	135 220	116 745	-18 475	-23,2
Muut toimintatuotot	82 235	52 000	0	52 000	55 884	3 884	-32,0
Käyttöom. myyntivoitot	0	0	0	0	0		
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	59 572 739	62 069 122	0	62 069 122	62 248 152	179 030	4,5
HENKILÖSTÖKULUT	34 773 069	36 193 456	0	36 193 456	36 310 112	116 656	4,4
Asiakaspalvelujen ostot	1 154 702	1 111 000	0	1 111 000	1 323 255	212 255	14,6
Palvelujen ostot	9 288 351	9 779 047	0	9 779 047	9 545 089	-233 958	2,8
Aineet ja tarvikkeet	1 196 941	1 054 615	0	1 054 615	1 209 365	154 750	1,0
Avustukset	4 317 340	4 545 700	0	4 545 700	4 128 574	-417 126	-4,4
Vuokrat	8 721 854	9 344 254	0	9 344 254	9 625 423	281 169	10,4
Muut toimintakulut	120 484	41 050	0	41 050	106 334	65 284	-11,7
TOIMINTAKATE	-55 095 152	-57 594 412	0	-57 594 412	-57 542 817	51 595	4,4
Suunnitelman mukaiset poistot	306 613	345 757	0	345 757	321 942	-345 757	5,0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-55 401 765	-57 940 169	0	-57 940 169	-57 864 759	397 352	4,4
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0	0	
Vyörytysmenot	1 877 685				1 990 758	0	6,0

Varhaiskasvatus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	2 650 359	2 768 300	0	2 768 300	2 617 854	-150 446	-1,2
Myyntituotot	183 232	175 000		175 000	86 199	-88 801	-53,0
Maksutuotot	2 440 589	2 593 300		2 593 300	2 478 089	-115 211	1,5
Tuet ja avustukset	20 290			0	47 262	47 262	132,9
Vuokrat	1 304			0	479	479	-63,3
Muut toimintatuotot	4 944			0	5 826	5 826	17,8
Käyttöom. myyntivoitot				0			
Valmistus omaan käyttöön				0			
TOIMINTAKULUT	22 670 312	24 150 897	0	24 150 897	23 473 327	-677 570	3,5
HENKILÖSTÖKULUT	14 036 474	14 884 078		14 884 078	14 541 431	-342 647	3,6
Asiakaspalvelujen ostot	99 892	75 000		75 000	107 529	32 529	7,6
Palvelujen ostot	2 665 746	2 953 175		2 953 175	2 965 114	11 939	11,2
Aineet ja tarvikkeet	213 917	195 385		195 385	194 029	-1 356	-9,3
Avustukset	4 052 161	4 255 000		4 255 000	3 865 257	-389 743	-4,6
Vuokrat	1 529 327	1 771 859		1 771 859	1 740 490	-31 369	13,8
Muut toimintakulut	72 795	16 400		16 400	59 476	43 076	-18,3
TOIMINTAKATE	-20 019 953	-21 382 597	0	-21 382 597	-20 855 473	527 124	4,2
Suunnitelman mukaiset poistot	54 120	92 092		92 092	69 317	-92 092	-100,0
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-20 074 073	-21 474 689	0	-21 474 689	-20 855 473	619 216	3,9
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	645 507				661 066		-100,0

Henkilöstömenojen alitus on n. 343 000 euroa. Varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut ovat n. 89 000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Lisäksi kesäajan lomien keskittäminen ja vanhemmille myönnetyt maksualennukset vaikuttivat henkilöstömenojen alitukseen ja päivähoitomaksutulojen alittumiseen.

Kotihoidon tukeen sekä yksityisenhoidon tukeen varatut määrärahat alittuivat n. 390 000 euroa.

Koulutus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	1 200 938	1 210 620	0	1 210 620	1 452 403	241 783	20,9
Myyntituotot	400 395	306 000		306 000	637 421	331 421	59,2
Maksutuotot	162 715	175 000		175 000	178 420	3 420	9,7
Tuet ja avustukset	470 338	589 000		589 000	516 012	-72 988	9,7
Vuokrat	131 452	118 620		118 620	111 300	-7 320	-15,3
Muut toimintatuotot	36 038	22 000		22 000	9 250	-12 750	-74,3
Käyttöom. myyntivoitot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	33 632 561	34 568 501	0	34 568 501	35 200 211	631 710	-14,3
HENKILÖSTÖKULUT	19 105 903	19 672 916		19 672 916	19 972 189	299 273	4,5
Asiakaspalvelujen ostot	1 054 810	1 036 000		1 036 000	1 215 726	179 726	15,3
Palvelujen ostot	6 251 011	6 398 781		6 398 781	6 166 359	-232 422	-1,4
Aineet ja tarvikkeet	693 595	605 590		605 590	719 368	113 778	3,7
Avustukset	11 250	30 000		30 000	9 000	-21 000	-20,0
Vuokrat	6 470 628	6 803 214		6 803 214	7 073 304	270 090	-89,1
Muut toimintakulut	45 363	22 000		22 000	44 264	22 264	-2,4
TOIMINTAKATE	-32 431 623	-33 357 881	0	-33 357 881	-33 747 807	-389 926	-15,6
Suunnitelman mukaiset poistot	82 073	99 080		99 080	100 508	-99 080	-100,0
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-32 513 696	-33 456 961	0	-33 456 961	-27 381 807	6 075 154	-15,8
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	1 070 074				1 144 855		-100,0

Henkilöstömenojen ylitys on n. 299 000 euroa, josta lomarahajaksotuksen ja varhe- ja eläkemenoperusteisten maksujen vaikutus n. 52 000 euroa. Henkilöstömenojen ylitykseen vaikuttavat mm. eri hankkeisiin kirjautuneet henkilöstökulut, joihin on saatu ulkopuolista rahoitusta.

Kotikuntakorvausmenot ovat n. 199 000 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Vastaavasti kotikuntakorvaustulot ylittivät n. 300 000 euroa.

Teknisen keskuksen perimät sisäiset vuokrat ovat n. 258 000 euroa suuremmat kuin talousarviossa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	626 290	495 790	0	495 790	635 076	139 286	1,4
Myyntituotot	220 893	199 190		199 190	232 962	33 772	5,5
Maksutuotot	123 985	70 500		70 500	128 509	58 009	3,6
Tuet ja avustukset	220 884	179 500		179 500	227 832	48 332	3,1
Vuokrat	19 275	16 600		16 600	4 966	-11 634	-74,2
Muut toimintatuotot	41 253	30 000		30 000	40 808	10 808	-1,1
Käyttöom. myyntivoitot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	3 269 866	3 349 724	0	3 349 724	3 574 614	224 890	9,3
HENKILÖSTÖKULUT	1 630 692	1 636 462		1 636 462	1 796 491	160 029	10,2
Asiakaspalvelujen ostot	0			0		0	
Palvelujen ostot	371 594	427 091		427 091	413 617	-13 474	11,3
Aineet ja tarvikkeet	289 429	253 640		253 640	295 967	42 327	2,3
Avustukset	253 928	260 700		260 700	254 317	-6 383	0,2
Vuokrat	721 898	769 181		769 181	811 629	42 448	12,4
Muut toimintakulut	2 325	2 650		2 650	2 593	-57	11,5
TOIMINTAKATE	-2 643 576	-2 853 934	0	-2 853 934	-2 939 538	-85 604	11,2
Suunnitelman mukaiset poistot	170 420	154 585		154 585	152 117	-154 585	-100,0
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-2 813 996	-3 008 519	0	-3 008 519	-2 939 538	68 981	4,5
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	162 104				184 837		-100,0

Henkilöstömenojen ylitys on n. 160 000 euroa, josta lomarahajaksotuksen ja varhe- ja elämenoperusteisten maksujen vaikutus on n. 30 000 euroa. Henkilöstömenojen ylitykseen vaikuttavat mm. eri hankkeisiin kirjautuneet henkilöstömenot, joihin on saatu ulkopuolista rahoitusta.

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	17 649 196	18 087 890	940 000	19 027 890	18 765 235	-262 655	6,3
Myyntituotot	1 495 961	1 600 884	40 000	1 640 884	1 452 846	-188 038	-2,9
Maksutuotot	2 001 097	807 178	900 000	1 707 178	2 039 588	332 410	1,9
Tuet ja avustukset	5 160	0	0	0	15 341	15 341	197,3
Vuokrat	12 001 856	12 684 803	0	12 684 803	13 032 773	347 970	8,6
Muut toimintatuotot	74 623	7 000	0	7 000	121 964	114 964	63,4
Käyttöom. myyntivoitot	1 849 382	2 795 000	0	2 795 000	1 862 121	-932 879	0,7
Valmistus omaan käyttöön	221 117	193 025	0	193 025	240 602	47 577	8,8
TOIMINTAKULUT	15 544 174	16 500 482	395 000	16 895 482	15 718 363	-1 177 119	1,1
HENKILÖSTÖKULUT	4 233 679	4 512 590	-39 000	4 473 590	4 238 288	-235 302	0,1
Asiakaspalvelujen ostot	11 880	12 002	0	12 002	11 940	-62	0,5
Palvelujen ostot	5 363 454	5 675 183	-8 500	5 666 683	5 500 258	-166 425	2,6
Aineet ja tarvikkeet	4 342 425	4 060 446	442 500	4 502 946	4 094 377	-408 569	-5,7
Avustukset	119 771	198 000	0	198 000	186 576	-11 424	55,8
Vuokrat	1 361 053	2 021 801	0	2 021 801	1 558 254	-463 547	14,5
Muut toimintakulut	111 912	20 460	0	20 460	128 669	108 209	15,0
TOIMINTAKATE	2 105 022	1 587 408	545 000	2 132 408	3 046 872	914 464	44,7
Suunnitelman mukaiset poistot	6 313 008	6 628 679	0	6 628 679	6 503 228	-125 451	3,0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	252 394	252 394	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-4 207 986	-5 041 271	545 000	-4 496 271	-3 203 962	1 292 309	-23,9
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0	0	
Vyörytysmenot	473 785				501 535	0	5,9

Toimintakate ilman myyntivoittoja 1 184 751 euroa.

Teknisen ja ympäristökeskuksen toimintakate oli 914 464 euroa arvioitua parempi.

Tukipalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	16 989	1 250	0	1 250	1 186	-64	-93,0
Myyntituotot	16 989	1 250		1 250	1 186	-64	-93,0
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset				0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	2 263 971	2 344 590	0	2 344 590	2 291 409	-53 181	1,2
HENKILÖSTÖKULUT	286 635	315 451		315 451	280 691	-34 760	-2,1
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	1 946 503	1 929 152		1 929 152	1 915 987	-13 165	-1,6
Aineet ja tarvikkeet	1 945	2 200		2 200	1 548	-652	
Avustukset	1 484	70 000		70 000	60 148	-9 852	
Vuokrat	27 404	27 187		27 187	33 034	5 847	
Muut toimintakulut		600		600	0	-600	
TOIMINTAKATE	-2 246 982	-2 343 340	0	-2 343 340	-2 290 222	53 118	1,9
Suunnitelman mukaiset poistot	7 179	7 179		7 179	7 179	0	
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-2 254 161	-2 350 519	0	-2 350 519	-2 297 401	53 118	1,9
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	13 259				13 788		4,0

Tukipalvelujen tulosalueen (tukipalvelut, palastustoimi tuoteryhmät) osalta toimintakulujen toteuma oli 53 118 euroa arvioitua parempi.

Henkilöstökulut: kulujen alitus 34 760 muodostuu kokouspalkkioiden menojen alituksesta ja kahden kuukauden henkilöstökulujen säästöistä (eläkkeelle siirtyminen 1.11.2013)

Palvelujen ostot: Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen palautusta vuoden 2013 maksuosuuksista oli 14 641 euroa.

Avustukset: vesihuoltoavustuksiin talousarviossa oli 70 000 euron määräraha, josta jäi käyttämättä 9 852 euroa.

Vesihuoltoavustus maksettiin Isolähteen Vesihuolto-osuuskunnalle.

Kunnallistekniset palvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	1 522 077	1 579 865	40 000	1 619 865	1 475 849	-144 016	-3,0
Myyntituotot	1 333 868	1 468 840	40 000	1 508 840	1 316 570	-192 270	-1,3
Maksutuotot	160	1 200		1 200		-1 200	-100,0
Tuet ja avustukset				0		0	
Vuokrat	49 030	46 800		46 800	45 104	-1 696	-8,0
Muut toimintatuotot	6 408			0	1 841	1 841	-71,3
Käyttöom. myyntivoitot	34 634			0		0	
Valmistus omaan käyttöön	97 977	63 025		63 025	112 335	49 310	14,7
TOIMINTAKULUT	3 802 565	3 867 282	0	3 867 282	3 649 351	-217 931	-4,0
HENKILÖSTÖKULUT	1 333 372	1 222 312		1 222 312	1 348 540	126 228	1,1
Asiakaspalvelujen ostot	11 880	12 002		12 002	11 940	-62	0,5
Palvelujen ostot	1 230 614	1 347 679		1 347 679	1 170 274	-177 405	-4,9
Aineet ja tarvikkeet	748 442	836 221		836 221	744 272	-91 949	-0,6
Avustukset	118 287	128 000		128 000	126 428	-1 572	6,9
Vuokrat	345 940	321 068		321 068	242 286	-78 782	-30,0
Muut toimintakulut	14 030			0	5 611	5 611	-60,0
TOIMINTAKATE	-2 280 488	-2 287 417	40 000	-2 247 417	-2 173 502	73 915	-4,7
Suunnitelman mukaiset poistot	1 531 287	1 889 730		1 889 730	1 551 788	-337 942	1,3
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-3 811 775	-4 177 147	40 000	-4 137 147	-3 725 290	411 857	-2,3
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	110 673				113 408		2,5

Kunnallisteknisten palvelujen tulosalueen (kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen sekä kunnallistekniikan kunnossapito ja rakentamisen tuoteryhmät) osalta toimintakate oli 73 915 euroa arvioitua parempi.

Henkilöstökulujen ylitys oli 126 228 euroa, josta lomarahajaksotuksen ja varhe- ja eläkeperusteisten maksujen vaikutus oli yhteensä 53 331 euroa. Henkilöstömenojen osalta ylittyivät tunti- ja urakkapalkat.

Aineet ja tarvikkeet: merkittävin säästö oli lämmön hankintakuluissa.

Palvelujen ostot: merkittävin säästö oli rakennusten ja alueiden rakentamisen kunnossapidossa.

Maankäyttöpalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TOTEUTUMA	POIKKEAMA	TP2012
		alkuperäinen	muutokset	muutettu	31.12.2013		TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	3 755 878	3 398 500	900 000	4 298 500	3 870 278	-428 222	3,0
Myyntituotot	25 449	28 000		28 000	39 113	11 113	53,7
Maksutuotot	1 634 568	368 500	900 000	1 268 500	1 689 202	420 702	3,3
Tuet ja avustukset	2 160			0	2 532	2 532	17,2
Vuokrat	278 587	200 000		200 000	263 454	63 454	-5,4
Muut toimintatuotot	366	7 000		7 000	13 856	6 856	
Käyttöom. myyntivoitot	1 814 748	2 795 000		2 795 000	1 862 121	-932 879	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	1 260 226	1 423 513	-11 500	1 412 013	1 296 182	-115 831	2,9
HENKILÖSTÖKULUT	895 145	964 373		964 373	925 512	-38 861	3,4
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	247 138	347 973	-6 500	341 473	255 031	-86 442	3,2
Aineet ja tarvikkeet	27 749	33 200	-5 000	28 200	14 826	-13 374	-46,6
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat	77 440	76 967		76 967	89 864	12 897	16,0
Muut toimintakulut	12 754	1 000		1 000	10 949	9 949	-14,2
TOIMINTAKATE	2 495 652	1 974 987	911 500	2 886 487	2 574 096	-312 391	3,1
Suunnitelman mukaiset poistot	8 952	11 820		11 820	12 275	455	37,1
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	2 486 700	1 963 167	911 500	2 874 667	2 561 821	-312 846	3,0
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	57 364				62 743		9,4

Toimintakate ilman myyntivoittoja 711 975 euroa.

Maankäyttöpalvelujen tulosalueella (kiinteistöpalvelujen, kaavoituspalvelujen, paikkatieto ja mittauspalvelujen ja kiinteistönmyynti ja kaavoitussopimusten tuoteryhmät) toimintakate oli 312 391 euroa arvioitua heikompi.

Kaavoitussopimuksista tilinpäätöksen yhteydessä kirjattavat tulot maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista olivat talousarviossa arvioitu 1 150 000 euroa, tuloutettava määrä oli 1 561 272 euroa eli talousarvioon nähden tulojen ylitys oli 411 272 euroa. Tulot maankäytösopimuksista tuloutetaan sitä mukaa kun kuluja syntyy yhdyskuntatekniikan rakentamisesta. Tuloutus tapahtuu tiettyyn maapalaan kohdistuvien menojen suhteessa eli tähän mennessä kertyneiden kulujen suhteessa koko arvioituun menoon.

Henkilöstömenot alittuivat 38 861 eurolla. Kaavoituspalvelut, paikkatieto- ja mittauspalvelut alittivat henkilöstömenot. Paikkatieto- ja mittauspalvelujen henkilöstömenot alittuivat tunti- ja urakkapalkkojen osalta, koska yhden pääluottamusmiehen osan palkkamenoista maksoi hallintokeskus.

Palvelujen ostot alittuivat 86 442 eurolla.

Ympäristöpalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	397 690	491 472	0	491 472	395 594	-95 878	-0,5
Myyntituotot	31 321	53 994		53 994	43 293	-10 701	38,2
Maksutuotot	366 369	437 478		437 478	350 386	-87 092	-4,4
Tuet ja avustukset				0	1 915	1 915	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot				0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	1 169 541	1 264 552	-30 500	1 234 052	1 173 814	-60 238	0,4
HENKILÖSTÖKULUT	558 740	587 240	-26 000	561 240	542 522	-18 718	-2,9
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	548 554	605 372	-2 000	603 372	530 185	-73 187	-3,3
Aineet ja tarvikkeet	7 840	8 170	-2 500	5 670	9 360	3 690	19,4
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat	47 548	56 910		56 910	52 113	-4 797	9,6
Muut toimintakulut	6 859	6 860		6 860	39 634	32 774	477,8
TOIMINTAKATE	-771 851	-773 080	30 500	-742 580	-778 221	-35 641	0,8
Suunnitelman mukaiset poistot				0	0	0	
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-771 851	-773 080	30 500	-742 580	-778 221	-35 641	0,8
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	33 463				36 349		8,6

Ympäristöpalvelujen (rakennusvalvontapalvelut sekä ympäristön suojele- ja valvontapalvelut tuoteryhmä) osalta toimintakate oli 35 641 euroa arvioitua heikompi.

Henkilöstökulut alittuivat 18 718 eurolla, suurimmat säästöt olivat rakennusvalvontapalveluissa.

Tulosalueen arvioitua heikompi toimintakate johtui mm. siitä, että Vanjärven kunnostukseen korvauksia maksettiin maanomistajille. Määrärahaa ei ollut talousarviossa.

Uudenmaan ELY-keskus on maksanut vuonna 2011 kunnalle Vanjärvihankkeen korvauksia 21 949 euroa.

Muissa toimintakuluissa jäsenmaksuihin oli talousarviossa 6 860 euroa ja toteuma oli 16 128 euroa. Tämä koostuu: vuoden 2013 jäsenmaksusta (7 312,50 euroa) ja Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesiyhteistyön strategian mukaisen hanke 2013 vapaaehtoisesta jäsenmaksusta (8 815 euroa) Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:lle

Rakennusvalvontapalvelut: rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksutulot ovat vähentyneet 101 536 euroa.

Lisäksi rakennusvalvontapalvelujen tulot vähenivät, koska suunnittelutarvekaisujen valmistelu siirtyi maaliskuun alussa kaavoitustoimelle.

Palvelujen ostojen alitus oli 73187 euroa. Merkittävin alitus oli ympäristön suojele- ja valvontapalvelujen toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalveluissa. Ympäristöterveyden osalta menojen alitus oli 19 000 euroa, Enäjärvi-projektista jäi toteutumatta noin 20 000 euroa

Tilapalvelu - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2012	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TOTEUTUMA	POIKKEAMA	TP2012
		alkuperäinen	muutokset	muutettu	31.12.2013		TP2013, %
TOIMINTATUOTOT	11 956 562	12 616 803	0	12 616 803	13 022 329	405 526	8,9
Myyntituotot	88 334	48 800		48 800	52 684	3 884	-40,4
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset	3 000			0	10 894	10 894	263,1
Vuokrat	11 674 239	12 438 003		12 438 003	12 724 215	286 212	9,0
Muut toimintatuotot	67 849			0	106 268	106 268	56,6
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön	123 140	130 000		130 000	128 267	-1 733	4,2
TOIMINTAKULUT	7 047 871	7 600 545	437 000	8 037 545	7 307 607	-729 938	3,7
HENKILÖSTÖKULUT	1 159 787	1 423 214	-13 000	1 410 214	1 141 022	-269 192	-1,6
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	1 390 645	1 445 007		1 445 007	1 628 782	183 775	17,1
Aineet ja tarvikkeet	3 556 449	3 180 655	450 000	3 630 655	3 324 371	-306 284	-6,5
Avustukset				0		0	
Vuokrat	862 721	1 539 669		1 539 669	1 140 957	-398 712	32,3
Muut toimintakulut	78 269	12 000		12 000	72 475	60 475	-7,4
TOIMINTAKATE	4 908 691	5 016 258	-437 000	4 579 258	5 714 721	1 135 463	16,4
Suunnitelman mukaiset poistot	4 765 590	4 719 950		4 719 950	4 931 986	212 036	3,5
Satunnaiset tuotot				0	252 394	252 394	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	143 101	296 308	-437 000	-140 692	1 035 129	1 175 821	623,4
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	259 026				275 247		6,3

Tilapalvelun tulosalueen (tilapalvelun rakentaminen, tilapalvelun isännöinti ja kiinteistötekniikka tuoteryhmät) osalta toimintakate oli 1 135 463 euroa arvioitua parempi.

Henkilöstökulujen alitus oli 269 192 euroa. Henkilöstökulujen alitus johtui seuraavien tehtävien hoitajien osan palkkamenojen säästöistä: kiinteistöisännöitsijä, rakennuttajainsinööri (6 kk), kaksi rakennustöiden valvojaa ja kaksi kiinteistönhoitajaa loppuvuodesta. Lisäksi tilapäällikön tehtäviä hoiti vuoden alusta ja loppuvuodesta talotekniikkapäällikkö, jonka tilalle ei palkattu uutta henkilöä.

Palvelujen ostot: ylittivät 183 775 euroa. Ylitys johtui Vihdin yhteiskoulun laajennus- ja keskuskeittiön korjausrakasta (urakan takuuajan ylityksestä johtuvat kustannukset ja tuotot).

Edellä mainittuun liityen takuuajan takaukset yhteensä 252 393,60 euroa on kirjattu satunnaisiin tuottoihin tilille 8020.

Aineet ja tarvikkeet: menojen alitus oli 306 284 euroa, mikä johtui pääsääntöisesti lämmitys- ja sähkökulutuksen pienemisestä.

Vuokrakulujen alitus oli 398 712 euroa, mikä johtui Nummelanharjun koulun II vaiheen väistötilojen ja Haimoon väistötilojen toteuttamatta jäämisestä. Nuhakon suurtalouskeittiöön oli varattu vuokrakuluja, jotka jäivät toteutumatta. Lisäksi vuokrakulujen alitukseen vaikutti se, että päiväkotien tilojen muutostarpeeseen oli määräraharavaus, joka ei toteutunut.

Vuokratulot ylittivät 286 212 euroa.

Tilapalvelun taseyksikkö

Talousarvion toteutumisvertailu liikelaitoskaavalla

	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	Toteutuma 31.12.2013	Poikkeama
Liikevaihto	12 486 803	0	12 486 803	12 894 061	407 258
Myyntituotot	48 800		48 800	52 684	3 884
Tuet ja avustukset			0	10 894	10 894
Vuokrat	12 438 003		12 438 003	12 724 215	286 212
Muut tuotot			0	106 268	106 268
Valmistus omaan käyttöön	130 000		130 000	128 267	-1 733
Materiaalit ja palvelut	4 625 662	450 000	5 075 662	5 228 400	152 738
Aineet ja tarvikkeet	3 180 655	450 000	3 630 655	3 324 371	-306 284
Palvelut	1 445 007		1 445 007	1 904 029	459 022
Henkilöstökulut	1 423 214	-13 000	1 410 214	1 141 022	-269 192
Poistot	4 719 950		4 719 950	4 931 985	212 035
Liiketoiminnan muut kulut	1 551 669	0	1 551 669	1 213 432	-338 237
Vuokrat	1 539 669		1 539 669	1 140 957	-398 712
Muut kulut	12 000		12 000	72 475	60 475
			0		
Liikeylijäämä	296 308	-437 000	-140 692	507 489	648 181
Rahoitustuotot ja -kulut	1 774 000	0	1 774 000	1 358 140	-415 860
Muille maksetutu korkokulut	1 490 000		1 490 000	1 115 415	-374 585
Korvaus jäännöspääomasta	283 000		283 000	242 326	-40 674
Muut rahoituskulut	1 000		1 000	399	-601
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-1 477 692	-437 000	-1 914 692	-850 651	1 064 041
Satunnaiset tuotot ja kulut				252 394	252 394
					0
					0
Yli/alijäämä ennen varauksia	-1 477 692	-437 000	-1 914 692	-598 257	1 316 435
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			0	189 199	189 199
					0
Tilikauden yli-/alijäämä)	-1 477 692	-437 000	-1 914 692	-409 058	1 505 634

Toteutumasarakkeessa palvelujen ostoihin sisältyy hallintomenojen ja tukipalvelujen ostojen vyörytysten osuus tilapalvelun tulosalueelle, yht. 275 247 euroa.

Vihdin Vesihuoltolaitos

KÄYTTÖTALOUS	TP 2012	TA 2013 alkuperäinen	TA 2013 muutokset	TA 2013 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2013	POIKKEAMA	TP2012 TP2013, %
Tulot	3 634 751	3 953 000		3 953 000	3 815 530	-137 470	5,0
Käyttömenot	2 052 317	2 133 000		2 133 000	2 151 725	18 725	4,8
Suunnitelman mukaiset poistot	1 004 383	1 000 000		1 000 000	1 046 682	46 682	4,2
Liikelyjäämä	578 051	820 000		820 000	617 123	-202 877	6,8
Tilikauden ylijäämä	251 177	456 000		456 000	285 556	-170 444	13,7

Vihdin Veden toimintavuotta 2013 voi kokonaisuutena luonnehtia normaaliksi. Vuosi oli toiminnallisesti hyvä, mutta taloudellisesta tulostavoitteesta jäätin 170 000 euroa. Liikevaihto jäi talousarviossa esitetystä tavoitteesta 140 000 euroa. Syitä ovat mm. arvioitua pienempi veden myynti ja vastaanotetun lokajätteen määrä. Poistojen määrä oli noin 47 000 arvioitua suurempi.

11.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointien määrärahojen sitovuustaso on talousarviossa määritelty toiminnoittain. Seuraavassa taulukossa investointien toteutuminen on esitetty valtuuston hyväksymien määrärahojen sitovuustasolla. Alkuperäisen talousarvion mukaan investointimäärärahat olivat 13 250 000 euroa. Vuoden 2013 talousarvioon lisättiin 700 000 Nummelanharjun koulun korjaukseen, joten muutetun talousarvion investointimäärärahat olivat 13 950 000 euroa. Vesilaitoksen investoinnit talousarviossa olivat 2 milj. euroa, joten investointeihin talousarviossa varattiin 15 950 000 euroa. Investointien toteuma (ilman VV) oli 10 209 722 euroa, joten määrärahoja jäi käyttämättä 3 740 278 euroa. Vesihuoltolaitoksen investointien toteutuma oli 981 179. Kunnan investointien yhteismäärä oli 11 190 901 euroa.

Hallintokeskus: Keskitettyyn ATK hankintaan oli talousarviossa 450 000 euroa, toteuma oli 352 697 euroa eli menojen alitus oli 97 303 euroa. Hankinnat käsittivät lähes kokonaan koneita ja laitteita, mm. palvelimia uusittiin. Muuhun irtaimeen omaisuuteen oli varattu 70 000 euroa, tästä toteutui 50 487. Asunto-osakkeista kunnalle tuli myyntituloja yhteensä 465 721 euroa. Lakkautettujen kuntayhtymien (Nikinharju ja Puhti) peruspääoman palautuksina kertyi 363 234 euroa.

Tilapalvelussa uudisrakentamisen talousarvio oli 5 730 000 euroa, toteuma 3 058 889 euroa eli menot alittuivat 2 671 111 eurolla. Merkittävä säästö oli Nummelanharjun koulun II vaihe väistötilojen toteutumatta jääminen (säästö 232 472 euroa). Ojakkalan päiväkodin rakentamiseen (alitus 904 605 euroa), Myrskylänmäen päiväkodin rakentamiseen (alitus 579 604 euroa), sekä Haimoon koulun ja päiväkodin rakentamiseen (alitus 453 447) euroa ei kulunut arvioitua määrärahaa vuonna 2013. Nämä hankkeet etenevät vuonna 2014 alkuperäisten hyväksytyjen kustannusarvioiden mukaisina. Ratapuiston huoltorakennus (alitus 180 290 euroa) jäi toteutumatta.

Tilapalvelussa perusparannuksen talousarvio oli 1 240 000 euroa, muutettu talousarvio 1 940 000, toteuma 1 481 140 euroa eli menot alittuivat 458 860 euroa. Merkittävin säästö 396 885 euroa oli Karviainen, Nummelan ja kirkonkylän terveysasema.

Kunnallistekniikan valtion toiminnoissa talousarvio oli 1 125 000 euroa, toteuma 1 041 875 euroa eli menot alittuivat 83 125 euroa. Tämä johtui Nissolan alikulkusillan rakennussuunnitteluun varatun määrärahan alituksesta ja valtion kanssa yhteisten tiehankkeiden toteutumatta jäämisestä mm. jalankulkutiet ym. turvallisuushankkeet.

Kunnallistekniikan rakentamiseen oli talousarviossa 3 120 000 euroa, toteuma oli 2 336 841 eli menot alittivat 783 159 euroa. Merkittävimmät menojen alitukset koostuivat seuraavasti: Stenkullan katujen rakentaminen ajoittuu loppusyksyyn (alitus 208 597), Pillistöntien rata-alitushanketta ei toteutettu suunnitelman mukaisessa laajuudessa esim. päällysteiden toteutus siirtyi vuodelle 2014 (alitus 142 355 euroa) ja Maanniitynlahden katujen rakentaminen siirrettiin vuodelle 2014 (alitus 487 387 euroa).

Tievalaistuksen uudisrakentamiseen talousarviossa oli 330 000 euroa, josta säästö oli 310 694 euroa. Merkittävimmät menojen alitukset olivat: Maanniitynlahden katuvalaistus siirtyi vuodelle 2014 (alitus 68 413 euroa), Pillistöntien katuvalaistus siirtyi vuodelle 2014

(alitus 47 826 euroa), Naaranpajuntein jatkeen valaistuksen rakentaminen siirtyi vuodelle 2014 (alitus 30 000 euroa) sekä Stenkullan valaistuksen siirtyminen syksyyn (säästö 37 481 euroa).

Liikunta-alueiden rakentamiseen (Kirkonkylän lähiliikuntapaikka) talousarviossa oli 90 000 euroa, toteuma 78 913 euroa eli säästöä jäi 11 087 euroa. Menojen alitus johtuu siitä, että skeittirampin viimeistelyt jäivät vuodelle 2014.

Kiinteän omaisuuden oston, raakamaanhankintaan ja katu- ja puistoalueiden lunastukseen, oli talousarviossa 1 000 000 euroa, toteuma oli 1 311 657 eli menot ylittyivät 311 657 euroa. Kiinteän omaisuuden myyntituloihin sekä tonttien ja rakennettujen kiinteistöjen myyntituloihin oli talousarviossa varattu 2 800 000 euroa. Talousarvion muutoksella myyntitulojen ennustetta pienennettiin 300 000 eurolla, toteuma oli 2 180 470 euroa eli myyntitulot olivat 319 530 euroa arvioitua pienemmät. Netto oli 631 187 arvioitua pienempi. Näiden myyntitulojen kertymisen arviointiin liittyy aina talouden suhdannekehitys.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2013

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
Kiinteä omaisuus						
Kiinteän omaisuuden osto	Menot			0		0
Kiinteän omaisuuden myynti	Tulot			0	129 468	129 468
	Netto	0	0	0	129 468	129 468
Aineeton käyttöomaisuus						
Muiden osakkeiden osto	Menot			0		0
Asunto-osakkeiden myynti	Tulot			0	465 721	465 721
	Netto	0	0	0	465 721	465 721
Irtain omaisuus						
ATK-hankinnat						
Keskitetty ATK-hankinta	Menot	450 000		450 000	352 697	-97 303
	Tulot			0		0
	Netto	-450 000	0	-450 000	-352 697	97 303
Investointiosuudet kuntayhtymille						
	Menot			0	13 109	13 109
	Tulot			0	363 234	363 234
	Netto	0	0	0	350 125	350 125
Muu irtain omaisuus						
Ruoka- ja siivouspalvelun irtaimen omaisuuden hankinta	Menot	50 000		50 000	50 487	487
	Tulot			0		0
	Netto	-50 000	0	-50 000	-50 487	-487
Muu irtain omaisuus						
Hallintokeskuksen irtaimen omaisuuden hankinta	Menot	20 000		20 000	0	-20 000
	Tulot			0		0
	Netto	-20 000	0	-20 000	0	20 000

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
SIVISTYSKESKUS						
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA						
Muu irtain omaisuus						
Varhaiskasvatuksen irt.	Menot	15 000		15 000	6 088	-8 912
omaisuuden hankinnat	Tulot			0		0
	Netto	-15 000	0	-15 000	-6 088	8 912
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUJEN TULOSALUE						
Muu irtain omaisuus						
Kulttuuri- ja kansalaistoiminta	Menot	15 000		15 000	15 020	20
Kirjaston irtaimistohankinnat	Tulot			0		0
	Netto	-15 000	0	-15 000	-15 020	-20
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS						
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Kiinteä omaisuus						
Kiinteistöjen ja kunnallistekniikan	Menot			0	1 452	1 452
liittymismaksut ja yleisten alueiden	Tulot			0		0
lunastuskorvaukset	Netto	0	0	0	-1 452	-1 452
Valtion toiminnot						
Kunnan osuudet valtion inves-	Menot	1 125 000		1 125 000	1 059 875	-65 125
tointihankkeisiin	Tulot			0	18 000	18 000
	Netto	-1 125 000		-1 125 000	-1 041 875	83 125
Kunnallistekniikan rakentaminen						
	Menot	3 120 000		3 120 000	2 448 375	-671 625
	Tulot			0	111 534	111 534
	Netto	-3 120 000	0	-3 120 000	-2 336 841	783 159
Liikunta-alueiden rakentaminen						
	Menot	90 000		90 000	78 913	-11 087
	Tulot			0		0
	Netto	-90 000	0	-90 000	-78 913	11 087
Muu irtain omaisuus						
Kunnallistekniikan	Menot	300 000		300 000	302 220	2 220
irtaimen omaisuuden hankinta	Tulot			0		0
	Netto	-300 000	0	-300 000	-302 220	-2 220

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
Kiinteä omaisuus						
Maa-alueet						
Kiinteän omaisuuden osto	Menot	1 000 000		1 000 000	1 311 657	311 657
Kiinteän omaisuuden myynti	Tulot	2 800 000	-300 000	2 500 000	2 180 470	-319 530
	Netto	1 800 000	-300 000	1 500 000	868 813	-631 187
Muu irtain omaisuus						
Ympäristöasian lautakunnan irtaimen omaisuuden hankinta	Menot	30 000		30 000	29 800	-200
	Tulot			0	10 500	10 500
	Netto	-30 000	0	-30 000	-19 300	10 700
TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ						
Muut pitkävaikutteiset menot						
Palman rakvesin muuntamo	Menot			0		0
	Tulot			0		0
	Netto	0	0	0	0	0
Talonrakennus						
Uudisrakentaminen						
Nummelan paloaseman laajennus				0	10 244	10 244
Haimoon koulu ja päiväkot		1 500 000		1 500 000	1 046 553	-453 447
Nummelanharjun koulun II-vaihe (väistö)		300 000		300 000	67 528	-232 472
Ojakkalan päiväkot/perhekeskus		1 600 000		1 600 000	695 395	-904 605
Myrskylänmäen päiväkodin laajennussuunn.		1 500 000		1 500 000	920 396	-579 604
Nummelanharjun koul II-vaihe+liik.salin loppura		300 000		300 000	148 999	-151 001
Etelä-Nummelan koulukeskuksen suunnittelu		30 000		30 000	1 141	-28 859
Tilaelementtien perustukset (Nummelan koulu)		300 000		300 000	148 923	-151 077
Ratapuiston huoltorakennus		200 000		200 000	19 710	-180 290
Uudisrakentaminen yhteensä	Menot	5 730 000	0	5 730 000	3 058 889	-2 671 111
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-5 730 000	0	-5 730 000	-3 058 889	2 671 111
Perusparannus						
Nummelanharjun koulun uuden puolen korjaus			700 000	700 000	608 219	-91 781
Pihakalustetarkistus ja korjaus (EU-normit)		80 000		80 000	102 292	22 292
Talotekniikka/sisäilmakorjaukset		100 000		100 000	275 539	175 539
Turvallisuus/paloturvallisuuskorjaukset		100 000		100 000	19 593	-80 407
Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset		200 000		200 000	115 695	-84 305
Kiinteistöjen suunnittelemattomat korjaukset		200 000		200 000	200 790	790
Uimahallin kuntotutkimus ja korjaussuunnitelma		30 000		30 000	570	-29 430
Nummelan vanhan koulun peruskorjaus				0	10 217	10 217
Karviainen (Nummelan ja kk:n terveysasemat)		450 000		450 000	53 115	-396 885
Käyttäjien tilamuutoksia/toiminn. tehostam.		80 000		80 000	95 110	15 110
Perusparannus yhteensä	Menot	1 240 000	700 000	1 940 000	1 481 140	-458 860
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-1 240 000	-700 000	-1 940 000	-1 481 140	458 860

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
Muu irtain omaisuus						
Rakennusautomaatio ja turva- järjestelmien uusiminen	Menot	65 000		65 000	0	-65 000
	Tulot			0		0
	Netto	-65 000	0	-65 000	0	65 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
	Menot	13 250 000	700 000	13 950 000	10 209 722	-3 740 278
	Tulot	2 800 000	-300 000	2 500 000	3 278 927	778 927
	Netto	-10 450 000	-1 000 000	-11 450 000	-6 930 795	4 519 205
VESIHUOLTOLAITOS						
	Menot	2 000 000		2 000 000	981 179	-1 018 821
	Tulot	0				0
	Netto	-2 000 000	0	-2 000 000	-981 179	1 018 821

11.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoituslaskelmasta näkyy selvästi talousarviota parempi vuosikate. Tulorahoituksen korjauserien jälkeen rahavirta oli 3,6 milj. euroa, joka oli 1,3 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Investoinnit jäivät 4,8 miljoonaa alle talousarvion ja myyntituloja kertyi hiukan yli arvion. Toiminnan ja investointien rahavirta oli -4,3 milj. euroa, kun se talousarviossa oli -14,5 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 10,2 milj. euroa, uusia pitkäaikaisia lainoja ei nostettu lainkaan. Lyhytaikaisten lainojen määrä lisääntyi edellisvuoden lopusta 15 milj. euroa ja tilapäislainaa oli vuoden 2013 lopussa 16 milj. euroa. Yhteensä lainakanta kasvoi n. 77 milj. euroon, joka on asukasta kohden 2 661 euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti oli edellisvuoden tasolla 48,4 prosenttia. Lainanhoitokate, joka kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyden vieraan pääoman maksuun, parani edellisestä vuodesta hiukan, mutta on edelleen erittäin huonolla tasolla. Lainanhoitokate on yksi tärkeimmistä velkaisuuden asteen mittareista. Kun lainanhoitokate on alle yhden, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa. Tunnusluvun arvoa yli 2 pidetään hyvänä ja arvoa 1-2 tyydyttävänä.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2013

1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
MUKANA VESIHUOLTOLAITOS					
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	4 795	-3 296	1 499	5 351	3 852
Satunnaiset erät				416	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 802		-2 802	-2 178	624
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-15 250	-700	-15 950	-11 171	4 779
Rahoitusosuudet investointeihin			0	110	110
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	3 100	-300	2 800	3 149	349
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 157	-4 296	-14 453	-4 323	10 130
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0		0
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	0	0	0		0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	1	1
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 300	0	20 300		-20 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 921	0	-10 921	-10 175	746
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0	15 000	15 000
Oman pääoman muutokset		0	0	252	252
Muut maksuvalmiuden muutokset	800	0	800	1 644	844
Rahavarojen muutos	22	-4 296	-4 274	2 399	6 673

Toteutuma -sarakkeen luvut ovat tilinpäätöksen mukaisesti. Siinä on eliminoitu kunnan ja liikelaitoksen väliset erät.

Vihdin kunta

Tilinpäätöslaskelmat 2013

Sisällysluettelo

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	1
TULOSLASKELMAT	4
Vihdin kunta ilman liikelaitosta	4
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos yhdistetty tuloslaskelma	5
RAHOITUSLASKELMAT	6
Vihdin kunta ilman liikelaitosta	6
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos	7
TASELASKELMAT	8
Vihdin kunta ilman liikelaitosta	8
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos yhdistetty tase	10
Vihdin kunnan konsernin tuloslaskelma	12
Vihdin kunnan konsernin rahoituslaskelma	13
Vihdin kunnan konsernin tase	14
LIITETIEDOT	16
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	17
Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	17
Pysyvien vastaavien arvostamisperiaatteet ja -menetelmät	17
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	18
Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus päättyneen tilikauden tietoihin	18
Konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuus	18
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset	19
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	19
Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	19
Verotulojen erittely	20
Valtionosuuksien erittely	20
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	20
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä	20
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä	21
Pakollisten varausten muutokset	22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	22
Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot osuuksissa muissa yrityksissä (olennaiset)	22
Erittely poistoeron muutoksista	23
TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	23
Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritykset	23
Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikuttaisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltynä	24
Maa- ja vesialueet erittely	24
Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	25
Saamisten erittely	25
Pitkä- ja lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	25
Rahoitusarvopaperien jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus	26

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	27
Oman pääoman erittely	27
Erittely poistoeroista	27
Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat	27
Pakolliset varaukset	28
Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista	28
Sekkilimiitti	28
Muut velat erittely	29
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	29
Huollettavien varat	29
Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus	29
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	30
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	30
Vakuudet	30
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma	30
Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	30
Muut kunnan antamat vastuusitoumukset	30
Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt	31
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	32
Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtävälueittain	32
Kunnan tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	32
Tilintarkastajan palkkiot	33
LUETTELOT JA SELVITYKSET	34
Tositelajit	35
Käytetyt tilikirjat 2013	36
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	37
ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	39

Tuloslaskelmat

VIHDIN KUNTA

Kunta ilman liikelaitosta

TULOSLASKELMA

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 059 331,40	3 905 281,36	3 846 113,79	4 760 927,10
Maksutuotot	5 021 881,20	4 962 330,45	5 131 939,82	3 432 226,55
Tuet ja avustukset	2 708 848,34	2 474 140,22	2 376 718,74	2 382 701,05
Muut tuotot	4 896 832,34	4 545 344,52	3 718 735,10	4 992 978,52
Toimintatuotot	16 686 893,28	15 887 096,55	15 073 507,45	15 568 833,22
Valmistus omaan käyttöön	240 601,93	221 116,49	240 710,73	159 235,49
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-36 631 394,77	-35 161 821,86	-32 477 460,23	-31 133 151,38
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-9 434 384,08	-9 030 869,65	-8 619 333,20	-8 244 593,10
Muut henkilösivukulut	-2 133 929,90	-2 139 893,44	-1 844 195,34	-1 848 449,41
Palvelujen ostot	-89 693 087,91	-83 565 739,58	-80 398 574,14	-79 262 565,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 324 864,29	-7 504 343,72	-6 699 684,13	-6 130 218,38
Avustukset	-4 321 150,04	-4 442 110,38	-4 566 041,86	-4 510 110,75
Muut toimintakulut	-1 502 508,76	-1 217 157,67	-1 008 279,64	-1 131 669,16
Toimintakulut	-151 041 319,75	-143 061 936,30	-135 613 568,54	-132 260 758,13
Toimintakate	-134 113 824,54	-126 953 723,26	-120 299 350,36	-116 532 689,42
Verotulot	114 135 352,15	106 355 027,93	105 704 733,97	100 782 128,30
Valtionosuudet	24 532 762,00	24 302 589,00	23 878 115,00	23 691 531,00
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	27 670,10	42 052,04	97 390,09	44 678,26
Muut rahoitustuotot	906 074,38	888 769,12	860 578,01	753 750,45
Korkokulut	-1 374 622,56	-1 706 292,73	-1 834 506,48	-1 760 269,41
Muut rahoituskulut	-94 227,30	-66 079,48	-124 884,72	-90 806,20
	138 133 008,77	129 816 065,88	128 581 425,87	123 421 012,40
Vuosikate	4 019 184,23	2 862 342,62	8 282 075,51	6 888 322,98
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 075 216,71	-6 923 962,07	-6 778 589,13	-6 922 786,95
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	-7 075 216,71	-6 923 962,07	-6 778 589,13	-6 922 786,95
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	415 862,34	0,00	0,00	0,00
	415 862,34	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-2 640 170,14	-4 061 619,45	1 503 486,38	-34 463,97
Poistoeron lisäys(-) tai väh (+)	189 587,16	189 587,16	189 587,16	189 587,16
Varausten lisäys(-) tai väh (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
	189 587,16	189 587,16	189 587,16	189 587,16
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-2 450 582,98	-3 872 032,29	1 693 073,54	155 123,19

VIHDIN KUNTA JA LIIKELAITOS YHDISTETTY TULOSLASKELMA

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 787 857,50	6 429 296,48	6 338 622,12	7 004 284,26
Maksutuotot	5 016 136,79	4 951 553,11	5 115 048,30	3 414 631,20
Tuet ja avustukset	2 708 848,34	2 474 140,22	2 376 718,74	2 382 701,05
Muut tuotot	4 873 538,34	4 531 510,54	3 703 092,96	4 981 311,15
	<u>19 386 380,97</u>	<u>18 386 500,35</u>	<u>17 533 482,12</u>	<u>17 782 927,66</u>
Valmistus omaan käyttöön	240 601,93	221 116,49	240 710,73	159 235,49
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-37 084 801,91	-35 614 778,96	-32 917 124,23	-31 690 297,03
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-9 497 993,19	-9 094 867,19	-8 679 306,37	-8 322 065,04
Muut henkilösivukulut	-2 172 370,93	-2 182 130,85	-1 879 813,17	-1 894 702,99
Palvelujen ostot	-89 635 572,58	-83 406 918,62	-80 069 246,87	-78 763 279,56
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 849 385,65	-8 015 042,48	-7 186 135,85	-6 547 887,60
Avustukset	-4 321 150,04	-4 442 110,38	-4 566 041,86	-4 510 110,75
Muut toimintakulut	-1 515 727,74	-1 223 057,14	-1 021 327,43	-1 136 614,04
	<u>-152 077 002,04</u>	<u>-143 978 905,62</u>	<u>-136 318 995,78</u>	<u>-132 864 957,01</u>
Toimintakate	-132 450 019,14	-125 371 288,78	-118 544 802,93	-114 922 793,86
Verotulot	114 135 352,15	106 355 027,93	105 704 733,97	100 782 128,30
Valtionosuudet	24 532 762,00	24 302 589,00	23 878 115,00	23 691 531,00
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	27 670,10	42 052,04	97 390,09	44 678,26
Muut rahoitustuotot	545 680,22	530 984,81	502 792,31	390 499,93
Korkokulut	-1 345 279,66	-1 674 804,20	-1 784 531,59	-1 738 751,32
Muut rahoituskulut	-94 742,75	-66 658,01	-124 984,49	-90 830,99
	<u>137 801 442,06</u>	<u>129 489 191,57</u>	<u>128 273 515,29</u>	<u>123 079 255,18</u>
Vuosikate	5 351 422,92	4 117 902,79	9 728 712,36	8 156 461,32
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 121 899,04	-7 928 344,85	-7 747 574,47	-7 870 730,19
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>-8 121 899,04</u>	<u>-7 928 344,85</u>	<u>-7 747 574,47</u>	<u>-7 870 730,19</u>
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	415 862,34	0,00	0,00	0,00
	<u>415 862,34</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden tulos	-2 354 613,78	-3 810 442,06	1 981 137,89	285 731,13
Poistoeron lisäys(-) tai väh (+)	189 587,16	189 587,16	189 587,16	189 587,16
Varausten lisäys(-) tai väh (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>189 587,16</u>	<u>189 587,16</u>	<u>189 587,16</u>	<u>189 587,16</u>
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-2 165 026,62	-3 620 854,90	2 170 725,05	475 318,29

Rahoituslaskelmat

VIHDIN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA Vihdin kunta ilman liikelaitosta

	31.12.2013		31.12.2012	
	Euro		Euro	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 019 184,23		2 862 342,62	
Satunnaiset erät	415 862,34		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 178 083,00	2 256 963,57	-1 772 496,12	1 089 846,50
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-10 189 722,11		-7 526 444,07	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	109 534,39		30 346,73	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 149 392,96	-6 930 794,76	2 510 576,78	-4 985 520,56
Toiminnan ja investointien rahavirta		-4 673 831,19		-3 895 674,06
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset (-)	-19 461,26		-19 819,28	
Antolainasaamisten vähennykset (+)	840,94	-18 620,32	34 212,12	14 392,84
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-0,03		12 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 169 466,02		-10 114 866,67	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000 000,00	4 830 533,95	1 000 000,00	2 885 133,33
Oman pääoman muutokset				
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	251 613,21	251 613,21	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 943,49		-8 685,79	
Vaihto-omaisuuden muutos (väh +, lis -)	40 308,01		-25 004,64	
Saamisten muutos (lis -, väh +)	-1 261 919,18		1 835 377,71	
Korottomien velkojen muutos (lis +, väh -)	3 226 988,45	2 009 320,77	-995 176,69	806 510,59
Rahoituksen rahavirta		7 072 847,61		3 706 036,76
Rahavarojen muutos		2 399 016,42		-189 637,30
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 863 298,06		5 464 281,64	
Rahavarat 1.1.	5 464 281,64	2 399 016,42	5 653 918,94	-189 637,30
		0,00		0,00

RAHOITUSLASKELMA

Vihdin kunta ja vesihuoltolaitos

	Vuosi 2013 Euro		Vuosi 2012 Euro	
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	5 351 422,92		4 117 902,79	
Satunnaiset erät	415 862,34		0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	-2 178 083,00	3 589 202,26	-1 772 496,12	2 345 406,67
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-11 170 901,21		-8 556 000,12	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	109 534,39		30 346,73	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 149 392,96	-7 911 973,86	2 510 576,78	-6 015 076,61
Toiminnan ja investointien rahavirta		-4 322 771,60		-3 669 669,94
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		-13 792,00	
Antolainasaamisten vähennykset	840,94	840,94	34 212,12	20 420,12
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-0,03		12 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 174 722,02		-10 120 122,67	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000 000,00	4 825 277,95	1 000 000,00	2 879 877,33
Oman pääoman muutokset	251 613,21	251 613,21		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 943,49		-8 685,79	
Vaihto-omaisuuden muutos	44 391,40		-27 516,15	
Saamisten muutos (lis-, väh+)	-911 887,42		2 006 497,99	
Palautuskelpoisten liittymismaksujen lisäys	429 563,69		544 329,74	
Korottomien velkojen muutos (lis+, väh-)	2 078 044,76	1 644 055,92	-1 934 890,60	579 735,19
Rahoituksen rahavirta		6 721 788,02		3 480 032,64
Rahavarojen muutos		2 399 016,42		-189 637,30
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 863 298,06		5 464 281,64	
Rahavarat 1.1.	5 464 281,64	2 399 016,42	5 653 918,94	-189 637,30
		0,00		0,00

Taselaskelmat

VIHDIN KUNTA
Kunta ilman liikelaitosta

TASE

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	30 943,16	44 191,32	72 396,03	87 076,26
Muut pitkävaikutteiset menot	949 726,96	1 425 088,33	1 299 547,58	722 944,87
	980 670,12	1 469 279,65	1 371 943,61	810 021,13
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	27 228 541,48	26 372 898,81	26 508 240,24	24 248 651,90
Rakennukset	63 825 331,86	67 330 407,86	64 404 449,94	62 236 594,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 671 109,27	9 594 688,23	10 316 169,86	10 817 313,40
Koneet ja kalusto	923 383,43	1 008 670,28	868 482,39	1 133 467,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	11 178 468,37	5 504 628,29	7 907 245,70	8 869 010,12
	112 826 834,41	109 811 293,47	110 004 588,13	107 305 037,42
SIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	24 382 454,36	24 875 724,72	24 944 430,67	25 040 972,72
Muut lainasaamiset	4 204,70	5 045,64	39 257,76	40 098,70
Muut saamiset	865 103,06	845 641,80	825 822,52	819 804,40
	25 251 762,12	25 726 412,16	25 809 510,95	25 900 875,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	645 680,08	666 930,31	703 737,83	772 908,44
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	110 292,94	150 943,75	241 155,39	264 619,59
	755 973,02	817 874,06	944 893,22	1 037 528,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	200 548,75	240 856,76	215 852,12	219 515,83
	200 548,75	240 856,76	215 852,12	219 515,83
SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	270 000,00	295 841,44	373 196,58	450 551,72
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	4 434,57
Muut saamiset	665 424,00	870 565,00	1 186 645,00	321 879,00
	935 424,00	1 166 406,44	1 559 841,58	776 865,29
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 813 673,61	1 669 604,39	1 753 096,39	3 030 768,86
Lainasaamiset	0,00	1 150,62	1 428,47	13 534,29
Muut saamiset	964 777,98	1 209 565,57	1 755 174,57	2 663 752,98
Siirtosaamiset	1 734 546,92	139 776,31	952 340,03	896 028,23
	4 512 998,51	3 020 096,89	4 462 039,46	6 604 084,36
RAHOITUSARVOPAPERIT				
Osakkeet ja osuudet	9 649,20	9 649,20	9 649,20	9 649,20
Joukkovelkakirjalainasaamiset	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
	850 588,84	850 588,84	850 588,84	850 588,84
RAHAT JA PANKKISAAMISET				
	7 012 709,22	4 613 692,80	4 803 330,10	14 592 765,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	153 327 508,99	147 716 501,07	150 022 588,01	158 097 282,43

VASTATTAVAA	Vuosi 2013	Vuosi 2012	Vuosi 2011	Vuosi 2010
	Euro	Euro	Euro	Euro
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	50 066 782,40	50 066 782,40	50 066 782,40	50 066 782,40
Arvonkorotusrahasito	31 575,86	31 575,86	30 295,04	24 001,68
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 582 086,15	8 202 505,26	6 509 431,72	6 354 308,53
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 450 582,98	-3 872 032,29	1 693 073,54	155 123,19
	<u>52 229 861,43</u>	<u>54 428 831,23</u>	<u>58 299 582,70</u>	<u>56 600 215,80</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	3 617 890,23	3 807 477,39	3 997 064,55	4 186 651,71
	<u>3 617 890,23</u>	<u>3 807 477,39</u>	<u>3 997 064,55</u>	<u>4 186 651,71</u>
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	629 829,16	647 135,90	692 629,21	760 474,72
Lahjoitusrahastojen pääomat	110 292,94	150 943,75	241 155,39	264 619,59
	<u>740 122,10</u>	<u>798 079,65</u>	<u>933 784,60</u>	<u>1 025 094,31</u>
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 776 685,63	60 946 151,65	59 115 618,32	65 230 484,99
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	1 138 637,54	1 318 716,56	2 718 391,63	4 110 617,19
	<u>51 915 323,17</u>	<u>62 264 868,21</u>	<u>61 834 009,95</u>	<u>69 341 102,18</u>
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	16 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 169 466,67	10 169 466,67	10 114 866,67	9 891 182,67
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	246 661,05	718 631,60	579 792,78	861 790,53
Ostovelat	4 178 567,05	2 790 674,59	3 522 655,73	7 056 277,07
Muut velat	6 321 113,86	5 085 077,20	4 072 470,65	3 352 989,99
Siirtovelat	7 908 503,43	6 653 394,53	6 668 360,38	5 781 978,17
	<u>44 824 312,06</u>	<u>26 417 244,59</u>	<u>24 958 146,21</u>	<u>26 944 218,43</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	153 327 508,99	147 716 501,07	150 022 588,01	158 097 282,43
	0,00	0,00	0,00	0,00

VIHDIN KUNTA JA LIKELAITOS

TASE

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	30 943,16	44 191,32	72 396,03	87 076,26
Muut pitkävaikutteiset menot	949 726,96	1 425 088,33	1 299 547,58	722 944,87
	980 670,12	1 469 279,65	1 371 943,61	810 021,13
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	27 322 134,04	26 462 233,31	26 593 298,32	24 331 868,52
Rakennukset	65 799 425,05	69 623 734,51	66 694 822,29	64 792 267,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 270 235,12	23 282 309,27	23 172 238,49	23 831 798,96
Koneet ja kalusto	930 600,83	1 023 927,65	895 009,56	1 171 264,04
Ennakkomaks.ja keskener.hankinnat	12 032 796,63	6 012 949,22	9 217 906,69	9 609 182,83
	129 355 191,67	126 405 153,96	126 573 275,35	123 736 381,81
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	20 695 764,36	21 189 034,72	21 257 740,67	21 354 282,72
Lainasaamiset	4 204,70	5 045,64	39 257,76	40 098,70
Muut saamiset	153 181,97	153 181,97	139 389,97	139 389,97
	20 853 151,03	21 347 262,33	21 436 388,40	21 533 771,39
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	645 680,08	666 930,31	703 737,83	772 908,44
Muut toimeksiantojen varat	110 292,94	150 943,75	241 155,39	264 619,59
	755 973,02	817 874,06	944 893,22	1 037 528,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	249 113,93	293 505,33	265 989,18	266 547,28
	249 113,93	293 505,33	265 989,18	266 547,28
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	270 000,00	295 841,44	373 196,58	450 551,72
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	4 434,57
Muut saamiset	665 424,00	870 565,00	1 186 645,00	321 879,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 849 380,76	2 051 973,45	2 299 790,25	3 180 434,22
Lainasaamiset	0,00	1 150,62	1 428,47	13 534,29
Muut saamiset	964 777,98	1 209 565,57	1 756 214,50	2 663 752,98
Siirtosaamiset	1 742 576,92	151 176,16	969 495,43	904 370,48
	5 492 159,66	4 580 272,24	6 586 770,23	7 538 957,26
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	9 649,20	9 649,20	9 649,20	9 649,20
Joukkovelkakirjalainasaamiset	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
	850 588,84	850 588,84	850 588,84	850 588,84
Rahat ja pankkisaamiset	7 012 709,22	4 613 692,80	4 803 330,10	14 592 765,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	165 549 557,49	160 377 629,21	162 833 178,93	170 366 561,45

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Arvonkorotusrahasto	31 575,86	31 575,86	30 295,04	24 001,68
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	12 781 972,52	16 151 214,24	13 980 489,19	13 505 170,90
Tilikauden yli- / alijäämä	-2 165 026,62	-3 620 854,90	2 170 725,05	475 318,29
	61 641 148,10	63 554 561,54	67 174 135,62	64 997 117,21
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	3 617 890,23	3 807 477,39	3 997 064,55	4 186 651,71
	3 617 890,23	3 807 477,39	3 997 064,55	4 186 651,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiantojen pääomat	629 829,16	647 135,90	692 629,21	760 474,72
Muut toimeksiantojen pääomat	110 292,94	150 943,75	241 155,39	264 619,59
	740 122,10	798 079,65	933 784,60	1 025 094,31
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 776 685,63	60 946 151,65	59 115 618,32	65 230 484,99
Lainat julkisyhteisöiltä	21 021,96	26 277,96	31 533,96	36 789,96
Saadut ennakot	1 138 637,54	1 318 716,56	2 718 391,63	4 110 617,19
Muut velat	7 629 862,80	7 200 299,11	6 655 969,37	5 980 117,31
	59 566 207,93	69 491 445,28	68 521 513,28	75 358 009,45
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	16 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 169 466,67	10 169 466,67	10 114 866,67	9 891 182,67
Lainat julkisyhteisöiltä	5 256,00	5 256,00	5 256,00	5 256,00
Saadut ennakot	246 661,05	718 631,60	579 792,78	861 790,53
Ostovelat	4 404 120,11	2 984 349,83	3 688 275,76	7 152 898,48
Muut velat	1 102 937,22	1 049 050,72	1 015 222,02	979 073,43
Siirtovelat	8 055 748,08	6 799 310,53	6 803 267,65	5 909 487,66
	39 984 189,13	22 726 065,35	22 206 680,88	24 799 688,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				
	165 549 557,49	160 377 629,21	162 833 178,93	170 366 561,45
	0,00	0,00	0,00	0,00

VIHDIN KUNNAN KONSERNIN TULOSLASKELMA

	Vuosi 2013	Vuosi 2012
Toimintatuotot	96 282 089,78	89 751 823,26
Toimintakulut	-224 406 361,13	-212 287 787,12
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2 498,67	5 570,07
Toimintakate	-128 121 772,68	-122 530 393,79
Verotulot	114 135 352,15	106 355 027,93
Valtionosuudet	24 532 762,00	24 302 589,00
Rahoitustuotot ja kulut:		
Korkotuotot	72 284,40	110 524,27
Muut rahoitustuotot	342 422,41	536 284,19
Korkokulut	-1 451 958,86	-1 848 318,64
Muut rahoituskulut	-149 635,87	-329 117,01
Vuosikate	9 359 453,55	6 596 595,95
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 079 506,48	-10 766 025,85
Arvonalentumiset	-6 393,89	-60 396,13
Satunnaiset tuotot	441 983,49	98 487,36
Tilikauden tulos	-1 284 463,33	-4 131 338,67
Tilinpäätössiirrot	-295 443,44	68 412,40
Vähemmistöosuudet	-52 705,66	-4 651,21
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 632 612,43	-4 067 577,48

VIHDIN KUNNAN KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	Vuosi 2013	Vuosi 2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 359 453,55	6 557 394,52
Satunnaiset erät	441 983,49	-98 487,36
Tulorahoituksen korjauserät	-2 192 137,99	-1 664 742,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 970 227,53	-11 644 790,07
Rahoitusosuudet investointimenoihin	109 534,39	30 346,73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 267 769,17	2 662 145,36
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 983 624,92	-4 158 133,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-27 141,02
Antolainasaamisten vähennykset	10 705,30	34 370,04
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	12 943 258,40
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 634 316,15	-10 697 593,75
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000 000,00	1 000 000,00
Oman pääoman muutokset	6 493,03	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 060,39	3 886,38
Vaihto-omaisuuden muutos	114 419,46	-35 513,15
Saamisten muutos	-352 581,78	1 814 876,64
Korottomien velkojen muutos	1 922 176,49	69 301,46
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	1 682 953,78	1 852 551,33
Rahoituksen rahavirta	6 065 835,96	5 105 445,00
Rahavarojen muutos	2 082 211,04	947 311,23
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	18 376 005,42	16 993 412,92
Rahavarat 1.1.	16 293 794,38	16 046 101,69
	2 082 211,04	947 311,23
	0,00	0,00

Kohdasta Rahavarat 1.1.2013 vähennetty Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin ja Nikinharjun kuntayhtymän osuudet.

Vihdin kunnan konsernin tase

KONSERNITASE

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	111 037,61	164 931,92	215 643,90	170 505,53
Muut pitkävaikutteiset menot	1 822 104,48	2 345 811,12	2 147 134,82	1 477 274,40
Ennakkomaksut	8 394,00	0,00	9 702,17	2 931,44
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 941 536,09	2 510 743,04	2 372 480,89	1 650 711,37
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	28 117 643,07	27 230 342,88	27 337 868,12	25 074 802,38
Rakennukset	85 312 099,11	88 345 497,26	86 001 692,63	84 271 447,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 534 029,44	23 564 832,38	23 480 862,54	24 155 090,00
Koneet ja kalusto	3 389 189,70	3 457 319,61	3 393 821,42	3 581 032,89
Muut aineelliset hyödykkeet	20 562,40	17 313,44	17 879,63	19 850,14
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 497 576,77	8 038 124,45	10 765 074,07	10 768 582,95
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	155 871 100,49	150 653 430,02	150 997 198,41	147 870 805,48
Sijoitukset				
Osakkuusyhteisöosuudet	1 253,59	286 467,32	597 359,93	288 996,06
Muut osakkeet ja osuudet	6 157 590,79	6 100 734,46	5 832 886,65	6 237 893,44
Muut lainasaamiset	14 144,47	15 143,33	16 142,20	14 485,46
Muut saamiset	22 826,48	32 532,92	216 821,79	213 612,20
Sijoitukset yhteensä	6 195 815,33	6 434 878,03	6 663 210,57	6 754 987,16
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	164 008 451,91	159 599 051,09	160 032 889,87	156 276 504,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	706 488,31	753 538,32	807 942,92	877 684,78
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	89 083,50	232 000,97	81 763,78	76 657,89
Muut toimeksiantojen varat	120 516,39	2 411,25	259 572,95	277 296,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	916 088,20	987 950,54	1 149 279,65	1 231 639,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	635 822,83	746 991,11	768 378,09	743 606,07
Keskeneräiset tuotteet	303 607,16	307 119,05	250 126,48	220 043,70
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00	0,00	0,00	440,53
Muu vaihto-omaisuus	1 261,15	1 000,44	1 092,88	1 065,79
Vaihto-omaisuus yhteensä	940 691,14	1 055 110,60	1 019 597,45	965 156,09
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	274 354,48	295 841,44	373 196,58	450 551,72
Lainasaamiset	0,00	0,00	2 885,72	15 205,94
Muut saamiset	679 607,89	900 445,16	978 415,67	178 517,55
Siirtosaamiset	11 256,83	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	965 219,20	1 196 286,60	1 354 497,97	644 275,21
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	5 768 563,63	4 919 043,74	5 399 993,60	6 694 768,84
Lainasaamiset	0,00	1 150,62	207 273,89	4 034,29
Muut saamiset	2 156 460,98	2 727 714,17	3 014 946,64	3 946 016,22
Siirtosaamiset	1 251 019,76	944 486,66	1 626 846,34	1 796 750,51
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9 176 044,37	8 592 395,19	10 249 060,47	12 441 569,86
Saamiset yhteensä	10 141 263,57	9 788 681,79	11 603 558,44	13 085 845,07
Rahoitusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	12 343,05	12 343,70	12 299,98	12 299,34
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 167 204,21	1 575 285,78	1 115 143,51	531 575,19
Joukkovelkakirjalainasaamiset	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 020 486,90	2 428 569,12	1 968 383,13	1 384 814,17
Rahat ja pankkisaamiset	15 355 518,52	14 564 843,81	14 077 718,57	21 324 474,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	29 457 960,13	27 837 205,32	28 669 257,59	36 760 289,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	194 382 500,24	188 424 206,95	189 851 427,08	194 268 433,22

	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro	Vuosi 2011 Euro	Vuosi 2010 Euro
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,52
Arvonkorotusrahasto	181 575,86	181 575,86	180 295,04	174 001,68
Muut omat rahastot	842 515,37	842 038,67	876 830,17	878 343,22
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 233 337,98	17 402 520,80	15 516 436,20	14 671 031,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 632 612,44	-4 067 577,48	2 040 647,06	845 194,45
OMA PÄÄOMAYHTEENSÄ	64 617 443,11	65 351 184,19	69 606 834,81	67 561 197,16
VÄHEMMISTÖSUUDET	840 814,76	773 430,41	786 060,33	803 490,17
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	4 343 591,89	4 546 932,01	4 781 367,11	4 998 132,69
Vapaaehtoiset varaukset	1 466 325,30	967 418,42	802 437,97	775 257,52
Yhteensä	5 809 917,19	5 514 350,43	5 583 805,08	5 773 390,21
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	48 506,70	53 520,86	53 520,86	63 834,70
Muut pakolliset varaukset	866 328,97	747 269,16	717 552,45	644 581,57
Pakolliset varaukset yhteensä	914 835,67	800 790,02	771 073,31	708 416,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	690 004,82	733 839,82	797 446,04	864 537,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	95 391,66	230 289,38	88 053,39	82 870,29
Muut toimeksiantojen pääomat	147 574,26	41 764,27	285 609,54	280 990,66
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	932 970,74	1 005 893,47	1 171 108,97	1 228 398,78
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 399 489,02	68 029 162,26	66 091 961,46	71 502 255,03
Lainat julkisyhteisöiltä	21 021,96	47 396,83	3 951,58	154 933,01
Saadut ennakot	1 154 752,66	1 356 170,18	2 767 845,25	4 194 550,78
Muut velat	9 106 613,58	8 626 356,03	7 914 710,76	7 016 534,78
Pitkäaikainen yhteensä	67 681 877,22	78 059 085,30	76 778 469,05	82 868 273,60
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	16 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 751 710,16	10 729 437,01	10 715 175,91	10 437 243,62
Lainat julkisyhteisöiltä	5 256,00	5 697,19	23 891,97	9 775,10
Saadut ennakot	517 588,62	910 637,48	815 365,57	1 046 353,33
Ostovelat	8 993 749,98	7 403 252,44	7 867 151,35	9 284 958,54
Muut velat	2 274 903,36	2 217 920,43	2 141 354,59	2 064 113,09
Siirtovelat	15 041 433,43	14 652 528,58	13 591 136,14	12 482 823,26
Lyhytaikainen yhteensä	53 584 641,55	36 919 473,13	35 154 075,53	35 325 266,94
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	121 266 518,77	114 978 558,43	111 932 544,58	118 193 540,54
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	194 382 500,24	188 424 206,95	189 851 427,08	194 268 433,22
TASEEN ERO	0,00	0,00		

Liitetiedot 2013

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

LIITE 1 Pysyvien vastaavien arvostamisperiaatteet ja –menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistomenetelmä on tasapoisto.

Pysyvien vastaavien arvostamisessa noudatetaan voimassa olevaa kunnanvaltuuston 10.12.2012 vahvistamaa poistosuunnitelmaa (ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta noudatetaan kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymää poistosuunnitelmia) ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista 15.11.2011.

Pysyvien vastaavien sijoitusten arvostaminen

Pysyvien vastaavien sijoitusten erät on arvostettu hankintamenoön tai alempaan käypään arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuudessa olevat sijoitukset on arvostettu hankintahintaisina tai alempaan käypään arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut Kuntarahoitusta Oy:ltä otetun lainan vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimuksen päättämispäivä on 30.6.2014.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusosuudet on vähennetty aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maanomistajan velvollisuus osallistua asemakaavoituksen ja asemakaavan toteuttamiskustannuksiin

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maanomistajalla on velvollisuus osallistua asemakaavoituksen ja asemakaavan toteuttamiskustannuksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sovitaan maanomistajan osallistumisesta em. kustannuksiin luovuttamalla kunnalle kustannusten korvauksena määräalan. Määräalan hallinta- ja omistusoikeus siirtyy kunnalle, kun kaupan hyväksymistä koskeva kunnan päätös ja sopimusalueen asemakaavan hyväksymispäätös ovat saaneet lainvoiman.

Maanomistajan käyttöomaisuuden luovutuksena suorittama maksu merkitään kunnan taseeseen eriin *Maa- ja vesialueet* ja *Saadut ennakot* sinä tilikautena, jolloin määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy kunnalle. Ennakkomaksu tuloutetaan tuloslaskelman maksutuottoihin tilikausittain toteutuneiden kaavoitus- ja rakentamiskustannusten kertymän suhteessa kokonaismäärästä, mihin kunta on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sitoutunut. (Kilan kuntajaosto, lausunto 67 /22.2.2005)

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämistä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Kunnalla ei ole enää osakkuusyhteisöä, koska Länsi-Uudenmaan Yrityshautomon toiminta lopetettiin 1.4.2011 (Kh 28.3.2011 § 75).

Kuntayhtymäosuudet

Perusturvakuntayhtymä Karviainen ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhti on yhdistelty vuodesta 2009 alkaen konsernitilinpäätökseen. Kuntayhtymän ja liikelaitoskuntayhtymän osalta varsinainen toiminta on alkanut 1.1.2009. Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin liiketoiminta on siirretty Kunnan Taitoa Oy:lle vuoden 2013 alusta.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus päättyneen tilikauden tietoihin

Konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Kuntayhtymän lopettaminen

Nikinharjun kuntayhtymän ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin toiminnat on lopetettu 1.1.2013.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin lopetuksen ja Nummi-Pusulan kunnan Lohjaan siirtymisen takia kunnan omistusosuusprosentti Perusturvakuntayhtymä Karviaisesta nousi 64,28 %:sta 76 %:iin.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

1) Myyntisaamisten poistot keskuksittain:

	2013 1000 e	2012 1000 e
Hallintokeskus	6	23
Sivistyskeskus	25	57
Tekninen ja ympäristökeskus	28	28
Yhteensä	59	108

2) Nummelan paloaseman vuokran korotus on jäänyt laskuttamatta vuosilta 2011-2013, joten on vuosien 2011 ja 2012 korotukset yht. 251.613,21e on kirjattu edellisten vuosien yli-/alijäämiin.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Kunnan osalta:

	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Hallinto ja talous	798	664
Konsernihallinto	1 584	1 437
Ateria ja puhdistus	1 967	1 937
Sivistyskeskus:		
Koulutus	1 412	1 135
Kulttuuri- ja vapaa-aika	590	582
Varhaiskasvatus	2 617	2 650
Tekninen ja ympäristökeskus:		
Tukipalvelut	1	17
Kunnallistekniset palvelut	280	310
Tilapalvelut	2 270	2 096
Maankäyttöpalvelut	3 870	3 756
Ympäristöpalvelut	396	398
Vesilaitoksen eliminoitu liikevaihto	3 602	3 405
Yhteensä:	19 387	18 387

Koko konsernin toimintatuottojen erittely:

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Myyntituotot	77 101	71 647	6 788	6 430
Maksutuotot	9 784	9 782	5 016	4 952
Tuet ja avustukset	3 559	3 000	2 709	2 474
Muut toimintatuotot	2 874	2 909	2 363	2 160
Vuokratuotot	2 724	2 193	2 511	2 371
Yhteensä toimintatuotot	96 042	89 531	19 387	18 387

Lisätty konsernia koskeva tieto ja myös vertailutieto vuodelta 2012 Kilan ohjeiden mukaiseksi. Konserniyhteisöiltä ei löydy tietoja tehtäväalueittain, joten ilmoitettu toimintatuotot eriteltynä.

Verotulojen erittely

	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Kunnan tulovero	104 378	96 843
Kunnan osuus yhteisöveroista	2 962	2 981
Kiinteistövero	6 795	6 530
Oikaisukorot	0	101
Verotulot yhteensä	114 135	106 455

Valtionosuuksien erittely

	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	34 149	33 732
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 038	-3 827
Järjestelmämuutoksen tasaus	94	94
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-5 672	-5 697
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	24 533	24 302

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000
Satunnaiset tuotot	449		416	
Satunnaiset tuotot yhteensä	449		416	
Satunnaiset kulut	7		0	
Satunnaiset kulut yhteensä	7		0	

Kunnan satunnaisissa tuloissa on Nikinharjun kuntayhtymän ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin loppuselvitykset sekä Quattrorakennus Oy:n takaukskorvaus.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Kehittämismenot	2 vuotta	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkostot	30 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto
Luonnonvarat
Arvo- ja taide-esineet
Osakkeet ja osuudet

3-10 vuotta

Tasapoisto
käytön mukainen poisto
ei poistoa
ei poistoa

Uusittu poistosuunnitelma otettu käyttöön 1.1.2013 alkaen. Uutta suunnitelmaa noudatetaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankitun tai valmistuneen omaisuuden osalta. Aiemmin hankittu omaisuus poistetaan aiemmin vahvistettujen poistosuunnitelmien mukaisesti.

Vanhoilla poistojaloilla (päätös 9.6.2003) olevia hyödykkeitä on mukana myös seuraavissa kohdissa:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3-5 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	15-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	5-12 vuotta	Tasapoisto

Aktivointiraja on poistosuunnitelman mukaan 10.000 euroa.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä

LIITE 13

Poistojen ja keskimääräisten investointien vastaavuus

	2012	2013	2014	2015	2016	Keskiarvo
	TP	TP	TA	TA	TA	
Poistonalaiset investoinnit						
kunta	4 985 520,00	8 896 613,53	16 913 000,00	22 473 000,00	24 594 000,00	
vvhl	1 029 556,00	976 921,04	2 000 000,00	2 163 000,00	1 893 000,00	
yhteensä	6 015 076,00	9 873 534,57	18 913 000,00	24 636 000,00	26 487 000,00	
Rahoitusosuudet ja muut tulot						
kunta	-73 102,83	-129 534,39	-400 000,00	0,00	0,00	
vvhl	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
yhteensä	-73 102,83	-129 534,39	-400 000,00	0,00	0,00	
Investointien omahankintamenot	5 941 973,17	9 744 000,18	18 513 000,00	24 636 000,00	26 487 000,00	17 064 394,67
Suunnitelman mukaiset poistot						
kunta	6 923 962,07	7 075 216,71	7 783 378,00	9 212 000,00	10 845 000,00	8 367 911,36
vvhl	1 004 382,78	1 046 682,33	1 100 000,00	1 100 000,00	1 164 000,00	1 083 013,02
yhteensä	7 928 344,85	8 121 899,04	8 883 378,00	10 312 000,00	12 009 000,00	9 450 924,38
Ero						7 613 470,29
Poikkeama % (Erotus/investoinnit-%)						44,6

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen 20.2.2007 mukaan kunnan tulee antaa selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten investointien määristä silloin, kun määrät poikkeavat olennaisesti toisistaan. Olennaisena poikkeamana pidetään 10 % tai sitä suurempaa erotusta.

Vuosien 2014-2016 investointeihin sisältyy varauksia kunnallistekniikan rakentamiselle uusille työpaikka- ja asuinalueille sekä suuri määrä päiväkotia ja koulurakentamista.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Konsernin pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus HUS 1.1.	54	54		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-5			
Eläkevastuuvaraus 31.12.	49	54		
Potilasvahinkovakuutus HUS 1.1.	718	718		
Lisäykset tilikaudella	121			
Vähennykset tilikaudella	0			
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	839			
Ympäristövastuuvaraus HUS 1.1.	1	1		
Lisäykset tilikaudella	4			
Vähennykset tilikaudella	-1			
Ympäristövastuuvaraus 31.12.	4			
Muu pakollinen varaus HUS 1.1.	28	28		
Lisäykset tilikaudella	11			
Vähennykset tilikaudella	-16			
Muu pakollinen varaus 31.12.	23			
Pakolliset varaukset yhteensä	915	801	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 730	1 689	1 730	1 674
Rakennusten myyntivoitot	122	228	122	128
Muut myyntivoitot	348	161	333	145
Myyntivoitot yhteensä	2 200	2 078	2 185	1 947
Muut toimintakulut				
Osakkeiden myyntitappio	0	0	0	31
Maa-alueiden myyntitappio	7	0	7	10
Muut myyntitappiot	8	0	0	0
Myyntitappiot yhteensä	15	0	7	41

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot osuuksissa muissa yrityksissä (olennaiset)

Osinkotulot ja osuuspääoman korotukset	202	1	202	1
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä	247	297	247	297
Muut rahoitustuotot	115	0	71	84
Yhteensä	564	298	520	382

Osinkotuloissa Vihtin kunnan tiedoissa on Nummelan teollisuustalo Oy:n ja Veikkoinkorpi Oy:n osinkotulot vuodelta 2012.
Lisätty vuodelle 2012 Muiden rahoitustuottojen tieto.

Erittely poistoeron muutoksista

Investointivaraukseen liittyvä poisto- eron muutos				
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (-tai +)	14	35	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	9	-34	0	0

Esitystapa muutettu KILAn ohjeen mukaiseksi ja korjattu vuoden 2012 osuudet.

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritykset

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	177,9	176,6	27,9	26,6
Arvonkorotukset	0,0	1,3	0,0	1,3
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	177,9	177,9	27,9	27,9
Rakennukset				
Arvo 1.1.	3,6	3,6	3,6	3,6
Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	3,6	3,6	3,6	3,6
Muut osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotukset yhteensä				
Arvo 1.1.	181,5	180,2	31,5	30,2
Arvonkorotukset	0,0	1,3	0,0	1,3
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	181,5	181,5	31,5	31,5

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Vihdin kunnan taseessa arvonkorotuksia on vastikkeetta saadun omaisuuden osalta. Korotus tehty viimeisimpään verotusarvoon. Ennen vuotta 1997 saadut rakennukset ja maa-alueet on arvostettu viimeisimmän kiinteistöverotuksen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltyinä

Vihdin kunta

LIITE 21

Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltyinä 31.12.2013

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	Sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Käinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat			
Hankintameno 1.1.	1 121 607,25	3 834 091,33	4 955 698,58	26 462 233,31	127 855 040,00	52 659 630,86	14 362 024,52	6 013 701,93	227 352 630,62	24 875 724,73	257 184 053,93
Hankintameno lisäykset	23 612,00	0,00	23 612,00	1317 366,64	1034 754,22	801280,27	430 479,97	8 170 615,55	11 754 496,65	13 109,00	11791217,65
Hankintameno vähennyk.	0,00	0,00	0,00	457 465,91	25 655,49	0,00	29 750,00	627 973,27	1 140 844,67	506 379,36	1647 224,03
Hankintameno 31.12.	1 145 219,25	3 834 091,33	4 979 310,58	27 322 134,04	128 864 138,73	53 460 911,13	14 762 754,49	13 556 344,21	237 966 282,60	24 382 454,37	267 328 047,55
Avustukset 1.1.	4 000,00	272 439,86	276 439,86	0,00	14 402 047,27	1 111 278,06	446 369,41	572,23	15 960 266,97	0,00	16 236 706,83
Avustusten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 061,75	0,00	103 472,64	109 534,39	0,00	109 534,39
Avustusten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-225,50	0,00	225,50	0,00	0,00	0,00
Avustukset 31.12.	4 000,00	272 439,86	276 439,86	0,00	14 402 047,27	1 117 565,31	446 369,41	103 819,37	16 069 801,36	0,00	16 346 241,22
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	3 19 784,69	1 088 940,27	0,00	-1 408 724,96	0,00	0,00	0,00
Kertynyt sumupoisto 1.1.	1 077 415,93	2 409 003,00	3 486 418,93	0,00	58 231 305,49	29 377 321,59	13 338 096,87	752,71	100 947 476,66	0,01	104 433 895,60
Luov.kert.sumupoisto	0,00	0,00	0,00	0,00	18 190,80	0,00	29 750,00	0,00	47 940,80	0,00	47 940,80
Sumupoisto	36 860,16	475 361,37	5 12 221,53	0,00	5 171 383,68	1 896 232,94	5 23 806,79	10 597,27	7 602 020,68	0,00	8 114 242,21
Kertynyt sumupoisto 31.12.	1 114 276,09	2 884 364,37	3 998 640,46	0,00	63 384 498,37	31 273 554,53	13 832 153,66	11 349,98	108 501 556,54	0,01	112 500 197,01
Kirjanpitoarvo	30 943,16	949 726,96	980 670,12	27 322 134,04	65 799 425,05	23 270 235,12	930 600,83	12 032 796,63	129 355 191,67	24 382 454,36	154 718 316,15
Kertynyt poistoero 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	3 805 345,15	2 132,24	0,00	0,00	3 807 477,39	0,00	3 807 477,39
Poistoero	0,00	0,00	0,00	0,00	-189 199,44	-387,72	0,00	0,00	-189 587,16	0,00	-189 587,16
Tulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	122 003,74	0,00	10 500,00	0,00	132 503,74	322 575,27	455 079,01
P.eron poiskij.	0,00	0,00	0,00	0,00	-122 003,74	0,00	-10 500,00	0,00	-132 503,74	-322 575,27	-455 079,01
Epäsuora tulout	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	3 616 145,71	1 744,52	0,00	0,00	3 617 890,23	0,00	3 617 890,23
Tilikauden aikaiset pienhankinnat	700 541,19										
Kertapoistot käyttöomaisuudesta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 656,83	7 656,83	0,00	7 656,83

Ohjelmamuutoksen takia Hankintameno 1.1. ei sisällä avustuksia, kuten aiempina vuosina.

Kunnan yhdistellessä taseessa eliminoitu vesilaitoksen osuus 3.686.690 e.

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	409	387	390	384
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	182	181	32	31
Muut maa- ja vesialueet	27 527	26 662	26 900	26 047
Maa- ja vesialueet yhteensä	28 118	27 230	27 322	26 462

Vihdin kunnan sijoitukset:

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainat, muut lainat					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymäosuudet	Liikelaitosten peruspääom osuudet (vesilaitos)	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Joukkovelkakirjalainat	Saamiset konserniyhtiöt	Saamiset kunta yhtiöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 220 710,73	15 856,00	14 369 403,14	3 686 690,00	5 576 673,72	24 869 333,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset			13 109,00			13 109,00					0,00
Vähennykset	0,00	-6 158,00	-363 233,57		-136 987,79	-506 379,36		0,00			0,00
Siirrot erien välillä						0,00					0,00
Hankintameno 31.12.	1 220 710,73	9 698,00	14 019 278,57	3 686 690,00	5 439 685,93	24 376 063,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset						0,00					0,00
Arvonkorotukset						0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 220 710,73	9 698,00	14 019 278,57	3 686 690,00	5 439 685,93	24 376 063,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

VIHDIN KUNTA

LIITTEET 22 - 24

KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT, KUNTAYHTYMÄOSUUDET SEKÄ OSAKKUUSYHTEISÖT	Koti- paikka	Kunnan omistus osuus %	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus 1000 euro		
				osuus omasta po:sta 1000 €	vieraasta pääomas- ta 1000 €	tilikauden voitosta/ tappiosta
Yhdistelty pariarvomenetelmällä:						
Kiinteistö Oy Ala-Nummela	Vihti	100,00	100,00	26	0	0,0
Kiinteistö Oy Härköiläntie 1	Vihti	100,00	100,00	22	16	0,0
Kiinteistö Oy Härköiläntie 2	Vihti	100,00	100,00	22	14	0,0
Kiinteistö Oy Härköiläntie 3	Vihti	100,00	100,00	11	17	0,0
Nummelan Aluelämpö Oy	Vihti	60,00	60,00	933	2 748	129,8
Nummelan Teollisuustalo Oy	Vihti	100,00	100,00	576	266	32,7
Palman tieto-taito-keskus Oy	Vihti	55,30	65,86	1 180	72	7,6
Veikkoinkorpi I Oy	Vihti	100,00	100,00	355	5	39,3
Vihdin Yrityskeskus Oy, yhtiöllä ei ole toimintaa	Vihti	100,00	100,00	29	0	0,0
			Yhteensä	3 154	3 138	209,4
Yhdistelty suhteellisesti peruspääomaosuuksien mukaan:						
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	1,955647	1,955600	7 625	10 710	193,4
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayht.	Lohja	23,63	23,63	5 099	1 448	365,2
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	Vihti	76,0	76,00	2 680	6 329	-155,0
Uudenmaan erityispalvelut kuntayhtymä	Mäntsälä	3,5100	3,5100	372	1 788	-38,0
Uudenmaan liitto	Helsinki	2,130	2,130	34	36	1,50
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	4,31035	4,31035	67	16	7,0
			Yhteensä	15 877	20 327	374,1

Saamisten erittely

	Pitkäaikaiset 2013 e	Lyhytaikaiset 2013 e	Pitkäaikaiset 2012 e	Lyhytaikaiset 2012 e
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	353 936,06	0,00	369 869,48
Yhteensä	0,00	353 936,06	0,00	369 869,48
Saamiset valtiolta ja muilta				
Myyntisaamiset	270 000,00	1 495 444,70	295 841,44	1 682 103,97
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	1 150,62
Muut saamiset	665 424,00	964 777,98	870 565,00	1 209 565,57
Siirtosaamiset	0,00	1 742 576,92	0,00	151 176,16
Yhteensä	935 424,00	4 202 799,60	1 166 406,44	3 043 996,32
Saamiset yhteensä	935 424,00	4 556 735,66	1 166 406,44	3 413 865,80

Pitkä – ja lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Pitkäaikaiset siirtosaamiset:	11 256,83			
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Vihdin kunta:				
Siirtyvät korot muilta			11 592,00	23 184,00
Vihdin vesihuoltolaitos muut siirtosaamiset			8 030,00	11 399,85
Matkahuollon ennakon palautus			21 868,00	21 868,00
Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos, maksuosuuspalautus			14 641,00	28 766,00
Vihtori-työpajan lisämääräraha			0,00	30 000,00

Hiidenheimosäätiön avustus 2012	0,00	8 000,00
Varhemaksut	154 763,31	
Quattrorakennus Oy:n vastuutakaus	252 393,60	
Paloaseman vuokran oikaisu	510 967,89	
Taitoan palautus	36 014,20	
Keva-maksut, kuuluvat vuodelle 2014	667 558,91	
Muut siirtosaamiset	64 748,01	27 958,31
Yhteensä	1 742 576,92	151 176,16

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Siirtyvät korot	11 592,00	23 276,34	11 592,00	23 184,00
Kelan korvaus työterveyshuollon järj.	173 531,09	153 790,72	0,00	0,00
EU-tuet ja avustukset	10 556,51	11 550,85	0,00	0,00
Keva-maksut	673 144,80	2 179,97	667 558,91	0,00
Muut tulojäämät	382 195,36	753 688,82	1 063 426,01	127 992,16
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 251 019,76	944 486,70	1 742 576,92	151 176,16
SIIRTOSAAMISET YHTEENSÄ	1 262 276,59	944 486,70	1 742 576,92	151 176,16

Korjattu esitystapa KILAn ohjeen mukaiseksi.

Rahoitusarvopaperien jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Osakkeet ja osuudet				
Jälleenhankintahinta	42 751,31	36 689,09	28 203,45	24 029,89
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 299,34	12 299,34	9 649,20	9 649,20
Erotus	30 451,97	24 389,75	18 554,25	14 380,69
Sijoitukset joukkovelkakirjalainainstrumentteihin				
Jälleenhankintahinta	735 782,47	866 685,48	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	735 865,58	866 385,78	0,00	0,00
Erotus	-83,11	299,70	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset				
Jälleenhankintahinta	1 157 814,00	1 159 074,00	1 157 814,00	1 159 074,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
Erotus	316 874,36	318 134,36	316 874,36	318 134,36
Yhteensä rahoitusarvopaperit erotus 31.12.	347 243,22	342 823,81	335 428,61	332 515,05

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Oman pääoman erittely				
Peruspääoma 1.1.	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00		
Peruspääoma 31.12.	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Arvonkorotusrahasto 1.1.	181 575,86	180 295,04	31 575,86	30 295,04
Lisäykset	0,00	1 280,82	0,00	1 280,82
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	181 575,86	181 575,86	31 575,86	31 575,86
Muut omat rahastot				
Muut konsernin rahastot 1.1	842 038,67	876 830,17	-	-
Siirrot rahastoon	476,70	47 452,40	-	-
Siirrot rahastosta	0,00	-82 243,90	-	-
Kuntayhtymä osuuden muutos	0,00	0,00	-	-
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	842 515,37	842 038,67	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	13 334 943,32	17 557 083,26	12 530 359,34	16 151 214,24
Edellisten tilikausien virheiden oikaisut	251 613,21	-20 967,27	251 613,21	0,00
Lisäykset	646 781,45	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-133 595,19	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	14 233 337,98	17 402 520,80	12 781 972,55	16 151 214,24
Tilikauden alijäämä-/ylijäämä+	-1 632 612,44	-4 067 577,48	-2 165 026,62	-3 620 854,90
Yhteensä	12 600 725,54	13 334 943,32	10 616 945,93	12 530 359,34
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	64 617 443,11	65 351 184,19	61 641 148,13	63 554 561,54

Oikaistu kohdasta vuoden 2012 tilikauden yli-/alijäämää -259.186 e. Kyse viime hetken muutoksesta vuonna 2013. Tilinpäätöksessä luku on oikein.

Erittely poistoerosta

	Vihti 2013	Vihti 2012
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	3 617 890,23	3 807 477,39

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua. (Vuonna 2013 lyhennykset 1.1.2019 jälkeen.)

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Joukkovelkakirjalainat			0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	19 527 648,08	26 871 995,18	14 598 818,69	21 668 285,36
Pitkäaikaiset velat yhteensä	19 527 648,08	26 871 995,18	14 598 818,69	21 668 285,36

Lyhennykset erääntymisvuosittain (Vihdin kunta)

Vuonna 2013	10 169 466,67	10 169 466,67
Vuonna 2014	10 169 466,67	10 169 466,67

Vuonna 2015	10 169 466,67	10 169 466,67
Vuonna 2016	9 469 466,67	9 469 466,67
Vuonna 2017	8 869 466,67	8 869 466,67
Vuonna 2018	7 069 466,67	7 069 466,67
Vuonna 2019	5 069 466,67	5 069 466,67
Vuonna 2020	3 269 470,02	3 269 470,02
Vuonna 2021	955 432,00	955 432,00
Vuonna 2022	955 432,00	955 432,00
Vuonna 2023	955 432,00	955 432,00
Vuonna 2024	898 786,00	898 786,00
Vuonna 2025	842 100,00	842 100,00
Vuonna 2026	842 100,00	842 100,00
Vuonna 2027	773 100,00	773 100,00
Vuonna 2028	37 500,00	37 500,00

Pakolliset varaukset

	Konserni 2013 1000 e	Konserni 2012 1000 e	Vihti 2013 1000 e	Vihti 2012 1000 e
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus/HUS	48	54		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus/HUS	839	718		
Ympäristövastuuvaraus /HUS	4	1		
Muu pakollinen varaus/HUS	23	28		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	914	801	0	0

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista saman konsernin tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille.

	Pitkäaikaiset 2013 e	Lyhytaikaiset 2013 e	Pitkäaikaiset 2012 e	Lyhytaikaiset 2012 e
Vieras pääoma				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	48 535,58	0,00	70 073,03
Yhteensä	0,00	48 535,58	0,00	70 073,03
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	94 342,19	0,00	537 184,22
Yhteensä	0,00	94 342,19	0,00	537 184,22
Velat valtiolle ja muille				
Saadut ennakot	1 138 637,54	246 661,05	1 318 716,56	718 631,60
Ostovelat	0,00	4 261 242,34	0,00	2 377 092,58
Muut velat	7 629 862,80	1 102 937,22	7 200 299,11	1 049 050,72
Siirtovelat	0,00	8 055 748,08	0,00	6 799 310,53
Yhteensä	8 768 500,34	13 666 588,69	8 519 015,67	10 944 085,43
Vieras pääoma yhteensä	8 768 500,34	13 809 466,46	8 519 015,67	11 551 342,68

Shekkilimiitti

Vihdin kunnalla ei ole shekkilimiittiä.

Konserni

Uudenmaan Erityispalvelujen kuntayhtymä

5 500 000 e käyttämätön shekkilimiitti

Muut velat erittely

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Muut velat – pitkäaikainen				
Liittymismaksut Vihdin vesihuoltolaitos				
Vesiliittymismaksut	2 320 848,20	2 188 952,15	2 320 848,20	2 188 952,15
Viemäri liittymismaksut	5 309 014,60	5 011 346,96	5 309 014,60	5 011 346,96
Muut liittymismaksut	1 471 927,48	1 418 328,52	0,00	0,00
Muut velat	4 823,30	7 728,40	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	9 106 613,58	8 626 356,03	7 629 862,80	7 200 299,11

Vihdin vesihuoltolaitoksen liittymismaksut on muutettu 1.4.2004 palautuskelpoisiksi. Kunnanvaltuusto 10.5.2004 § 27.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Siirtyvät korot	246 455,61	312 918,05	233 937,12	293 613,33
Lomapalkkajaksotukset	11 854 566,80	11 524 636,83	4 701 789,02	4 435 186,10
Tuntipalkkojen lomakorvausjaksotus	351 229,25	394 631,40	349 753,69	390 677,78
Erilliskorvausten jaksotus	273 946,23	225 874,06	89 937,57	70 934,76
Henkilösivukuluvelat	870 842,01	860 232,98	579 049,00	573 051,11
Valtionosuusennakot	602 072,67	704 200,97	602 072,67	704 200,97
Vuokratakuut	12 102,43	11 911,58	12 102,43	11 911,58
Potilasvakuutus /HUS	115 661,60	116 538,59	0,00	0,00
Muut siirtovelat	714 556,84	501 584,11	1 487 106,58	319 734,90
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 041 433,44	14 652 528,57	8 055 748,08	6 799 310,53
Siirtovelat yhteensä	15 041 433,44	14 652 528,57	8 055 748,08	6 799 310,53

HUOLLETTAVIEN VARAT

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Huollettavien varat ja pääomat 31.12.	229 209,71	168 522,50	0,00	0,00

Siirtynyt Vihdin kunnalta Perusturvakuntayhtymä Karviaisen hoidettavaksi.

Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus

	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus		
Taseen saamisiin merkitty määrä 31.12.	649 585,67	702 746,67

Siirtynyt 12.3.2009 Kansaneläkelaitoksen perittäväksi. Esitystapa muutettu Kilan ohjeiden mukaiseksi.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2013 e	Konserni 2012 e	Vihti 2013 e	Vihti 2012 e
Kunta ei ole antanut velkojen vakuudeksi kiinnityksiä kiinteistöihin tai pantannut osakekirjoja.				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 098 624,00	2 788 734,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 199 148,00	2 828 336,00		
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	13 674,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 199 148,00	2 828 336,00		

Vakuudet

	Konserni 2013	Konserni 2012	Vihti 2013	Vihti 2012
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	22 415,00	22 415,00	0	0
Yhteensä	22 415,00	22 415,00	0	0

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni 2013	Konserni 2012	Vihti 2013	Vihti 2012
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	248 741,00	221 585,00	68 006,03	74 278,88
Myöhemmin maksettavat	338 566,00	227 774,00	134 050,73	66 255,58
Yhteensä	587 307,00	449 359,00	202 056,76	140 534,46

Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset	2013	2012
Alkuperäinen pääoma	2 790 000	2 790 000
Jäljellä oleva pääoma	872 640	1 146 184

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	2013 e	2012 e
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	124 947 953,02	106 768 622,53
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	83 796,94	75 428,68
Muut kunnan taloudelliset vastuut yhteensä	125 031 749,96	106 844 051,21

MUUT KUNTA KOSKEVAT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni 2013	Konserni 2012	Vihti 2013	Vihti 2012
Sopimusvastuut				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			17 631 515	16 696 257
Jäljellä oleva pääoma	8 535 583	7 616 479	8 128 766	7 481 441
Vuokravastuut	9 794 762	8 225 808	1 789 843	1 194 286
Maankäyttösopimukset	6 661 975	8 207 043	6 661 975	8 207 043
Maankäyttösopimusten kunnan vastuut vuosittain				
		2013		825 455
		2014	1 168 075	1 144 500
		2015	4 710 700	4 534 000
		2016	783 200	722 500
			6 661 975	8 207 043
Kunnan taseen ulkopuoliset koulujen tilit	34 061	28 254	34 061	28 254
Sopimusvastuut yhteensä				
Johdannaissopimukset				
Korkotermiinit				
Käypä arvo	-104 808	-245 698	-51 513	-220 636
Kohde-etuuden arvo (alkuper 8.000.000,00 kunnalla)			4 400 000	5 200 000
Sähköjohdannaiset				
Sähköjohdannaissopimusten arvo	-56 955	-31 469	0	0
Kiinteistöjen palautuksen alainen arvonlisävero vuosittain				
Huomioitu EYTI:n tuomio 30.3.2006 C-184/04. Vuosittain huomioitava määrä on 1/5 alkuperäiseen vähennykseen oikeuttavasta veronmäärästä. Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.				
Vuodelta 2013 Pääkslahden entinen vanhainkoti (60%)				
Arvonlisäverojen palautusvastuu	384 859	379 002	2 277	3 036
<hr/>				
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	754 261	687 895	0	0
Velvoite tehdä pääomasijoituksia	3 227	6 454	0	0
Liitteen vastuut yhteensä	26 006 965	24 873 768	16 565 409	16 693 424

Siirretty korkojohdannaiset liitteeltä Muut kunnan taloudelliset vastuut liitteelle Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt ja muutettu esitystapa ja liitteen nimi Kilan ohjeiden mukaiseksi.
Korjattu vuoden 2012 luku kunnan osalta: arvonlisäverojen palautusvastuu oli puuttunut loppusummasta.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	2013 lkm	2012 lkm
Konsernihallinnon keskus		
Konsernihallinto	4	4
Yhteensä	4	4
Hallintokeskus		
Hallinto ja talous	22	23
Ruoka- ja siivouspalvelut	147	145
Yhteensä	169	168
Sivistyskeskus		
Koulutus	479	479
Kulttuuri ja vapaa-aika	56	52
Varhaiskasvatus	438	426
Yhteensä	973	957
Tekninen keskus		
Ympäristöpalvelut	11	12
Tilapalvelut	28	26
Vesilaitos	14	14
Tukipalvelut	2	3
Kunnallistekniset palvelut	30	31
Maankäyttöpalvelut	23	21
Yhteensä	108	107
Kaikki yhteensä	1 254	1 236

Kunnan tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut	2013 e	2012 e
Palkat ja palkkiot	37 603 652,60	36 404 836,44
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	9 545 523,08	9 134 745,45
Muut henkilösivukulut	2 124 841,03	2 142 252,59
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-518 850,68	-790 057,48
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	48 755 166,03	46 891 777,00
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	394 614,71	342 102,71
Yhteensä henkilöstökulut	49 149 780,74	47 233 879,71

Tilintarkastajan palkkiot

	2013	2012
	e	e
KMPG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 950,15	18 612,50
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	400,00	1 111,25
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	11 350,15	19 723,75
PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 504,70	
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	20 854,85	19 723,75

Luettelot ja selvitykset

2013

VIHDIN KUNTA

TOSITELAJIT

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
BUDSI	Talousarvio	001
ALKUS	Alkusaldot	170
ENSKAT	Ensikassakirjatositteet; kaikki käteiskassat, joilla on oikeus tulojen lisäksi maksaa myös menoja.	160
INVAKT	Investointien aktivointi	165
KASSA	Tiliotteiden kirjaukset	150
LASKUT	Myyntireskontran laskut	130
MAKSU	Maksut	120
MUISTB	Muistiot, tilioikaisut, sis. laskutukset käyttöomaisuusaktivoinnit ja tilitykset	110
MUISTS	Muistiot, sähköiset	111
OSTOK	Ostolaskut	930
PALKAT	Palkkasiirrot	100
SISÄIS	Sisäiset siirrot excel-tiedostoista Raindanceen; sisäiset ja vyörytykset	165
TAM10	Lisätalousarvio	910
TIMMIP	Päivähoidon ja liikuntatoimen laskutukset	147
TUOTE	Tuotemäärät	003
TUOTEB	Tuotebudjetti	002
VIITES	Viitesirrot	140
MATLAS	M2-matkalaskut	250
RUOKAH	Ruokahuollon ja siivouksen sisäiset laskutukset	148
MMAKSU	Ostolasku, manuaalikohtistus hyvityslaskulle	120

Ostolaskut skannataan Raindance-portaaliin Kunnan Taitoassa, josta myös laskujen maksatus hoidetaan keskitetysti.

KÄYTETYT TILIKIRJAT 2013

Päiväkirja sähköisenä
Vientilistaus atk-tulosteena
Palkkalistaukset atk-tulosteena
Tasekirja sidottuna
Tase-erittelyt sidottuina
Liitetietojen erittelyt sidottuina
Ostoreskontra atk-tulosteena
Myyntireskontra atk-tulosteena

Kunnan ostolaskut ovat sähköisessä muodossa Raindance-kirjanpito- ja ostoreskontrajärjestelmässä.

Muistioista osa on sähköisessä muodossa Raindance-kirjanpitojärjestelmässä.

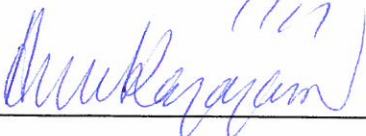
Vihdin kunta

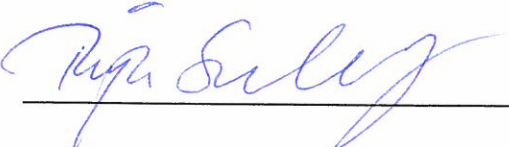
Allekirjoitukset ja merkinnät

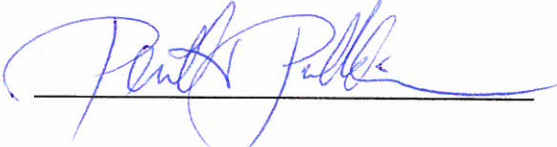
2013

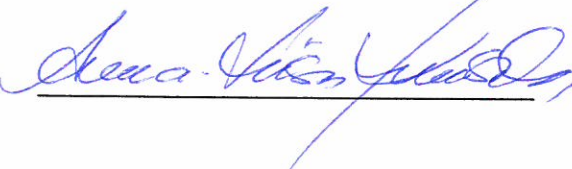
Vihdissä 24. päivänä maaliskuuta 2014

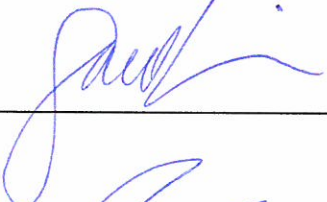

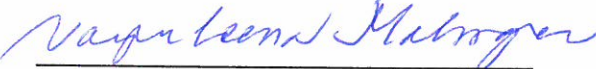
1117

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vihdissä 5.5. 2014

PwC Julkistarkastus Oy

Topi Katajala
JHTT

Eriytetyt tilinpäätökset

2013

Vihdin kunta
Tilapalvelun taseyksikkö

Tuloslaskelma 2013

		01.01. - 31.12.2013	01.01. - 31.12.2012
Liikevaihto	+	12 894 061,17	11 833 422,52
Valmistus omaan käyttöön	+	128 267,35	123 139,59
Materiaalit ja palvelut		5 228 400,51	4 947 093,43
Aineet ja tarvikkeet		3 324 371,42	3 556 448,73
Ostot tilikauden aikana	-	3 324 371,42	3 556 448,73
Varastojen lisäys (+) ja vähennys (-)	+/-		
Palvelujen ostot	- -	1 904 029,09	1 390 644,70
Henkilöstökulut		1 141 021,99	1 159 786,61
Palkat ja palkkiot	-	860 074,91	873 478,64
Henkilösivukulut		280 947,08	286 307,97
Eläkekulut	-	225 193,05	225 953,58
Muut henkilösivukulut	- -	55 754,03	60 354,39
Poistot ja arvonalentumiset		4 931 985,68	4 765 589,77
Suunnitelman mukaiset poistot	-	4 931 985,68	4 765 589,77
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 213 431,81	940 990,39
Liikeylijäämä	+	507 488,53	143 101,91
Rahoitustuotot ja -kulut		1 358 139,73	1 637 879,24
Muille maksetut korkokulut	-	1 115 414,53	1 447 490,63
Korvaus peruspääomasta	-	242 325,79	190 243,87
Muut rahoituskulut	- +/-	399,41	144,74
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	+	-850 651,20	-1 494 777,33
Satunnaiset tuotot ja kulut		0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	+	252 393,60	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	+	-598 257,60	-1 494 777,33
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-	189 199,44	189 199,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-	-409 058,16	-1 305 577,89

Vihdin kunta

Tilapalvelun taseyksikkö

Tase 31.12.2013

VASTAAVAA	31.12.2013	31.12.2012
A PYSYVÄT VASTAAVAT	72 292 554,54	72 790 951,48
I Aineettomat oikeudet	24 674,87	59 223,47
2. Muut pitkävaikutteiset menot	24 674,87	59 223,47
II Aineelliset hyödykkeet	70 217 901,10	70 564 239,73
1. Maa- ja vesialueet	2 112 818,67	2 111 672,82
2. Rakennukset	63 802 205,31	67 300 952,63
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	102 855,77	113 831,21
4. Koneet ja kalusto	8 412,32	25 236,20
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 191 609,03	1 012 546,87
III Sijoitukset	2 049 978,57	2 167 488,28
1. Osakkeet ja osuudet	1 184 875,51	1 321 846,48
3. Muut lainasaamiset	865 103,06	845 641,80
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 172 842,52	1 708 468,16
I Vaihto-omaisuus	197 633,25	238 341,26
II Saamiset	975 209,27	1 470 126,90
Pitkäaikaiset	615 424,00	820 565,00
4. Muut saamiset	615 424,00	820 565,00
Lyhytaikaiset	359 785,27	649 561,90
1. Myyntisaamiset	31 193,44	38 056,30
4. Muut saamiset	328 591,83	611 505,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	73 465 397,06	74 499 419,64
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	31 831,96	8 077 526,19
I Jäännöspääoma	31 831,96	8 077 526,19
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 616 145,71	3 805 345,15
1. Poistoero	3 616 145,71	3 805 345,15
D VIERAS PÄÄOMA	69 817 419,39	62 616 548,30
Pitkäaikainen	55 867 862,04	50 272 462,04
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 867 862,04	50 272 462,04
Lyhytaikainen	13 949 557,35	12 344 086,26
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 358 282,67	8 953 682,67
7. Ostovelat	4 091 491,13	2 795 877,99
9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	37 042,22	41 127,49
10. Siirtovelat	462 741,33	553 398,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	73 465 397,06	74 499 419,64

Vihdin Vesi

Tasekirja 2013

KUVAT: AKI RASK
KANSI: SHUTTERSTOCK

Sisältö

1	TOIMINTA-AJATUS	4
2	JOHTAJAN KATSAUS	5
3	VIHDIN VEDEN ORGANISAATIO	6
	Henkilöstö	6
	Johtokunta	6
4	KESKEISET TAPAHTUMAT VUONNA 2013	8
	Vuosi 2013 pähkinänkuoressa	11
5	ASIAKKAAT	12
6	YHTEISTYÖTAHOT	13
7	VIESTINTÄ	13
8	TOIMINTAYMPÄRISTÖ	14
9	VUODEN 2013 TAVOITTEET	16
10	TALOUSVEDEN TUOTANTO JA VERKOSTOT	17
11	JÄTEVESIEN PUHDISTAMINEN JA VESIENSUOJELU	18
12	TOIMINNAN TULEVIA NÄKYMIÄ	21
13	TALOUS	22
14	TULOSLASKELMA JA TALOUSARVIOVERTAILU	23
15	RAHOITUSLASKELMA JA TALOUSARVIOVERTAILU	24
16	INVESTOINNIT JA TALOUSARVIOVERTAILU	25
17	TULOSLASKELMA	26
	Tunnusluvut	26
18	TASE	27
19	TASE LAJEITTAIN	28
20	RAHOITUSLASKELMA	31
	Rahoituslaskelman tunnusluvut	31
21	INVESTOINNIT	32
22	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	33
23	TASEEN LIITETIEDOT	34
24	POISTOSUUNNITELMA	37
25	ALLEKIRJOITUKSET	39

1. Toiminta-ajatus

Vihdin Vesi on kunnan omistama liikelaitos, jonka tehtävänä on järjestää toiminta-alueellaan laadukkaat ja kustannustehokkaat vesihuoltopalvelut. Toiminta-alueella asuu noin 25 000 henkilöä.

Vesijohtoverkostossa virtaa hyvälaatuista pohjavettä ja jätevedenpuhdistamot toimivat tehokkaasti ympäristöasiat huomioiden.

Osaava henkilöstömme on motivoitunutta ja kehitämme jatkuvasti vesialan osaamistamme ja omaa ydintoimintaamme.

2. Johtajan katsaus

Vihdin Veden talous perustuu asiakkaille tarjottavista palveluista saataviin maksutuloihin. Omistaja, Vihdin kunta, haluaa myös kohtuullista tuottoa sijoittamalleen pääomalle.

Vuosi 2013 oli toiminnallisesti hyvä ja taloudellisesti 456 000 euron tulostavoitteesta jäätiin 170 000 euroa. Liikevaihto oli 3 812 000 euroa. Se jäi talousarviosta 140 000 euroa, mutta oli 180 000 euroa suurempi kuin edellisvuonna.

Vuonna 2013 pumpattiin vettä noin 58 000 m³ enemmän kuin vuonna 2012, mutta myydyin veden määrä väheni 8 000 m³ edellisvuodesta. Vettä kului vesiosuuskuntien verkostojen käyttöönottoavaiheissa huuhteluihin sekä aktiivihiilen vaihtamisen yhteydessä. Putkistosaneerauksien yhteydessä löydettiin myös muutama vuotokohata. Vuotojen selvittelyä jatketaan edelleen.

Toimintavuoden aikana hyvän, laatuvaatimukset täyttävän talousveden toimittaminen asiakkaille pystyttiin turvaamaan hyvin. Luontolan vedenottamolla vaihdettiin hiili aktiivihiilisuodattimiin.

Syksyllä 2013 vedenottamoilla optimoitiin alalointeja konsulttiselvityksen pohjalta.

Nummelan jätevedenpuhdistamolle tilattiin marraskuussa kalvobioreaktori- eli MBR-koelaitos. Laitoksen toiminnasta on tekeillä diplomityö, jonka tulokset valmistunevat vuoden 2014 lopulla. Ympäristövaikutusten arviointi (YVA)-raportti valmistuu puolestaan kesäksi 2014. YVA:ssa arvioidaan eri vaihtoehtoja Vihdin jätevesien

puhdistuspaikoiksi tulevaisuudessa. Nyt jo tiedetään, että jätevesien puhdistaminen paikallisesti on kustannustehokasta.

Syksyllä ELY-keskus näytti vihreää valoa sille, että Itämerirahaa saataisiin jätevedenkäsittelyn tehostamiseksi suunnattuun hankkeeseen. Paikalliseen puhdistamiseen kannustaa myös ympäristöministeriön ja ympäristökeskuksen lokakuun alussa julkaisema tiedote, jonka mukaan rannikkovesien tila on heikompi kuin järvi- ja jokivesien. Muun muassa Suomenlahden rannikkovedet ovat huolestuttavassa kunnossa.

Seija-myrskyn aikaan joulukuussa sähkökatko koetteli haja-asutusalueen jäteveden pumppaamoja, joita ei saatu heti toimintaan. Pumppaamoiden ylivuodoilta kuitenkin vältyttiin varajärjestelmien avulla. Erinomaisesti lupaehtoihinsa yltävän Nummelan jätevedenpuhdistamon toimintavarmuudesta pitää huolen kiinteästi puhdistamojärjestelmään kytketty varavoimakone.

Kiitämme Tapion kanssa henkilöstöämme hyvin tehdystä työstä ja yhteistoiminnasta toimintavuonna 2013. Kiitos kuluneesta vuodesta kuuluu myös asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme. Vihdin Veden uuden johtokunnan toimikausi alkoi vuoden 2013 alussa. Kiitämme johtokunnan entisiä ja uusia jäseniä panostuksesta Vihdin Veden toiminnan kehittämiseksi.

Vihdissä 31.12.2013

Hilkka Peltoharju
vs. vesilaitoksen johtaja

Vihdin Veden johtaja Tapio Lankinen jäi vuorottelupaalle marraskuun lopussa ja aloitin hänen sijaisenaan 1. joulukuuta 2013. Tapio kertoi, että henkilöstön osaanminen ja sitoutuminen toiminnan jatkuvaan kehittämiseen on erinomaista.

Johtajana haluan ylläpitää henkilöstön tyytyväisyyttä ja pyrin aina toimimaan yhteisöllisesti ja valmentavasti. Arvostan jokaisen työntekijämme taitoja ja osaamista.

Ihmiset ovat erilaisia ja osaamista on erilaista. Suurin osa työhön liittyvästä oppimisesta tapahtuu työpaikalla uusia menetelmiä kokeilemalla ja siihen liittyvää tietoa keskustellen jakamalla.

3. Vihdin veden organisaatio

Vihdin Vesi on kunnan liikelaitos, jota kuntalain mukaisesti johtaa johtokunta. Se asettaa vesihuoltolaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille.

Vuonna 2013 johtokunta kokoontui kuusi kertaa.

Vihdin Vesi noudattaa kunnan henkilöstöstrategiaa. Yksi tärkeä menestystekijä on osaava, työhönsä sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Säännöllisissä ja suunnitelmallisissa työpaikkakokouksissa tiedotetaan ajankohtaisista asioista sekä käydään läpi onnistumiset ja kehittämiskohteet.

Laitosta johtaa vesilaitoksen johtaja, ja vesihuollon operatiivisena johtajana toimii vesihuoltomestari. Vesihuollon liittymis- ja käyttö sopimukset sekä niihin liittyvä myyntireskontra, asiakaslauskutus ja perintä hoidetaan Vihdin

Johtokunta

Jäsenet:

Puheenjohtaja
Markku Eurajoki (kesk)
Varapuheenjohtaja
Leila Terkomaa (sdp)
Jaana Laine (kok)
Sampo Ali-Jaakkola (ps)
Asiantuntijajäsen
Hannu Nummela
Kunnanhallituksen edustaja
Varpu-Leena Malmgren

Varajäsenet:

Pasi Saario
Paula Savinko
Kati Helanto-Vääänen
Hannu Tanskanen
Rauno Kujanpää

Vedessä. Tehtävistä vastaavat vesihuoltosihteerit. Vedentuotannosta, vesihuoltoverkostosta ja pumppaamoista vastaavat prosessimestari ja neljä verkostoasentajaa ja jätevedenpuhdistamoista kaksi puhdistamonhoitajaa ja kaksi laitosiestä. Lisäksi laitoksessa työskenteli kaksi kesäharjoittelijaa vuonna 2013.

Vuonna 2013 Vihdin Veden henkilöstön koulutusohjelmaan sisältyi

työntekijöiden vesityökorttien uusimiseen liittyvää koulutusta. Harri Hampori suoritti vesihuoltomestarin tutkinnon kaksivuotisen koulutautumisen jälkeen. Koulutuspäiviä Vihdin Vedessä oli yhteensä 64.

Henkilöstön osaamista ja tulevia osaamistarpeita on kartoitettu kehityskeskustelujen yhteydessä, ja näitä osaamiskartoituksia hyödynnetään koulutussuunnittelun pohjana.

Vihdin Veden henkilökunta

Lankinen Tapio

(vuorotteluvapaalla 29.11.2013 alkaen)

Vs. Hilikka Peltoharju 1.12.2013 alkaen
Vesilaitoksen johtaja

Hakala Jari

Vesihuoltomestari

Blom Reija

Vesihuoltosihteeri (opintovapaalla 31.5.2013 asti)

Lindström Marjatta

Vesihuoltosihteeri (sijainen 31.5. asti)

Turunen Terja

Vesihuoltosihteeri

Marttila Jukka

(vuorotteluvapaalla 3.6.–27.9.2013)

Prosessimestari

Pohjaranta Marko

Verkostoasentaja,
prosessimestarin sijainen

Tiihonen Kari

Vesihuoltoasentaja

Valtonen Hannu

Vesihuoltoasentaja

Viitala Hannu

Vesihuoltoasentaja

Hampori Harri

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamo
Puhdistamonhoitaja

Kaltainen Heikki

Nummelan jätevedenpuhdistamo
Puhdistamonhoitaja

Kivi Juha

Nummelan jätevedenpuhdistamo
Laitosmies

Haasto Jukka

Nummelan jätevedenpuhdistamo
Laitosmies

Uutela Toni

Harjoittelija
18.2.–22.2.2013 ja 4.6.–30.8.2013

Lankinen Matias

Harjoittelija 4.3.–30.8.2013

*Johtokunta (vas.): Jaana Laine, Leila Terkoma, Sampo Ali-Jaakkola,
Hannu Nummela, Varpu-Leena Malmgren ja Markku Eurajoki.*

4. Keskeiset tapahtumat vuonna 2013

VESILAITOS

- Vihdin Veden vedenotto turvataan neljästä pohjavedenot- tamosta, jotka ovat Luontola, Lankila, Isolähde ja Lautoja. Ne sijaitsevat Nummelanhar- jun pohjoisrinteellä. Vedenot- tamoiden yhtenäistarkkailuoh- jelma päivitettiin kesäkuussa 2013. Ohjelman avulla pyritään pohjaveden tilan ja siinä tapah- tuvien muutosten kokonaisval- taiseen tarkasteluun ja siten ennakoimaan mahdollisia hai- tallisia muutoksia. Tavoitteena on ryhtyä hyvissä ajoin tarvit- taviin toimiin mahdollisten on- gelmatilanteiden välttämiseksi. Yhtenäistarkkailutyö 2013–2014 tilattiin Ramboll Finland Oy:ltä.
- Luontolan vedenottamon raa- kavedessä on liuotainaineita, joita poistamaan on noin kym- menen vuotta sitten rakennettu aktiivihiihliisuodattimet. Valvon- tatutkimusohjelman mukaises- sa jatkuvassa ja jaksottaises- sa näytteidenotossa havaittiin kesäkuussa 2013 kohonneita trikloori- ja terakloorieteenipi- toisuuksia. Talousvesiasetuk- sen mukaiseen sallittuun mak- simipitoisuuteen, joka on 10 mikrogrammaa vesilitraa koh- den, oli vielä matkaa. Aikaisem- pien säästöohjelmien johdosta vaihtohiilivarastoinnista omal- la vedenottamolla on luovuttu. Aktiivihiihi tilattiin ja hiilen- vaihtoputkistot rakennettiin. Lokakuun 14. päivä aloitettiin hiilenvaihto.
- Syksyn aikana vedenottamoilla tehtiin alikalointien hienosää- tötä konsultin tekemän laskel- man perusteella. Optimointia tehdään kuparikorroosion mi- nimoimiseksi. Verkostoveden pH:n optimointi riippuu kul- loisenkin vedenottamon veden

laadusta. Toisaalta, jos veden pH on liian korkea, se lisää kalkki- saostumien muodostumista lämminvesilaitteisiin.

JÄTEVEDENPUHDISTAMOT

- Vihdin Veden jätevedenpuh- distamot sijaitsevat Numme- lassa Höytiönnummella ja Vih- din kirkonkylässä Hiidenveden rannalla. Molemmat ovat biolo- giskemiallisia puhdistamoita.
- Jätevedenpuhdistamoiden kuor- mitustarkkailu vuosiksi 2013 ja 2014 tilattiin Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö Ry:ltä.

- Vihdin jätevesien käsittelyn vaihtoehtoja selvittämään eli YVA- menettelyn tekijäksi va- littiin SITO Oy.

Nummela

- Nummelan puhdistamolla kä- sitellään noin 16 000 asukkaan viemäriverdet ja yritystoiminnan jätevedet viemärintialueella. Puhdistamolla käsitellään myös haja-asutusalueen kiinteistöjen loka- ja sakokaivolietteet sekä kirkonkylän puhdistamon yli- jäämälietteet.

- Märkinä aikoina viemäriverkostoon pääsee vuoto- ja hulevesiä.
- Puhdistetut jätevedet lasketaan ojaan, joka laskee Risubackajoen kautta Siuntionjoen vesistöön. Lupaehdot tiukkenivat typenpoistotehon suhteen 1.6.2010 alkaen. Automaatit keräävät tulevasta, esiselkeytetystä ja käsitellystä jätevedestä 24 tunnin kokoomanäytteet kerran kuukaudessa. Kesäkaudella tarkkailua täydennettiin analysoimalla vesistöön johdetun veden hygienian indikaattoribakteerit.
- Nummelassa saostuskemikaalina käytetään ferrisulfaattia ja typenpoiston tehostamiseksi prosessiin syötetään metanolia.
- Työterveyshuolto teki 4.9.2012 Nummelan puhdistamolla työhygieenisen selvityksen. Selvityksessä tutkittiin välppätilan kemiallisia ja mikrobiologisia altisteita. Välppätilassa esiintyneet metyylimerkaptani- ja rikkivetytipoisuudet olivat niin merkittäviä, että välppätilan ilmanlaatua oli parannettava teknisin keinoin. Helmikuussa 2013 otettiin välppätilassa käyttöön hajunpoistoyksikkö, joka torjuu rikkivedyn muodostu-

mista hapettamalla. Vetyperoksidia syötetään prosessiin välppätilassa.

- Huhtikuussa sakeuttamoon tehtiin iso huolto: sakeuttamo tyhjennettiin, se pestiin ja seinämät piikattiin puhtaiksi. Piikkauksen suoritti Lokapalvelu Eerola Oy. Huoltotoimenpide tarvittiin, sillä sakeuttamosta irtoili kovia paloja, jotka tukkivat putkistoa ja rasittivat pumppuja, mikä haittasi lietteen kuivausta.
- Puhdistamolla kuivattu liete kuljetetaan Envor Biotech Oy:lle Forssaan kompostoitavaksi.
- Karhujärven suojeluyhdistyksen hallitus vieraili puhdistamolla 21.2.2013.
- Vihdin Veden johtokunta tutustui Nummelan puhdistamoon 29.4.2013.
- Intian Suomen-suurlähettiläs vieraili Nummelan jätevedenpuhdistamolla 6.8.2013. Mukana vierailulla oli kunnanjohtaja **Sami Miettinen**.

Kirkonkylä

- Vihdin kirkonkylän puhdistamolla käsitellään noin 4 000 asukkaan jätevedet. Puhdistamolla otettiin käyttöön jatkuva-toiminen hiekkasuodatin vuonna 2005. Saostuskemikaalina käytetään polyalumiinikloridia. Puhdistetut jätevedet lasketaan Hiidenveden Kirkkojärveen.
- Ympäristölupaehdojen mukaan ammoniumtyppipitoisuus saa olla enintään 4 mg/l, kun tuleva vesi on yli +12°C. Tärkeitä asioita puhdistamon toiminnassa ovat nitrifikaation eli ammoniumtypenpoiston nopea käynnistyminen keväällä ja hulevesien viemäriverkostoon pääsyn vähentäminen.
- Asetettuja raja-arvoja ei saavutettu vuonna 2013, vaan keskimääräinen ammoniumtyppipitoisuus oli 14 mg/l ja nitrifikaatioaste 79 %.
- Tasausallasta käytetään virtaamien tasaamiseen ja väliaikaisena vesivarastona huolto- ja korjaustilanteissa. Tasausaltan reunat korjattiin maaliskuussa, jotta kiintoaineen pääsy altaaseen ja edelleen puhdistusprosessiin estettäisiin. Reunoille

asennettiin suodatinkangas ja päälle louheksiä.

- Hiekkasuodattimessa oli saostumia, ja laitos pysäytettiin kuluksen vuoden aikana viisi kertaa pesun vuoksi. Helmikuun 26. päivänä vaihdettiin suodatinhiekkä.
- PAC Solution Oy:n kanssa toteutettiin huhti-toukokuussa kehitysprojekti, jossa oli tarkoitus helpottaa nitrifikaation käynnistymistä vetyperoksidilisäyksellä. Nitrifikaatiota ei saatu toivotusti käynnistymään. Sähkökatkos marraskuussa vahingoitti prosessiohjauksen logiikan, sillä Fortumilta ei saatu ilmoitusta tulevasta suunnitellusta sähkökatkosta.

VERKOSTO

- Vuonna 2013 ilmestyi "Vaara vaanii kaivannossa" -opas, joka on tiivis ja käytännöllinen ohje ja sopii mitoiltaan työhaalareiden taskuun työmaalle. Oppaassa kerrotaan, miten rakennushankkeessa otetaan huomioon kaivannon turvallinen toteuttaminen. Siinä kuvataan myös tehtävät ja vastuunjako eri osapuolille hankkeen eri vaiheissa.

- Osana Vihdin Veden riskienhallintasuunnitelmaa on vesilaitoksen johtaja yhdessä prosessimestarin kanssa laatinut toimintakäsikirjan, joka käsittelee vesihuoltoverkostojen riskejä sekä niiden hallintaa. Erityistilanteita eli riskejä määritellään parhaillaan Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen työseminaareissa, joihin Vihdin Vesi on osallistunut.
- Vihdin Vedellä on vesihuoltoverkostoa yli 400 kilometriä. Viemäriverkostoon tulee edelleen hulevesiä ja siksi verkostosaneerauksia täytyy jatkaa niin, että hulevesien kulkeutuminen puhdistamoille saadaan minimoitua.
- Vihti-Lohja-yhdysverkon paineenkorotus valmistui vuoden 2013 aikana. Verkostoja rakennettiin uusille alueille ja verkostosaneerauksia tehtiin Nummelassa. Saneerausten yhteydessä havaittujen vuotojen selvittelyä jatketaan Nummelan alueella.
- Aqvarex-jätevesipumppaamoiden kaukovalvonta otettiin käyttöön keväällä.
- Pillistöntien jätevesipumppaamo rakennettiin.

Kuva: Jari Hakala

Asemantien vuoto, jonka aiheutti rikkoutunut muoviputki.

VUOSI 2013 PÄHKINÄNKUORESSA

HENKILÖSTÖ JA TALOUS

- Vuoden 2013 lopussa Vihdin Veden palveluksessa oli 12 työntekijää. Yksi henkilö siirtyi loppuvuodesta muihin tehtäviin.
- Liikevaihto oli 3 812 255 euroa.

VESIJOHTOVERKOSTO

- Vedenottamoilla pumpattu vesimäärä oli yhteensä 1 174 744 m³.
- Lohjalta ostettu (aktiivihiihden vaihdon yhteydessä) vesimäärä oli 8 020 m³.
- Laskutettu vesimäärä oli 980 041 m³.
- Vesijohtoverkon pituus vuoden lopussa oli yhteensä 236 km.
- Vesijohtoa rakennettiin ja uusittiin 1 689 m.
- Verkostosta ja vedenottamoilta otettiin näytteitä 26 kertaa. Lisäksi omia, tarkkailuun liittyviä näytteitä otettiin 13 kertaa ja vesiosuuskuntien linjojen käyttöönottoon liittyen otettiin näytteitä 16 kertaa.

JÄTEVESIVERKOSTO

- Puhdistamoilla puhdistetun jäteveden määrä oli yhteensä 1 249 070 m³ (kirkonkylä 269 243 m³ + Nummela 979 827 m³).
- Laskutettu jätevesimäärä oli 936 084 m³ ja lokajäte 38 910 m³.
- Jätevesiverkoston pituus oli vuoden lopussa yhteensä 190 km.
- Jätevesipumppaamoja on yhteensä 90.
- Viemäriä rakennettiin ja uusittiin 1 165 m.
- Laboratoriossa tutkittiin 21 jätevesinäytettä.
- Viemäriverkostossa ei tapahtunut ohituksia ympäristöön.

SADEVESIVERKOSTO

- Sadevesiviemäriä rakennettiin 2 454 metriä. Sadevesiverkoston pituus on yhteensä 114,5 km.

5. Asiakkaat

ASIAKASPALVELU

Taloustutkimus Oy:n kesällä 2013 toteuttama asiakastyytyväisyystutkimus osoitti, että palvelumme on parantunut merkittävästi vuodesta 2008. Asiakkaat arvioivat veden laatua ja vesilaitoksen toimintaa kouluarvosanoin (4–10). Tuloksista laskettiin WACSI-indeksit (Water Customer Satisfaction Index).

Vihdin Vesi sai seuraavat arvosanat:

- Veden laadun WACSI: 8,60
- Vesilaitoksen palvelun WACSI: 7,72
- Veden jakelun ja viemäroinnin WACSI: 8,56

Asiakkaamme ovat tottuneet nopeaan, jatkuvaan ja joustavaan palveluun. Virka-ajan ulkopuolista viikpäivystystä hoiti vuonna 2013 edelleen Eerola Oy.

Vihdin Veden asiakaspalvelukanavat vuonna 2013

- Vikapäivystys 24/7 puhelimitse numerossa 0500 216 982
- Verkkosivut, joiden kautta asiakkaat saavat
 - käytännön ohjeita vesiverkoston asioista
 - ajankohtaistiedotteet
 - lomakkeita
 - vastauksia yleisimpiin kysymyksiin
 - yleisinformaatiota
- Asiakaspalvelun sähköposti, vastaukset yleensä vuorokauden sisällä
- Asiakaspalvelun puhelinpäivystys arkisin 9–15
- Henkilökohtainen asiakaspalvelu kävijöille arki-iltapäivisin
- Lokakuussa 2012 avatut Vihti H2O -Facebook-sivut, jonka lukijakommentit luetaan päivittäin

Vesihuoltoasihteeri Terja Turunen.

- Vedenkulutuksen seuranta ja palautemahdollisuus Kulutus-Webin kautta

Vuonna 2012 tehdyn laskutusohjelmiston laajennuksen ansiosta vuonna 2013 aloitettiin e-laskutus ja vuoden 2014 alusta otetaan käyttöön poistuvan suoraveloituksen korvaava suoramaksupalvelu.

Perinteiset ennakkoilmoitustavat häiriöistä ovat edelleen käytössä: lehti-ilmoitukset ja tiedotteet postilaatikoihin. Facebook-sivu, Vihti H2O, toimii nopeana tiedotuskanavana.

VESIOSUUSKUNNAT

Vesilaitoksella on velvollisuus järjestää toiminta-alueellaan vesihuolto, ja kiinteistöillä on vesihuoltolain mukainen velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon.

Toiminta-alueen ulkopuolella tällaisia velvoitteita ei ole. Vihdin Vesi tarjoaa kuitenkin palvelujaan muun muassa vesiosuuskunnille ja muille haja-asutusalueen asiakkaille.

Vuonna 2012 ensimmäinen vesiosuuskunta, Isolähteen vesiosuuskunta, päätti liittyä Vihdin Veden asiakkaaksi. Vuonna 2013 Kotkanien vesiosuuskunta ja Isolähteen vesiosuuskunta liitettiin verkkoon.

6. Yhteistyötahot

KUNNALLISTEKNIikka

Kunnallistekninen vesi- ja viemäriverkoston rakennuttaminen, valvonta, suunnittelu ja piirtäminen ovat kunnan vastuulla. Kunnallistekniikan vastualueen esimiehenä toimi katupäällikkö Jarkko Riipinen. Vihdin Vesi osallistui vastualueen esimiehen ja suunnittelijoiden sekä maanrakennusmestarin ja toimistohenkilökunnan henkilökustannuksiin.

Vihdin Veden verkoston paikkatietojen oikeellisuus on äärimmäisen tärkeää muun muassa kunnossapidon ja suunnittelun kannalta. Kunnallistekniikan suunnittelijat vastaavat johtokartta-aineiston ylläpidosta. Käyttö- ja kunnossapitotöitä helpottamaan on hankittu KeyAqua -paikkatietojärjestelmä, joka helpottaa myös päivystäjän työn onnistumista.

MUITA YHTEISTYÖTAHOJA

- Taloushallinto- ja osa palkanlaskentapalveluista on ostettu Kuntien Taitoa Oy:ltä.
- Kuntien Tiera Oy on tuottanut tietotekniikkapalvelut.
- Eerola Oy on hoitanut päivystyksen iltaisin ja viikonloppuisin.
- Esasähkö Oy on vastannut laitosten sähkötoista.

Länsi-Uudenmaan vesiensuojeluyhdistys (LUVY) ry:ltä on ostettu asiantuntija- ja laboratoriopalveluita:

- kuormitustarkkailut
- vesistötarkkailut
- laboratoriotutkimukset
- YVA-selvitykseen liittyvät työt

7. Viestintä

Vihdin Veden keskeiset viestinnän välineet ovat olleet omat verkkosivut kunnan kotisivun yhteydessä, asiakaspalvelun sähköposti sekä Vihti H2O -Facebook-sivut.

Verkkosivuille (www.vihti.fi/palvelut/vesihuoltolaitos) päivitetään jatkuvasti informaatiota ja ohjeita. Etusivulla ilmoitettiin häiriöistä

vedenjakelessa muutamia kertoja vuoden 2013 aikana.

Facebookissa voidaan ilmoittaa nopeasti häiriöistä vedenjakelessa ja kerätä asiakaspalautetta. Lisäksi sivuilla julkaistaan vesihuoltoon liittyviä ajankohtaisia tiedotteita ja linkkejä.

Vuonna 2013 ilmestyi tiedotuslehti Vihti H2O. Paikallislehdessä ilmoitettiin ajankohtaisista asioista.

Kokonaisvastuu viestinnästä on vesilaitoksen johtajalla. Verkkosivujen päivityksestä vastaa pääasiassa vesihuoltosihteeri **Terja Turunen**.

Tapio Lankinen on ollut mukana vesilaitosten vapaamuotoisen viestintäverkoston toiminnassa kahdeksan vuotta eli sen perustamisesta alkaen. Facebook-sivun "Joka päivä on vesipäivä" ylläpidosta, juttujen kirjoittamisesta ja palautteisiin vastaamisesta huolehtii työryhmä, jonka jäsen Lankinen on.

VESIHUOLTO 2013 -päivät
15.-16.5.2013 Jyväskylässä

Kuva: Heikki Kalitainen

8. Toimintaympäristö

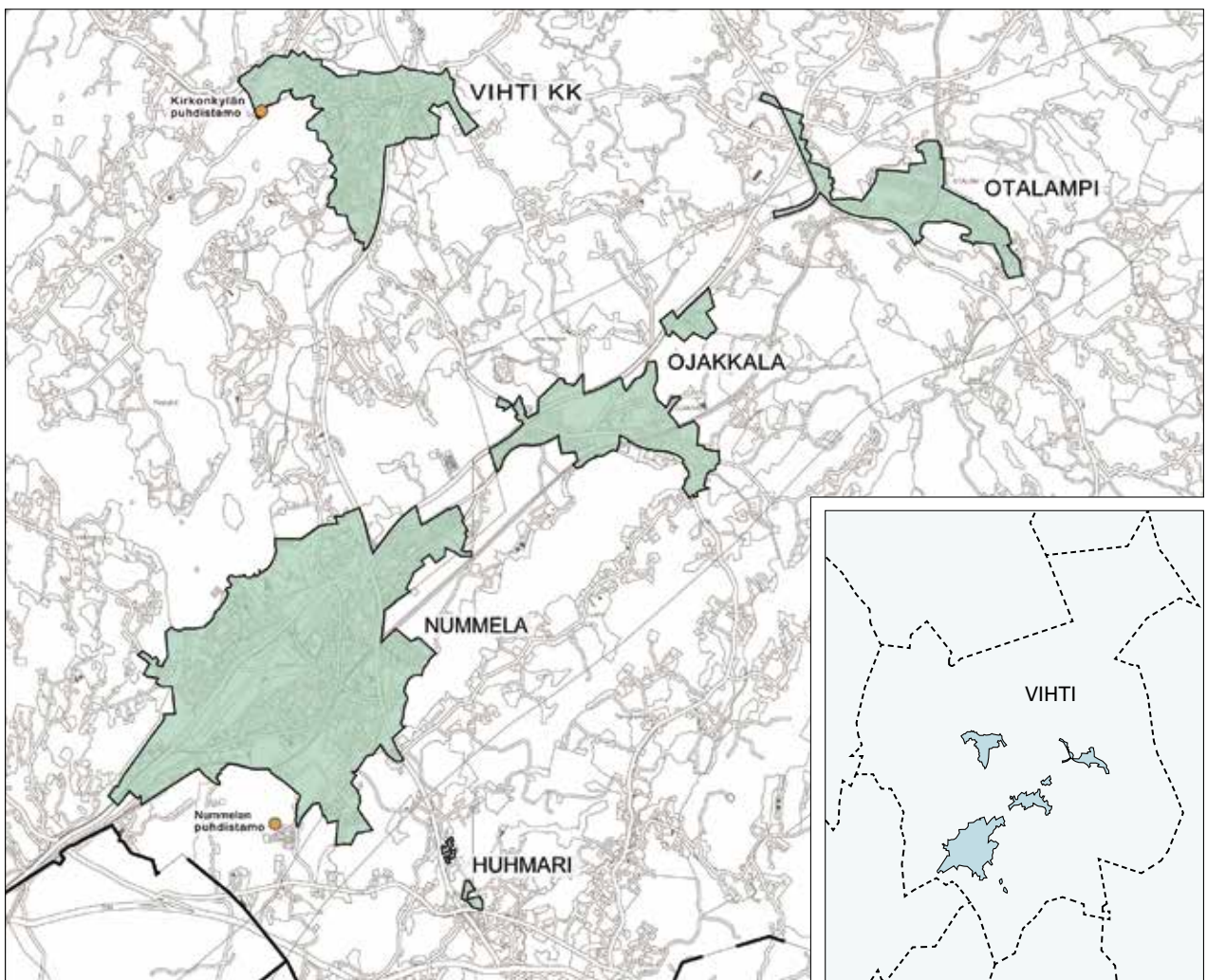
Ympäristö- ja maankäyttölainsäädäntö normittaa tarkoin sekä vedenottoa että jätevesihuoltoa. Talousveden tuotantolaitokset sijaitsevat Vihdissä lähellä asutusta, mikä rajoittaa maankäyttöä. Vedenottamoiden raakaveden laatua seurataan muun muassa vedenoton yhtenäistarkkailuohjelman mukaisesti. Suurien pohjavesivarantojen sijainti Nummelan taajaman alapuolella muodostaa kuitenkin raakaveden laadulle riskin.

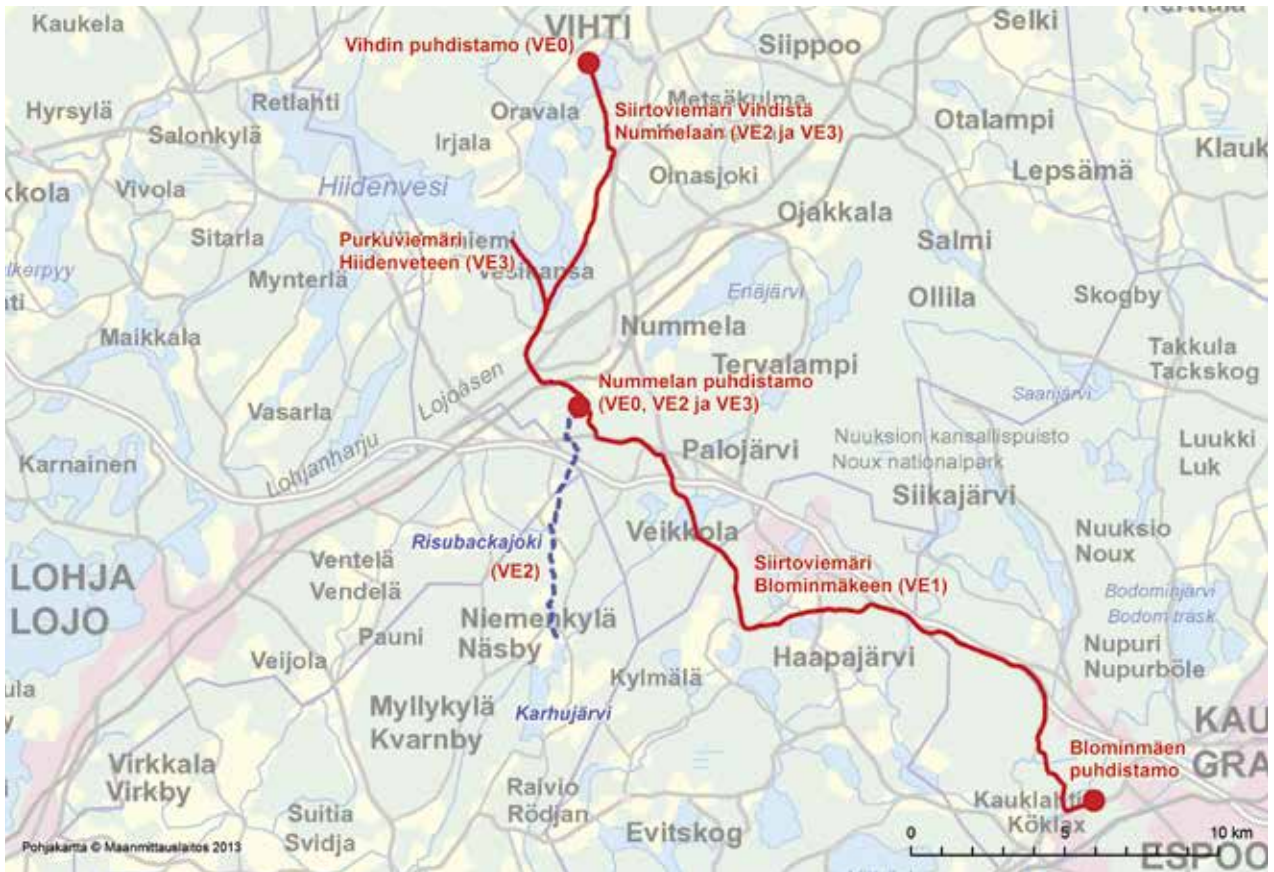
Tulevien vuosien haasteena on turvata riittävä ja laadukas raakavesi

vähitellen kasvavalle asukasmäärälle. Vaihtoehtoina ovat muun muassa uusien pohjavesivarantojen etsiminen asutusalueiden ulkopuolelta tai yhdysvesijohto Espooseen.

Loppusyksyllä 2012 Vihdin Veden johtokunta päätti selvittää, voidaanko jätevesien puhdistaminen keskittää yhteen paikkaan. Keskitäminen olisi mielekästä tehokkuuden, työturvallisuuden ja pitkällä tähtäyksellä myös talouden näkökulmasta. Käynnistettiin ympäristövaikutusten arviointimenetelmä (YVA).

Vihdin Veden sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kunnanvaltuusto ja -hallitus sekä laitoksen johtokunta. Kunnan toimintakertomukseen sisältyy kunnanhallituksen selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta kunnassa. Vastuu valvonnasta on kunnanjohtajalla, keskuksen johtajalla, vesilaitoksen johtajalla sekä vesihuoltomestarilla. Kuntastrategian mukaisesti Vihdin Vesi on keskittynyt avainalueisiinsa eli laadullisesti moitteettoman verkostoveden tuottamiseen ja hyvätasoiseen jätevesien puhdistamiseen.

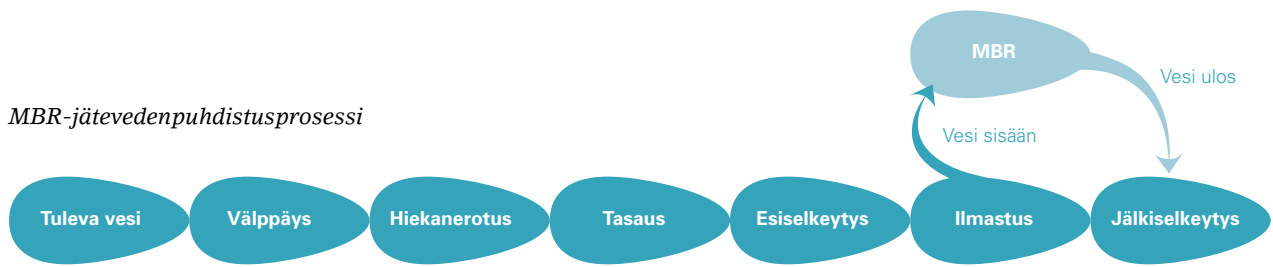
YVA vaihtoehtojen ja siirtoviemäreiden yhdistelmäkartta.

Lisätietoja [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_ja_luvat/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vihdin_Veden_jatevesihuollon_vaihtoehdot/Vihdin_jatevesihuollon_vaihtoehdot\(26624\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_ja_luvat/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vihdin_Veden_jatevesihuollon_vaihtoehdot/Vihdin_jatevesihuollon_vaihtoehdot(26624))

9. Vuoden 2013 tavoitteet

MBR-jätevedenpuhdistusprosessi

Vuoden 2013 tuloskortin mukaiset toiminnalliset tavoitteet olivat seuraavia:

ASIAKAS

Häiriötön vedenjakelu

Tavoitteena on, ettei asiakkaille jaettavassa vedessä ole ennalta arvaamattomia vedenjakelukatkoksia ja talousveden laatuhäiriöitä. Varaveden jakelu on mahdollista tilapäisesti Lohja-Vihti-yhdysverkon avulla tai säiliöautoilla. Aktiivihiilisuodattimiin vaihdettiin hiilet ja vedenottamoilla suoritettiin alikalointia. Näillä toimenpiteillä varmistettiin hyvä talousveden laatu. Tavoite toteutui.

Vihdin Veden tärkein tehtävä on talousveden laatuvaatimusten täyttymisen varmistaminen asiakasta unohtamatta. Vuoden 2014 aikana toimintaa kehitetään ja tuotantokapasiteettia lisätään investoimalla uusiin aktiivihiilisuodattimiin.

PALVELUT JA PROSESSIT

Nummelan jätevedenpuhdistamon kehittäminen

Puhdistamon ympäristölupahakemusprosessiin liittyy Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -raportti, joka valmistuu kesään 2014 mennessä. YVA:ssa arvioidaan eri vaihtoehtoja paikoiksi, joissa Vihdin jätevedet voitaisiin puhdistaa tulevaisuudessa. Koska puhdistusvaatimukset liittyvät jatkossa erityisesti kokonaistypenpois-

toon, jonka pitää olla yli 90 %, päätettiin Vihdin Vedelle hankkia MBR-koelaitos. Kehittämistavoite saavutettiin.

MBR-laitos käyttää uutta tekniikkaa, ja sen avulla on tarkoitus tehostaa jätevedenpuhdistamon typenpoistoa. Lappeenrannan yliopistolla opiskeleva diplomityöntekijä tulee operoimaan MBR-koelaitosta. Yliopiston lisäksi hankkeessa hyödynnetään Envieno Ky:n asiantuntemusta. Ensimmäinen projektiin liittyvä kokous pidettiin 12. joulukuuta 2013. Projektiin liittyvä tieto tallennetaan Vihdin kunnan verkko-oppimisympäristöön. Tuloksia MBR:n soveltuvuudesta typenpoistoon saadaan vuoden 2014 lopulla.

MBR (membrane bioreactor, suomeksi kalvobioreaktori) on jätevedenpuhdistusmenetelmä, joka yhdistää aktiivilietteeseen perustuvan orgaanisen aineen biologisen hajottamisen sekä kalvosuodattukseen perustuvan mekaanisen lietteen erottamisen. Perinteisesti aktiivilieteprosessi pidetään jätevedenpuhdistamoilla erillään lietteen erottamisesta, joka tapahtuu jälkiselkeytyksessä laskeuttamalla. MBR-prosessissa puhdistettu vesi voidaan sellaisenaan johtaa pois laitoksesta puhdistettuna jätevetenä. Yhdistämällä kaksi prosessivaihetta puhdistamon pinta-alaa voidaan pienentää huomattavasti. MBR soveltuukin erityisesti alueille, joissa puhdistuskapasiteettia

täytyy lisätä laitoksen pinta-alaa kasvattamalla.

Toinen MBR-prosessin etu perinteiseen aktiivilieteprosessiin verrattuna on mahdollisuus huomattavasti korkeamman lieteiän ylläpitämiseen. Lietekä tarkoittaa reaktorissa olevan biomassan määrän suhdetta reaktorista poistettuun biomassaan. Koska lietettä ei poisteta prosessista, voidaan lieteikää nostaa kymmeneen, jopa satoihin päiviin. Perinteisesti aktiivilieteprosessin lieteiät vaihtelevat 10–20 päivään. Pidempi lieteikä vähentää ylijäämälietteen määrää.

Keräämme kokemuksia koelaitoksesta, ja diplomityön tulokset kertovat, päästäkö MBR-prosessilla toivottuihin tavoitteisiin. Paikallinen jätevesien käsittely saattaa olla paras vaihtoehto niin meidän asiakkaiden kuin Itämerenkin kannalta.

HENKILÖSTÖ

TyHy-toimintasuunnitelma

Vihdin Vesi noudattaa Vihdin kunnan henkilöstöstrategiaa. Tärkeä menestystekijä on osaava, työhönsä sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

TyHy-toimintasuunnitelma on laadittu vuosille 2012 ja 2013 ja sitä on noudatettu. Työhyvinvointia edistetään yhteisillä kehittämispäivillä ja henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan myös itse itsestään.

10. Talousveden tuotanto ja verkostot

Pumpatun ja laskutetun veden välinen erotus oli 202 723 m³. Se koostuu muun muassa verkostosta vuotaneesta, verkoston huuhteluun käytetystä ja palolaitoksen sammutusvedeksi ottamasta vedestä sekä vedenottamoiden ja kirkonkylän jätevedenpuhdistamon prosessivesistä.

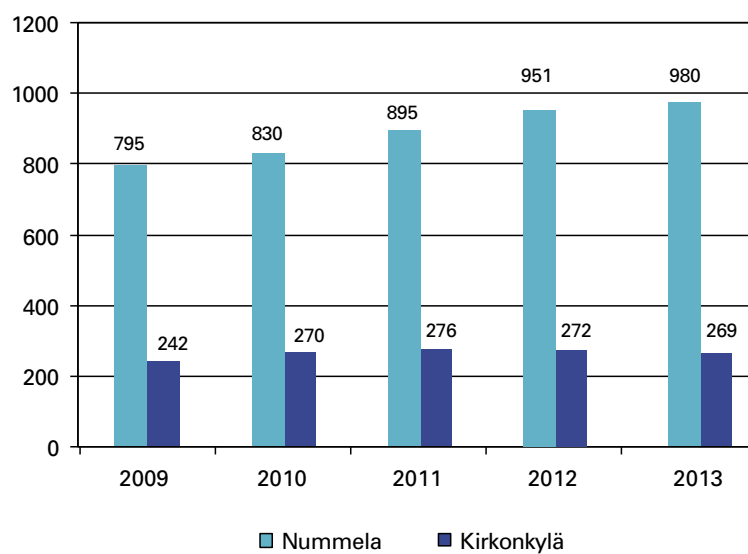
VO vuosi	Luontola (m ³ /a)	Lankila (m ³ /a)	Isolähde (m ³ /a)	Lautoja (m ³ /a)	Yhdysjohto (m ³ /a)	Yhteensä (m ³ /a)
2007	946 891	100 085	63 629	-	-	1 110 605
2008	848 650	116 141	175 825	-	-	1 140 616
2009	947 919	41 176	100 112	-	-	1 089 207
2010	940 758	46 783	83 924	29 924	6 857	1 108 246
2011	953 986	64 317	71 014	57 491	-	1 146 808
2012	955 446	69 540	54 774	44 888	-	1 124 648
2013	951 782	110 794	60 538	51 630	8 020	1 182 764

Pumpattu vesi ottamoittain vuosina 2007–2013 (m³/vuosi)

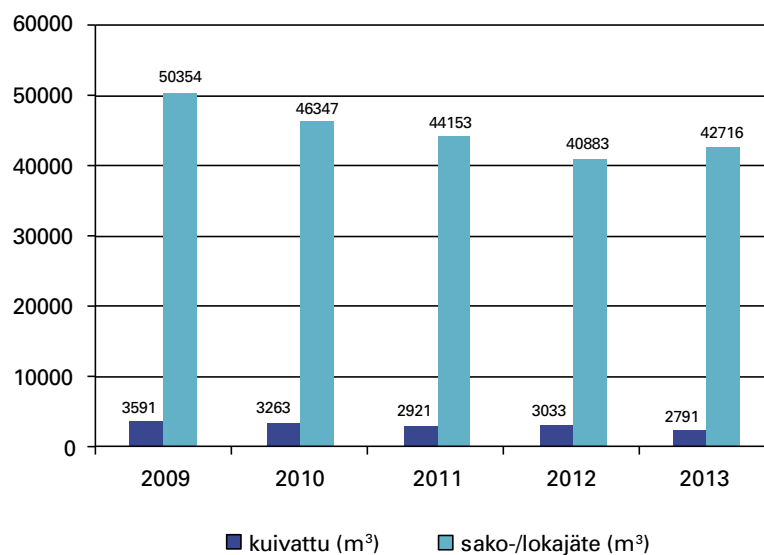
11. Jätevesien puhdistaminen ja vesiensuojelu

JÄTEVESIEN PUHDISTAMINEN 2013

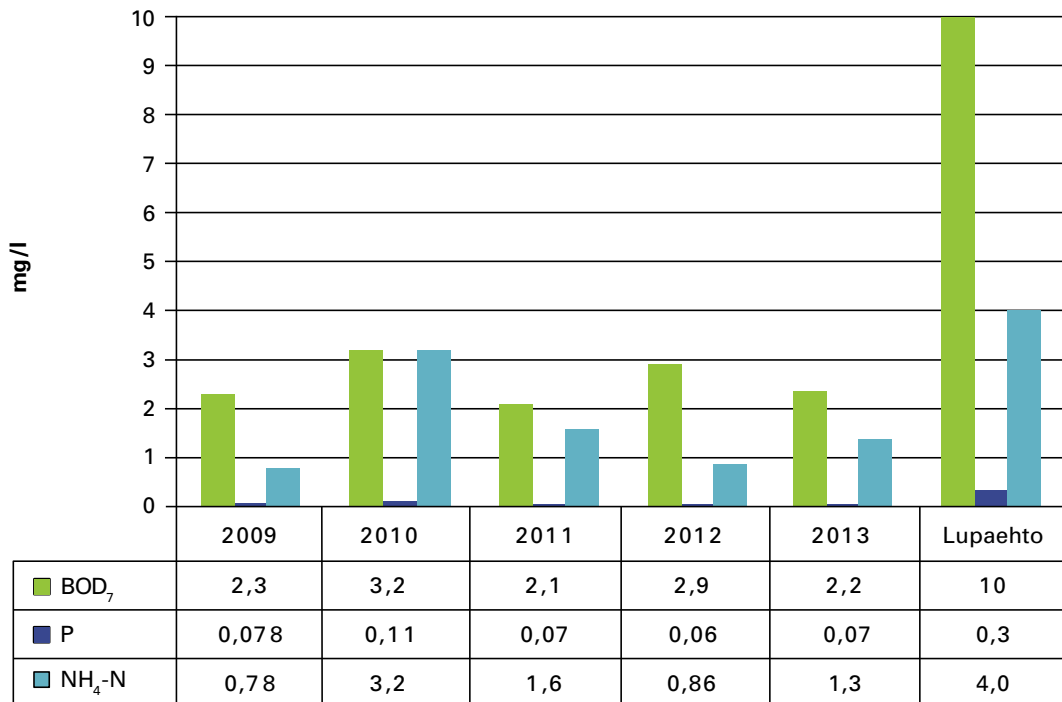
Puhdistamoilla käsitelty jätevesimäärä (m³/a)

Kuivatun lietteen ja vastaanotetun lokajätteen määrä Nummelan puhdistamolle vuosina 2009–2013.

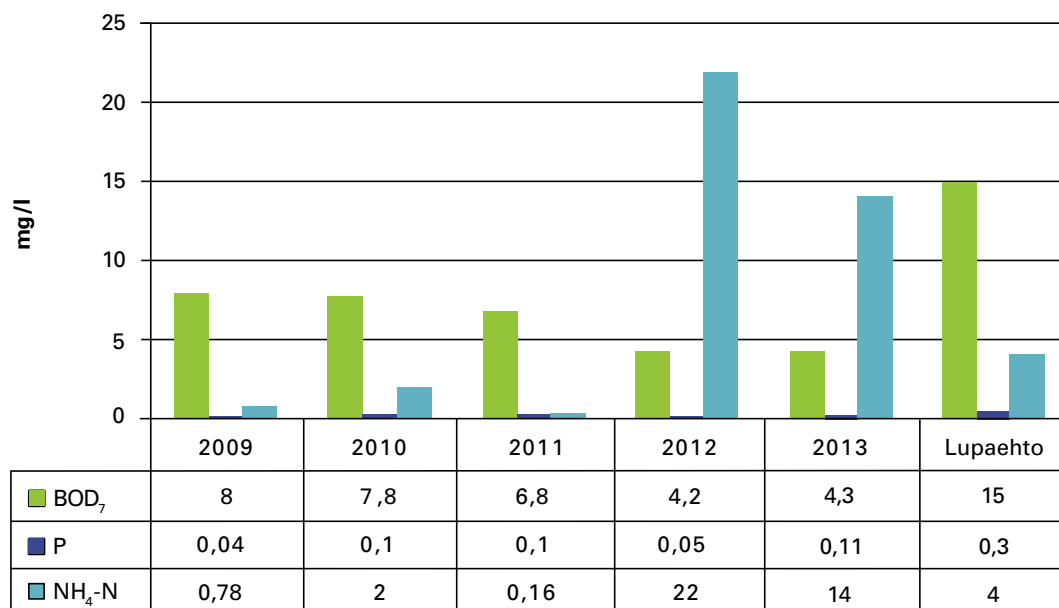

Nummelan puhdistamon ravinnepäästöt vesistöön vuosina 2009–2013. Nummelan puhdistamon ympäristöluvan tarkistamiseksi on jätettävä hakemus viimeistään 30.9.2014. Lupaehdon mukaan typenpoiston teho on oltava vähintään 70 prosenttia. Nummelan puhdistamolla typenpoiston teho vuonna 2013 oli keskimäärin 82 prosenttia.

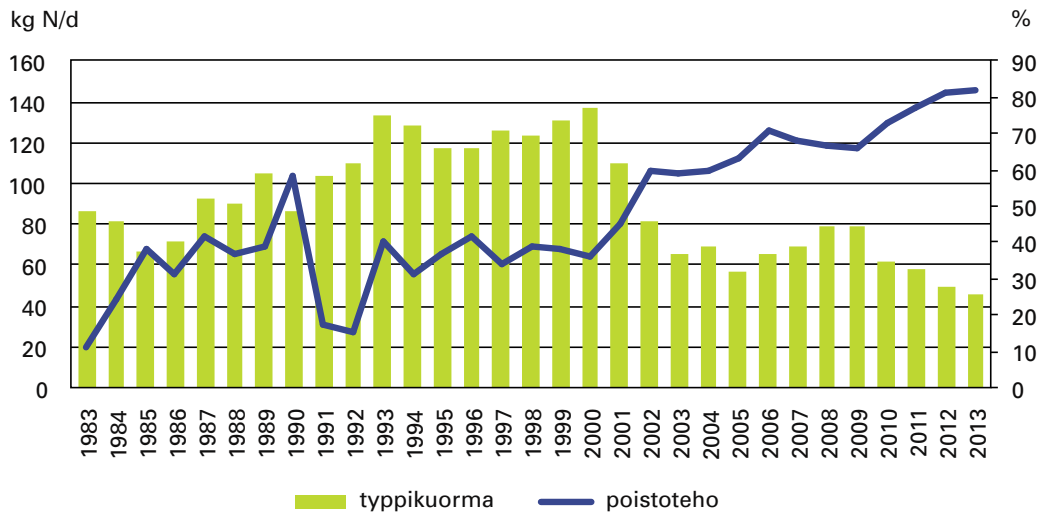
■ BOD = Biokemiallinen hapenkulutus ■ P = fosfori ■ NH₄-N = ammoniumtyppi

Kirkonkylän puhdistamon ravinnepäästöt vesistöön vuosina 2009–2013 ja lupaehto. Kirkonkylän puhdistamon ympäristölupaehdoja tarkistetaan viimeistään 2016. Ehdoissa todetaan, että puhdistamon toimintaa on tehostettava, mikäli aluetta ei liitetä suunniteltuun seutuviemäriin.

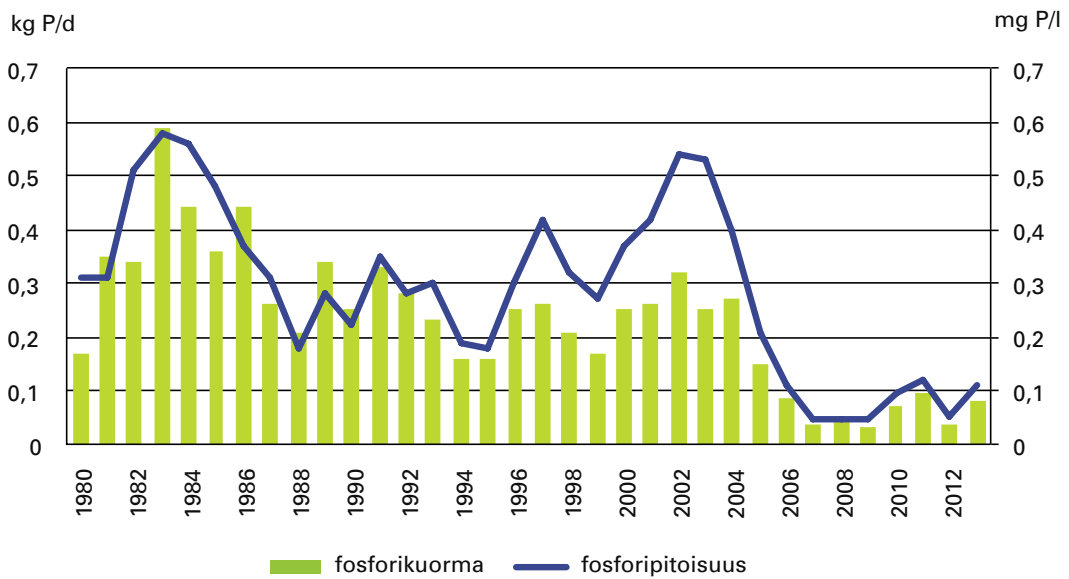

■ BOD = Biokemiallinen hapenkulutus ■ P = fosfori ■ NH₄-N = ammoniumtyppi

**Nummela jvp, vesistöön johdettu typpi ja typenpoistoteho
v. 1983-2013**

Vihti kk jvp järveen johdettu fosfori v. 1980-2013

12. Toiminnan tulevia näkymiä

LAINSÄÄDÄNTÖ

Vesihuoltolainsäädännön muuttaminen on ollut valmisteilla jo useamman vuoden ajan. Vesihuoltolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta koskevat hallituksen esitykset tulivat lausunnoille vuoden 2013 helmikuussa. Lausuntopalautteen jälkeen virkamiesvalmistelu jatkui loppuvuoden 2013. Hallituksen esitys vesihuoltolainsäädännön muuttamisesta annettiin eduskunnalle tammikuussa 2014, joten eduskunta käsittelee sitä keväätistuntokaudella 2014. Uusi vesihuoltolaki sekä maankäyttö- ja rakennuslain muutokset tulisivat esityksen mukaan voimaan syksyllä 2014.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettäisiin myös hulevesien kokonaishallinnasta. Kunnan tulisi suunnitella hulevesien hallinta ja järjestää se asemakaava-alueella. Hulevesien viemäroinnistä puolestaan säädettäisiin vesihuoltolaissa.

YHTEISTYÖ

Yhteistyötä jatketaan edelleen muun muassa KUUMA-kuntien vesilaitosten johtajien tapaamisilla. Vertaisryhmätoimintaa jatketaan edelleen Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Kirkkonummen, Lohjan, Mäntsälän, Nurmijärven, Tuusulan ja Vihdin vesihuoltovastaavien kesken.

Myös Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n koordinoimia läntisen Uudenmaan vesihuoltovastaavien yhteistyötapaamisia jatketaan edelleen.

TOIMINNAN HAASTEITA

Vihdin Vedellä on neljä vedenottamo ja kaksi jätevedenpuhdistamo, joiden hoitajilla ei ole kattavaa varamiesjärjestelmää.

Kasvavan kunnan vesihuoltoasiat joudutaan hoitamaan vain kahdentoista henkilön voimin, eikä kunnan henkilöstöpolitiikka toistaiseksi anna mahdollisuuksia resurssien lisäämiseen. Toistaiseksi Vihdin Vesi on pystynyt palvelemaan asiakkaita mallikkaasti.

SELVITYKSET JÄTEVESI-PUHDISTAMOJEN JATKOSTA

Liittyminen Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymään (HSY) selvitettiin vuonna 2012. Selvityksen mukaan yhteistyöstä ei ole merkittävää hyötyä nykytilanteeseen verrattuna. Jätevesien johtaminen siirtoviemärillä Espooseen ei ole kustannuksiltaan houkutteleva eikä rannikkovesien huonoa kuntoa ajatellen järkevää. Espooseen jätevedet voitaisiin johtaa aikaisintaan vuonna 2020. Johtokunta

päättyi 2012 teettää ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA). YVA-raportti valmistunee kesällä 2014.

Vihdin Vesi on teettänyt kapasiteetti- ja tekniikkaselvityksen Nummelan puhdistamon saneeraus- ja laajennustarpeista vuoteen 2040 saakka. Edellisen Vihdin Veden johtokunnan linjaus oli, että jätevedet puhdistettaisiin Vihdissä ainakin vuoteen 2030. Tekniikkaselvityksissä ei tutkittu kalvobioreaktoria (MBR), jota voitaisiin hyödyntää nykyisen prosessin tehostamisessa. Nykyiset lupavaatimukset täyttyvät hyvin ja laitoksen kunto on kohtuullisen hyvä. Tulevat lupamääräykset ovat entisiä kireämpiä. Nykyinen ympäristölupa edellyttää 70 %:n kokonaistypenpoistoa, MBR:n avulla tavoitellaan yli 90 %:n kokonaistypenpoistoa.

13. Talous

Talouden täytyy olla ylijäämäinen, jotta voidaan varmistaa voimavarojen riittävyys palveluverkon ylläpitoon ja kehittämiseen.

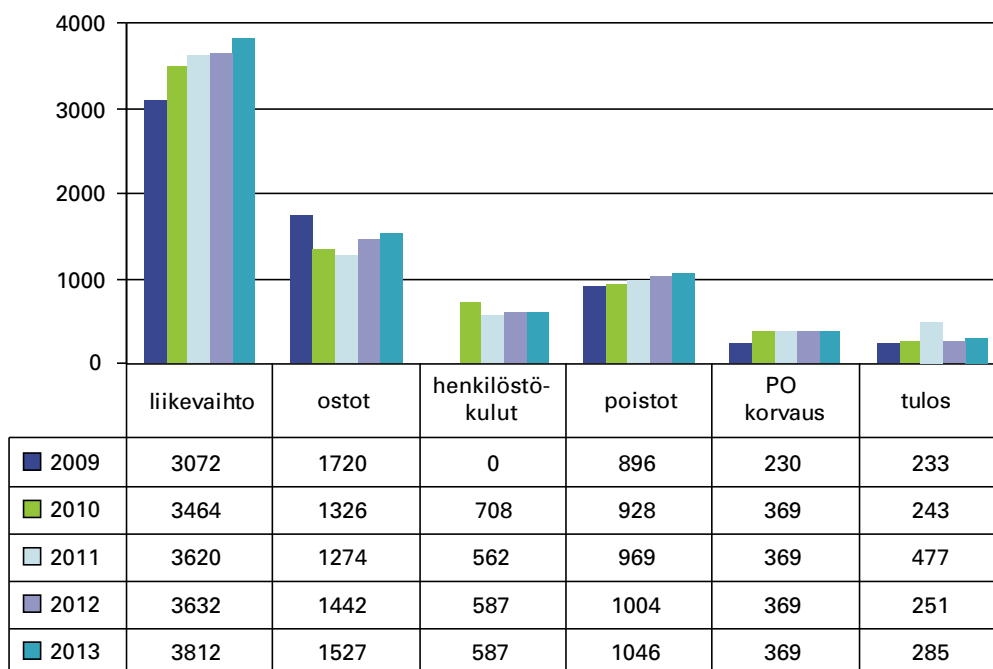
Taloudellisesti vuosi 2013 oli Vihdin Vedelle lähes normaali: tilikauden ylijäämäksi jäi reilu neljännesmiljoona euroa. Liikevaihto oli 3 812 255 euroa, mikä on samaa suuruusluokkaa kuin aiempina vuosina.

Vihdin kunnan asukasluvun arvioidaan kasvavan edelleen, mutta kasvuvauhti on ollut huomattavasti ennustettua pienempi.

Toimintakuluihin kohdistuvista säästötoimista huolimatta paineet menojen kasvamiseen ovat suuret. Syinä ovat muun muassa lisääntyvät velvoitteet, tiukentuvat lupamääräykset ja laajeneva tehtäväkenttä.

Vihdin Vedelle annettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen merkitsevät vesihuoltomaksujen tason tarkistuksia, mikäli vaihtoehtoisia toiminta- ja/tai tuottamistapoja ei onnistuta löytämään.

Vihdin Veden tuloslaskelman tunnuslukuja vuosilta 2009–2013

14. Tuloslaskelma ja talousarviovertailu

	1.1.-31.12.2013	Toteutunut €	1.1.-31.12.2012	Toteutunut €	2013 Alkuperäinen Talousarvio €	2013 Alitus-/ylitys €
Liikevaihto		3 812 254,84		3 632 480,67	3 953 000,00	-140 745,16
Liiketoiminnan muut tuotot		3 275,31		2 270,38	0,00	3 275,31
Materiaalit ja palvelut						0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						0,00
Ostot tilikauden aikana	-607 181,57		-600 286,22		-660 000,00	52 818,43
Palvelujen ostot	-919 829,69	-1 527 011,26	-842 426,80	-1 442 713,02	-830 000,00	-89 829,69
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-453 407,14		-452 957,10		-623 000,00	169 592,86
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-95 952,34		-92 405,21			-95 952,34
Muut henkilösivukulut	-38 441,03	-587 800,51	-42 237,41	-587 599,72		-38 441,03
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 682,33	-1 046 682,33	-1 004 382,78	-1 004 382,78	-1 000 000,00	-46 682,33
Liiketoiminnan muut kulut		-36 912,98		-22 003,83	-20 000,00	-16 912,98
Liikelylijäämä		617 123,07		578 051,70	820 000,00	-202 876,93
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot kunnalta	29 342,90		31 488,53		0,00	29 342,90
Muut rahoitustuotot	8 608,84		11 218,69		5 000,00	3 608,84
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00		0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	-515,45		-578,53		0,00	-515,45
Muut rahoituskulut	-369 003,00	-331 566,71	-369 003,00	-326 874,31	-369 000,00	-3,00
Ylijäämä ennen satunn. eriä		285 556,36		251 177,39	456 000,00	-170 443,64
Ylijäämä ennen varauksia		285 556,36		251 177,39	456 000,00	-170 443,64
Tilikauden ylijäämä		285 556,36		251 177,39	456 000,00	-170 443,64

15. Rahoituslaskelma ja talousarviovertailu

	TP 2012 €	TP 2013 €	TA 2013 €	TA-VERT. Alitus/Ylitys €
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	578 051,70	617 123,07	820 000	-202 876,93
Poistot ja arvonalentumiset	1 004 382,78	1 046 682,33	1 000 000	46 682,33
Rahoitustuotot ja -kulut	-326 874,31	-331 566,71	-364 000	32 433,29
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0	0,00
yhteensä	1 255 560,17	1 332 238,69	1 456 000	-123 761,31
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 029 556,05	-981 179,10	-2 000 000	1 018 820,90
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0,00	0,00	0	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,00	0,00	0	
yhteensä	-1 029 556,05	-981 179,10	-2 000 000	1 018 820,90
Toiminnan ja inv. rahavirta	226 004,12	351 059,59	-544 000	895 059,59
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Kunnalta saat pitkäaik. lainojen väh.	0,00	0,00	0	0,00
Muilta saat. pitkäaik. lainojen väh.	-5 256,00	-5 256,00	-5 256	0,00
Muilta saat. pitkäaik. lainojen lis.	0,00	0,00	0	0,00
Kunnalta saat.lyh.aik.lainojen muut.	0,00	0,00	0	0,00
yhteensä	-5 256,00	-5 256,00	-5 256	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 511,51	4 083,39	0	4 083,39
Saamisten muutos muilta	115 691,88	308 917,97	0	308 917,97
Saamisten muutos kunnalta	-965 716,55	-1 191 625,57	-550 744	-640 881,57
Pal.kelp. liitt.maks.muutos muilta	544 329,74	429 563,69	1 100 000	-670 436,31
Pal.kelp. liitt.maks.muutos kunnalta	6 027,28	19 461,26	0	19 461,26
Korott. velkojen muutos muilta	26 002,64	51 762,27	0	51 762,27
Korott. velkojen muutos kunnalta	55 428,40	32 033,40	0	32 033,40
yhteensä	-220 748,12	-345 803,59	549 256	-895 059,59
Rahoituksen rahavirta	-226 004,12	-351 059,59	544 000	-895 059,59
Rahavarojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00

16. Investoinnit ja talousarviovertailu

	TP 2012 €	TP 2013 €	TA 2013 €	TA-VERT. Alitus/Ylititys €
Vedenottamot ja vesitornit				
Menot				
Lankilan vedenottamo	58 010,60	0,00	0	0,00
Luontolan vedenottamo	11 434,96	4 042,65	300 000	-295 957,35
yhteensä	69 445,56	4 042,65	300 000	-295 957,35
Vesi- ja viemäriverkostot				
Menot				
	812 664,56	865 093,90	1 237 000	-371 906,10
yhteensä	812 664,56	865 093,90	1 237 000	-371 906,10
Jätevedenpumppaamot				
Menot				
Vanhojen pumpp.saneeraus	18 679,92	60 193,03	30 000	30 193,03
Uudet pumppaamot	29 003,97	12 409,99	20 000	-7 590,01
yhteensä	47 683,89	72 603,02	50 000	22 603,02
Jätevedenpuhdistamot				
Menot				
N:lan jv-puhdistamon saneeraus	95 485,62	3 318,39	173 000	-169 681,61
Kk:n jv-puhd. nitrifikaatiopros. san.		20 375,91		20 375,91
yhteensä	95 485,62	23 694,30	173 000	-149 305,70
Siirtoviemäri -> Espoo	0,00	0,00	200 000	-200 000,00
MBR koelaitos		11 487,17		11 487,17
Irtaimistoinvestoinnit ym.				
Viemärihuoltoauto			40 000	-40 000,00
Liittymismaksut	4 276,42	4 258,06		4 258,06
yhteensä	4 276,42	4 258,06	40 000	-35 741,94
	1 029 556,05	981 179,10	2 000 000,00	-1 018 820,90

17. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2013

	1.1.–31.12.2013	Toteutunut €	1.1.–31.12.2012	Toteutunut €
Liikevaihto		3 812 254,84		3 632 480,67
Liiketoiminnan muut tuotot		3 275,31		2 270,38
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-607 181,57		-600 286,22	
Palvelujen ostot	-919 829,69	-1 527 011,26	-842 426,80	-1 442 713,02
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-453 407,14		-452 957,10	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-95 952,34		-92 405,21	
Muut henkilösivukulut	-38 441,03	-587 800,51	-42 237,41	-587 599,72
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 682,33	-1 046 682,33	-1 004 382,78	-1 004 382,78
Liiketoiminnan muut kulut		-36 912,98		-22 003,83
Liikeylijäämä		617 123,07		578 051,70
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot kunnalta	29 342,90		31 488,53	
Muut rahoitustuotot	8 608,84		11 218,69	
Muille maksetut korkokulut	-515,45		-578,53	
Muut rahoituskulut	-369 003,00	-331 566,71	-369 003,00	-326 874,31
Ylijäämä ennen satunn. eriä		285 556,36		251 177,39
Ylijäämä ennen varauksia		285 556,36		251 177,39
Tilikauden ylijäämä		285 556,36		251 177,39

TUNNUSLUVUT

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %	5,00	4,85
KUNNAN SIJOIT. PÄÄOMAN TUOTTO, %	5,00	4,84
VOITTO, %	7,49	6,92

18. Tase 31.12.2013

VASTAAVAA		Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	16 536 895,31	16 602 398,54
II	Aineelliset hyödykkeet	16 528 357,26	16 593 860,49
1.	Maa- ja vesialueet	93 592,56	89 334,50
2.	Rakennukset	1 974 093,19	2 293 326,65
3.	Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 599 125,85	13 687 621,04
4.	Koneet ja kalusto	7 217,40	15 257,37
6.	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	854 328,26	508 320,93
III	Sijoitukset	8 538,05	8 538,05
4.	Muut saamiset	8 538,05	8 538,05
B	VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 712 549,83	4 833 925,62
I	Vaihto-omaisuus	48 565,18	52 648,57
1.	Aineet ja tarvikkeet	48 565,18	52 648,57
II	Saamiset	5 663 984,65	4 781 277,05
	Lyhytaikaiset saamiset	5 663 984,65	4 781 277,05
1.	Myyntisaamiset	269 598,35	575 146,47
3.	Saamiset kunnalta	5 386 356,30	4 194 730,73
5.	Siirtosaamiset	8 030,00	11 399,85
VASTAAVAA		22 249 445,14	21 436 324,16
VASTATTAVAA		Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
A	OMA PÄÄOMA	-13 097 976,67	-12 812 420,31
I	Peruspääoma	-4 612 533,94	-4 612 533,94
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	-8 199 886,37	-7 948 708,98
V	Tilikauden ylijäämä	-285 556,36	-251 177,39
D	VIERAS PÄÄOMA	-9 151 468,47	-8 623 903,85
I	Pitkäaikainen	-8 371 343,90	-7 927 574,95
4.	Lainat julkisyhteisöiltä	-21 021,96	-26 277,96
8.	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	-720 459,14	-700 997,88
9.	Muut velat	-7 629 862,80	-7 200 299,11
II	Lyhytaikainen	-780 124,57	-696 328,90
4.	Lainat julkisyhteisöiltä	-5 256,00	-5 256,00
7.	Ostovelat	-234 633,45	-204 545,81
8.	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	-224 810,81	-192 777,41
9.	Muut velat	-168 179,66	-147 833,68
10.	Siirtovelat	-147 244,65	-145 916,00
VASTATTAVAA		-22 249 445,14	-21 436 324,16

19. Tase lajeittain 31.12.2012

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	93 592,56	89 334,50
1211 Kiinteistöjen liittymismaksut	59 810,33	55 552,27
1212 Maa- ja vesialueet	33 782,23	33 782,23
Rakennukset	1 974 093,19	2 293 326,65
1221 Puhdistamorakennukset	380 674,72	508 926,62
1222 Muut tuotantorakennukset -vesitornit ja muut tuotantorakennukset	1 593 418,47	1 784 400,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 599 125,85	13 687 621,04
1231 Muut kiinteät rakenteet/laitteet	216 811,96	248 250,88
1232 Muut maa- ja vesirakenteet	0,68	0,68
1233 Pumppaamot	195 247,98	115 933,07
1234 Vesijohtoverkosto	3 606 266,94	3 656 479,85
1235 Viemäriverkosto	9 456 693,70	9 498 339,29
1236 Vesilaitoskoneet ja -laitteet	124 104,59	168 617,27
Koneet ja kalusto	7 217,40	15 257,37
1251 Muut koneet ja kalusteet	0,17	1 075,74
1252 Atk-laitteet ja kalusteet	1,19	1,19
1253 Muut kuljetusvälineet	7 215,87	14 180,27
1255 Kevyet koneet ja laitteet	0,17	0,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	854 328,26	508 320,93
1291 Keskeneräiset vesijohdot	130 507,12	53 985,85
1292 Keskeneräiset viemäriverkostot	400 568,68	258 931,80
1298 Muut keskeneräiset hankinnat	323 252,46	195 403,28
	16 528 357,26	16 593 860,49
Sijoitukset Sijoitukset		
1389 Muut saamiset muilta	8 538,05	8 538,05
	8 538,05	8 538,05
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 536 895,31	16 602 398,54

VAIHTUVAT VASTAAVAT	Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	48 565,18	52 648,57
1411 Asennusvarasto	39 638,18	38 212,57
1419 Muut aineet ja tarvikkeet	8 927,00	14 436,00
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	269 598,35	575 146,47
1614 LA käyttömaksusaamiset muilta	199 791,01	458 007,49
1615 LA liittymismaksusaamiset muilta	22 042,98	86 195,05
1617 LA muut myyntisaamiset muilta	47 764,36	30 943,93
Saamiset kunnalta	5 386 356,30	4 194 730,73
1655 LA myyntisaamiset Vihdin kunnalta	9 080,39	10 870,57
1671 Yhdystili	5 377 275,91	4 183 860,16
Lyhytaikaiset muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	8 030,00	11 399,85
1688 Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset muilta	8 030,00	11 399,85
Saamiset	5 663 984,65	4 781 277,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 712 549,83	4 833 925,62
VASTAAVAA	22 249 445,14	21 436 324,16

VASTATTAVAA

	Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-4 612 533,94	-4 612 533,94
2001 Peruspääoma	-4 612 533,94	-4 612 533,94
Yli-/alijäämät	-8 485 442,73	-8 199 886,37
2031 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-8 199 886,37	-7 948 708,98
2036 Tilikauden yli-/alijäämä	-285 556,36	-251 177,39
	-13 097 976,67	-12 812 420,31
PAKOLLISET VARAUKSET		
Pakolliset varaukset	0,00	0,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
PA lainat julkisyhteisöiltä	-21 021,96	-26 277,96
2124 PA lainat Kuntien eläkevak.laitokselta	-21 021,96	-26 277,96
PA muut velat	-8 350 321,94	-7 901 296,99
2168 PA Vesiliittymismaksut	-2 320 848,20	-2 188 952,15
2169 PA Viemäri liittymismaksut	-5 309 014,60	-5 011 346,96
2168 PA Vesiliittymismaksut kunnalta	-216 429,38	-210 562,68
2169 PA Viemäri liittymismaksut kunnalta	-504 029,76	-490 435,20
	-8 371 343,90	-7 927 574,95
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
LA lainat Kuntien eläkevakuutuslaitoksilta	-5 256,00	-5 256,00
2223 LA lainat kuntien eläkevakuutuslaitokselta	-5 256,00	-5 256,00
LA ostovelat	-459 444,26	-397 323,22
2252 LA ostovelat jäsenkuntayhtymille		-3 130,69
2254 LA sisäiset ostovelat Vihdin kunnalle	-224 810,81	-192 777,41
2255 LA ostovelat muille	-234 633,45	-201 415,12
LA muut velat	-168 179,66	-147 833,68
2261 Sosiaaliturvamaksuvelat	-910,42	-959,53
2262 Ennakonpidätysvelat	-10 505,39	-10 339,42
2263 TT:n työeläkevakuutusmaksuvelat	-2 564,32	-2 608,62
2264 TT:n työttömyysvakuutusvelat	-1 295,21	-1 400,26
2265 Ay jäsenmaksuvelat	-338,40	-344,67
2267 Alv-maksut	-152 565,92	-132 181,18
LA siirtovelat	-147 244,65	-145 916,00
2281 TA:n KuEL velat	-7 305,16	-7 400,14
2282 TA:n työttömyysvakuutusvelat	-10 301,12	-10 860,94
2283 Tapaturmavakuutusvelat	-978,36	-1 414,68
2284 Taloudellisen tuen velat	-244,82	-303,16
2288 Tuntipalkkaisten lomapalkkajaksotus	-74 111,34	-73 961,79
2289 kk-palkkaisten lomapalkkajaksotus	-43 623,30	-41 886,80
2290 Erilliskorvausten jaksotus	-228,55	-1 165,22
2299 Muut LA siirtovelat	-10 452,00	-8 923,27
	-780 124,57	-696 328,90
Vieras pääoma	-9 151 468,47	-8 623 903,85
VASTATTAVAA	-22 249 445,14	-21 436 324,16

20. Rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2013

	1.1.–31.12.2013		1.1.–31.12.2012	
	Eur	Eur	Eur	Eur
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	617 123,07		578 051,70	
Poistot ja arvonalentumiset	1 046 682,33		1 004 382,78	
Rahoitustuotot ja -kulut	-331 566,71		-326 874,31	
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	1 332 238,69	0,00	1 255 560,17
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-981 179,10		-1 029 556,05	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-981 179,10	0,00	-1 029 556,05
Toiminnan ja investointien rahavirta		351 059,59		226 004,12
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 256,00		-5 256,00	
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-5 256,00	0,00	-5 256,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	4 083,39		-2 511,51	
Saamisten muilta muutos	308 917,97		115 691,88	
Saamisten kunnalta muutos	-1 191 625,57		-965 716,55	
Palautuskelpoisten liittymismaksujen muutos	429 563,69		544 329,74	
Palautuskelpoisten liitt.maksujen kunnalta muutos	19 461,26		6 027,28	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	32 033,40		55 428,40	
Korottomien velkojen muutos	51 762,27	-345 803,59	26 002,64	-220 748,12
Rahoituksen rahavirta		-351 059,59		-226 004,12
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	135,78	121,96
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA JA SEN KERTYMÄ VIIDELTÄ VUODELTA, €	918 438,00	-254 838,00
LAINANHOITOKATE	231,00	226,36
KASSAN RIITTÄVYYS, (PV)	0	0
Jos kassan riittävyydessä esitettäisiin yhdistyksen saldo, olisi kassan riittävyys 778 päivää. (v. 2013)		
Jos kassan riittävyydessä esitettäisiin yhdistyksen saldo, olisi kassan riittävyys 630 päivää. (v. 2012)		
QUICK RATIO	7,26	6,87
CURRENT RATIO	7,32	6,95

21. Investoinnit 1.1.–31.12.2013

	Käytetty €
Vehmaankujan vh	24 876,72
Harjutie 2-4 vh	23 427,64
Sveitsinmäen vh	71 458,27
VT2/Enäranta vh sujutus	15 589,32
Stenkullan vh	244 023,48
Itä-Oinasjoentien vh	15 016,52
Pillistöntien vh muutos	208 945,71
Ali-Haakkointien viemärisaneeraus	11 756,34
Palojärvi työpaikka-alueen vh	6 817,33
Kenttälän vh	2 066,06
Maaniitunlahden vh	11 067,22
Tuiskukujan vh	53 762,81
Kopunkujan vh	2 055,63
Nummenselkä sv	27 749,54
Haapakyläntien jatkeen vh	204,97
Lankapajan sv:n jatke	1 678,90
Otalampi ot 15 vh-linjat	46 235,11
Enä-Sepän vh	1 267,07
Pillistön jv-pumppaamo	12 409,99
Nlan puhdistamon saneeraus	3 318,39
Luontolan vo perusparannus	4 042,65
Hiidenranta 2 pumppaamon san.	33 843,82
Jätevesipumppaamoiden kaukovalv.	26 349,21
Kk jv-puhdistamon nitrifikaatiop. san.	20 375,91
Kotkaniemen vesihuolto	36 000,00
Lentäjänt./Huhdanm. viemärisujutus	61 095,26
MBR koelaitos	11 487,17
Investointimenot yhteensä	976 921,04
Avustukset investointeihin	0,00
Investoinnit	976 921,04
Sijoitukset, kiinteistöjen liittymismaksut	4 258,06
Investoinnit ja liittymismaksut yhteensä	981 179,10
Talousarvio	2 000 000,00
Lisämääräraha	0,00
Ero talousarvioon	1 018 820,90

22. Tuloslaskelman liitetiedot

	Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
LIKEVAIHTO		
Perusmaksut	660 657,36	418 573,08
Vesitulot	1 029 042,88	988 305,45
Jätevesitulot	2 115 548,85	2 011 465,11
Kuljetustulot	215,50	854,00
Muut myyntitulot	6 790,25	213 283,03
Liikevaihto yhteensä	3 812 254,84	3 632 480,67
Liiketoiminnan muut tuotot	3 275,31	2 270,38
PALKAT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	453 407,14	452 957,10
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	95 952,34	92 405,21
Muut henkilösivukulut	38 441,03	42 237,41
Tuloslaskelman mukaan yhteensä	587 800,51	587 599,72
RAHOITUSKULUT KONSERNIYHTEISÖILLE		
Peruspääoman korko Vihdin kunnalle	369 003,00	369 003,00
Yhdystilin korot Vihdin kunnalle	0,00	0,00
	369 003,00	369 003,00
RAHOITUSTUOTOT KONSERNIYHTEISÖILTÄ		
Yhdystilin korot Vihdin kunnalta	29 342,90	31 488,53
	29 342,90	31 488,53
PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	0,00

23. Taseen liitetiedot

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Pysyvien vastaavien arvostamisessa noudatetaan voimassa olevaa kunnanvaltuuston 10.12.2012 § 73 vahvistamaa poistosuunnitelmaa.

Ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta noudatetaan kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

	Vuosi 2013 €	Vuosi 2012 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma 1.1.	4 612 533,94	4 612 533,94
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	4 612 533,94	4 612 533,94
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 199 886,37	7 948 708,98
Liittymismaksurahaston siirto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 199 886,37	7 948 708,98
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	285 556,36	251 177,39
Oma pääoma yhteensä	13 097 976,67	12 812 420,31
YLI VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ ERÄÄNTYVÄT LAINAT		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Kuntien eläkevakuutus	0,00	5 253,96
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa tai keskihinnan määräisenä.

LIITTYMISMAKSUJEN KÄSITTELY TASEESSA

Kunnanvaltuusto muutti päätöksellään 10.5.04 § 27 vesihuoltolaitoksen liittymismaksut 1.4.2004 alkaen siirto- ja palautuskelpoisiksi. Liittymismaksut ovat siten edelleen arvonnlisäverottomia.

Tämän jälkeen liittymismaksut palautuskelpoisina käsitellään Kilan kuntajaoston lausunnon mukaisesti taseen muissa veloissa. Kunnanhallitus päätti Kilan kuntajaoston lausunnon mukaisesti, että 1.4.2004 mennessä kertynyt liittymismaksurahasto siirretään oman pääoman sisällä tase-erään "Edellisten tilikausien yli-/alijäämä".

NUMMELAN VESIHUOLTO OY:N SULAUTUMINEN VIH DIN VESIHUOLTOLAITOKSEEN

Nummela n Vesihuolto Oy:n lakkauttaminen on rekisteröity 31.12.2005. KH:n päätöksellä 9.1.2006 § 8 yhtiön omaisuus siirtyi 22.12.2005 allekirjoitetun jakokirjan mukaisesti

Vihdin kunnalle ja edelleen Vihdin vesihuoltolaitokselle.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

	2013	2012
Virka- ja työsuhteita yhteensä	13	13
Yleishallinto	4	4
Nummela n puhdistamo	3	3
KK puhdistamo	1	1
Verkosto, vedenottamat, pump.	5	5

Henkilöstö siirtynyt Vihdin kunnalta Vihdin Veden palvelukseen 1.1.2010.

PYSYVÄT VASTAAVAT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET 31.12.2013

	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				AINEELLISET HYÖDYKKEET				SIIJOITUKSET		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä	Sijoitukset	Kaikki yht.
	Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	89 334,50	7 413 265,95	23 494 503,39	262 891,32	509 073,64	31 769 068,80	8 538,05
Hankintamenoon lisäykset	0,00	0,00	0,00	4 258,06	20 375,91	599 940,53	0,00	976 921,04	1 601 495,54	0,00	1 601 495,54
Hankintamenoon vähennyk.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-620 316,44	-620 316,44	0,00	-620 316,44
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	93 592,56	7 433 641,86	24 094 443,92	262 891,32	865 678,24	32 750 247,90	8 538,05	32 758 785,95
Avusukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustusten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustusten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt sumupoisto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	5 119 939,30	9 806 882,35	247 633,95	752,71	15 175 208,31	0,00	15 175 208,31
Luovkert.sumupoisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sumupoisto	0,00	0,00	0,00	0,00	339 609,37	688 435,72	8 039,97	10 597,27	1 046 682,33	0,00	1 046 682,33
Kert. sumupoisto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	5 459 548,67	10 495 318,07	255 673,92	11 349,98	16 221 890,64	0,00	16 221 890,64
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	93 592,56	1 974 093,19	13 599 125,85	7 217,40	854 328,26	16 528 357,26	8 538,05	16 536 895,31
Kertynyt poistoero 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuloutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Peron poisikirj.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Epäsuora tulout	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden aikaiset pienhankinnat 59 086,67											
Kertapoistot käyttöomai- suudesta 0,00											
Poistamaton osa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
											16 536 895,31

LIITETIETOERITTELY POISTOJEN JA KESKIMÄÄRÄISTEN KORVAUSINVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	KA
	€	€	€	€			€
Poistonlaiset investoinnit	1 178 200,27	1 204 826,36	1 104 486,71	1 025 279,63	976 921,04	2 000 000,00	
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Investointien omahankintamenot	1 178 200,27	1 204 826,36	1 104 486,71	1 025 279,63	976 921,04	2 000 000,00	1 248 285,67
Suunnitelmanmukaiset poistot	896 456,44	947 943,24	968 985,34	1 004 382,78	1 046 682,33	1 100 000,00	994 075,02
Ero							254 210,65
Poikkeama % (Erotus/investoinnit-%)							20,36

LIITETIETOERITTELY SIIRTOVELKoihin SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkajaksotukset	117 734,64	115 848,59
Vesi- ja jätevesimaksuennakot	10 452,00	8 923,27
Työttömyysvakuutusvelat	10 301,12	10 860,94
Eläkevakuutusvelat	7 305,16	7 400,14
Muut menojäämät	1 451,73	2 883,06
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	147 244,65	145 916,00
Siirtovelat yhteensä	147 244,65	145 916,00

24. Poistosuunnitelma

KÄYTTÖOMAISUUDEN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

	Poistoaika	Poistotapa	Kilan kuntajaosto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet	5	tasapoisto	5–20
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus ja kehittämismenot	2	tasapoisto	2–5
Perustamis ja järjestelymenot	2	tasapoisto	2–5
ATK-ohjelmistot	2	tasapoisto	2–5
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	2	tasapoisto	2–5
Aluepelastuslaitoksen kalustohankinnat	2	tasapoisto	2–5
Valtion toiminnot (yhteishankkeet)	2	tasapoisto	2–5
Muut pitkävaikutteiset menot	2	tasapoisto	2–5
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa ja vesialueet		ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto ja laitosrakennukset	20	tasapoisto	20–50
Siirtokelpoinen hallinto- ja laitosrakennus	10	tasapoisto	
Tehdas ja tuotantorakennukset	20	tasapoisto	20–30
Talousrakennukset	10	tasapoisto	10–20
Vapaa-ajan rakennukset	20	tasapoisto	20–30
Asuinrakennukset	30	tasapoisto	30–50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut ja tiet	15	tasapoisto	15–20
Tievalaistus	15	tasapoisto	15–20
Torit ja pysäköintialueet	20	tasapoisto	15–20
Puistot ja leikkikentät	15	tasapoisto	15–20
Sillat	10	tasapoisto	10–30
Matonpesupaikat ja venerannat	10	tasapoisto	10–30
Liikuntapaikat	15	tasapoisto	15–30
Muut maa ja vesirakenteet	15	tasapoisto	15–30
Vedenjakeluverkosto	30	tasapoisto	30–40
Viemäriverkko	30	tasapoisto	30–40
Vesilaitosten laitoskoneet ja laitteet	10	tasapoisto	10–20
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	tasapoisto	15–20
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	tasapoisto	10–15

	Poistoaika	Poistotapa	Kilan kuntajaosto
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet: esim. henkilöautot, palotoimen miehistöautot, pakettiautot	4	tasapoisto	4-7
Muut liikkuvat kuljetusvälineet: esim. traktorit, traktorin kuormaaja	5	tasapoisto	5-10
Raskaat koneet: esim. paloautot, palotoimen kuorma-auto, tiekarhu	10	tasapoisto	10-15
Kevyet koneet: esim. kiinteistönhoitotraktorit, puistotraktorit, nosturit, hiekoittimet, vaihtolavat, tiepesurit	5	tasapoisto	5-10
Hammashoidon laitteet	5	tasapoisto	5-15
Röntgenin laitteet	5	tasapoisto	5-15
Laboratorion laitteet	5	tasapoisto	5-15
ATK-laitteet ja kalusteet	3	tasapoisto	3-5
Muut laitteet ja kalusteet irtaimisto	3	tasapoisto	3-5
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		substanssipoisto	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	

Ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta on noudatettu kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymiä poistoaikoja.

Hallinto- ja laitosrakennukset, poistoaika 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto, poistoaika 35 vuotta
Viemäriverkko, poistoaika 35 vuotta
Vesilaitosten laitoskoneet ja laitteet, poistoaika 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet, esim. henkilö- ja pakettiautot, poistoaika 7 vuotta

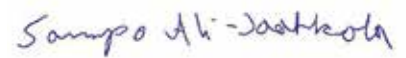
25. Allekirjoitukset

18.2.2014

Markku Eurajoki
puheenjohtaja

Leila Terkomaa
varapuheenjohtaja

Sampo Ali-Jaakkola
jäsen

Jaana Laine
jäsen

Hannu Nummela
jäsen

Hilikka Peltoharju
vs. vesilaitoksen johtaja

